

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra občanské výchovy a filosofie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dagmar Šimková
Politické procesy 50. let a jejich současná reflexe
Dagmar Šimková
Political processes of the 50s and their current reflections

Alžběta Kajtmanová

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání – Základy
společenských věd se zaměřením na vzdělávání

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Dagmar Šimková: Politické procesy 50. let a jejich současná reflexe potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Písku dne 4.5.2020

.....

Poděkování

Touto cestou bych velmi ráda poděkovala panu Prof. PhDr. Janu Županičovi, Ph.D. za rady, připomínky a podporu během psaní mé bakalářské práce. Děkuji svým rodičům, babičce z Písku, sourozencům, prarodičům a přátelům za neustálou podporu. V neposlední řadě bych chtěla velmi poděkovat všem respondentům, kteří vyplnili dotazník. Moje velké děkuji patří také paní MVDr. Věnceslavě Skřivánkové, se kterou jsem se i v době pandemie mohla sejít, aby mi o Dagmar Šimkové pověděla něco více.

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je přiblížit hlavně život politické vězeňkyně Dagmar Šimkové, ale také v krátkosti zmínit období, ve kterém žila a zároveň byla uvězněna, tedy například padesátá léta 20. století. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na politické procesy a mimo jiné na dva velmi známé politické procesy, vyhlášení amnestie prezidentem Novotným, také na klub bývalých politických vězňů K 231 a hlavně na život Dagmar Šimkové, od přestěhování se z Prahy do Písku, přes hrůznou zkušenost s věznicí během komunistického režimu až po emigraci do Austrálie. V praktické části jsou k nalezení výsledky dotazníkového šetření, které jsou znázorněné v grafech. Dále hypotézy a také závěr celého šetření praktické části.

KLÍČOVÁ SLOVA

Československo, komunismus, politický vězeň, politický proces, Dagmar Šimková, klub K 231

ABSTRACT

The aim of the bachelor's thesis is to describe mainly the life of political prisoner Dagmar Šimková, but also in briefly describe the period in which she lived and was imprisoned at the same time, I speak for example about the fifties of the 20th century. The theoretical part is focused on political processes and at the same time on two very well-know political processes, the announcement of an amnesty by President Novotný, also on the club of former political prisoners K 231 an especially on the life of Dagmar Šimková, form moving from Prague to Písek, over the terrifying experience with the prison during communist regime up to emigrating do Australia. In the practical part you can find the results of the questionnaire survey, which are shown in the graphs. Furthermore you can find hypotheses and also the conclusion of the whole practical part.

KEYWORDS

Czechoslovakia, communism, political prisoner, political process, Dagmar Šimková, club K 231

Obsah

Úvod.....	7
1. Procesy	9
2. Nejznámější politické procesy	13
2.1 Milada Horáková.....	13
2.2 Proces se skupinou Milady Horákové.....	13
2.3 Proces s „protistátním spikleneckým centrem Rudolfa Slánského“	15
3. Amnestie.....	17
4. Snaha o rehabilitaci	19
4.1 K 231 a média	22
5. Dagmar Šimková.....	24
5.1 Život Dagmar Šimkové	24
5.2 Zatčení.....	28
5.3 Proces	29
5.4 Návrat z vězení.....	30
5.5 Dagmar Šimková v Austrálii.....	30
5.6 Dagmar Šimková a současnost.....	31
6. Praktická část.....	35
6.1 Cíl praktické části.....	35
6.2 Použité metody	35
6.3 Cíle a hypotézy.....	36
6.4 Proces vytvoření dotazníku	37
6.5 Výsledky výzkumu a jeho grafické zpracování	41
6.6 Zhodnocení dotazníkového šetření	91
6.7 Zhodnocení hypotéz	92
Závěr	94
Seznam literatury a zdrojů	96
Přílohy.....	99
Příloha č. 1	99
Příloha č. 2	99
Příloha č. 3	100
Příloha č. 4	101
Příloha č. 5	101
Příloha č. 6	102
Použité zkratky	103
Seznam grafů	104
Seznam obrázků.....	106

Úvod

Cílem bakalářské práce na téma „Dagmar Šimková“ bylo určitým způsobem oživit osud a život bývalé politické vězeňkyně Dagmar Šimkové, která byla v roce 1952 zatčena a následně na čtrnáct let uvězněna, ale především šlo o to, s pomocí dotazníku zjistit, jaké povědomí o této významné ženě mají studenti středních škol, které se nacházejí v Písku a jejich absolventi, kteří studují v současné chvíli na vysokých školách. Dagmar Šimková se společně se svojí rodinou přistěhovala do Písku, který leží v Jižních Čechách ve dvacátých letech 20. století. Následně byla ve 23 letech uvězněna a z vězení se vrátila až v roce 1966. V roce 1968 společně se svou matkou Martou emigrovaly do Austrálie, kde také Dagmar v roce 1995 zemřela.

Práce se také v krátkosti a stručnosti zaměřuje na období, ve kterém byla právě Dagmar Šimková zatčena. Současně jsou zde zmíněny politické procesy, které probíhaly v padesátých letech 20. století a osudy jejich nejznámějších obětí. V práci je také k nalezení stručné připomenutí o amnestie, kterou vyhlásil jeden z bývalých Československých prezidentů Antonín Novotný a také informace o klubu bývalých politických vězňů K 231. Práce rovněž ukazuje na to, jaké jsou dnes způsoby, kterými se lze o politické vězeňkyni Dagmar Šimkové dozvědět více. Například díky její knize *Byly jsme tam taky*, ve které velmi realisticky popisuje, jaký byl „život“ ve vězení během komunistického režimu a také to, jaký byl například přístup referentů k vězňům.

Součástí bakalářské práce je také praktická část, která je zaměřena především na znalost osudu a vůbec osoby Dagmar Šimkové studenty píseckých středních škol a jejich absolventů, kteří nyní studují na vysokých školách. Výzkum jsem prováděla pomocí dotazníkového šetření, které jsem následně mezi studenty rozeslala. V rámci dotazníku jsem také zvolila otázky, které se týkají například únoru 1948, znalosti o tom, co byla výjezdní doložka či devizový příslib. Současně jsem se také ptala na to, zda studenti vědí, co se stalo 21. srpna roku 1968, co bylo K 231 a také zda znají knihu *Byly jsme tam taky*. Tyto otázky jsem zvolila záměrně, protože určitým způsobem, vždy souvisí s nějakou životní událostí Dagmar Šimkové. V poslední části dotazníkového šetření mě zajímalo, zda a jak jsou studenti spokojeni či byli spokojeni s výukou moderních dějin na jejich střední škole.

Vzhledem k tomu, jaká nastala během první třetiny roku situace a přišla různá omezení, byla jsem v některých možnostech provádění praktické, ale i teoretické části omezena. Například jsem se nemohla dostat do archivů, kam jsem měla podané žádosti, které se týkaly badatelské činnosti.

V neposlední řadě bych také chtěla zmínit, že jsem se během procesu tvoření práce sešla s jednou z bývalých starostek města Písek a to paní MVDr. Věnceslavou Skřivánkovou, která mi o Dagmar Šimkové hodně poreferovala a dala spoustu materiálu, který jsem při psaní práce využila. Také jsem navštívila městskou knihovnu, kde zrovna na zdech visely informační bannery, na kterých byly stručné informace o osudu a životě Dagmar Šimkové. Použité obrázky jsem vyfotila za pomoci mého bratra pro lepší představu, jak Villa Marta vypadá dnes a kde se společně s Lávkou Dagmar Šimkové nachází.

1 Procesy

Jedním z největších záměrů politických procesů bylo jistým způsobem zlikvidovat, ztrestat nebo oddělit ty osoby, které překážely nebo by v budoucnu mohly překážet, záměrům a cílům komunistické vlády. ¹Jednou z nejdelších ideologických tezí komunistického režimu byla teorie, která se týkala třídního boje, také se zaměřovala na třídní boje v socialismu a v první řadě také na nepřátele, kteří se rovněž mohli objevit ve vlastní straně. ²

Politické procesy byly pro komunistickou vládu nenahraditelné a nezbytné. Komunisté vnímali politické procesy jako nepostradatelné poslání. Kromě toho, že chtěli vyklidit, zlikvidovat, postihnout nějakým trestem a separovat osoby, které veškerým jejich úmyslům vadily, zabraňovaly a překážely, bylo plánem a cílem komunistické vlády mimo jiné utvořit ve společnosti pocitu strachu. Tento jejich záměr a cíl vnímali komunisté jako velmi podstatnou stabilizační součást. ³

Jedna z nejhlavnějších částí a období politických procesů nastala mezi lety 1948–1955, ale to ovšem neznamená to, že po tomto období zcela skončily. Rozhodně tomu tak není a procesy, které byly politicky motivované z veškerých postupů komunistické strany nikdy nezmizely. V období tzv. normalizace se opět lidé v minulém režimu setkali s velkým nárůstem politických procesů. ⁴

První politické procesy začíná vést komunistická strana již v roce 1945, kdy mířila k jejich velkému cíli, a to k naprosté vládě, celkové a definitivní moci. Nejednalo se pouze o Československo, ale do politických procesů v roce 1945 byly zahrnuty i Polsko, Maďarsko, Rumunsko, ale také Bulharsko. Jako s jedněmi z prvních se můžeme setkat s procesy, které se týkaly vedoucích činitelů opozičních stran, kteří byli obviněni pomocí falešných a vymyšlených obvinění, které vytvářela komunistická strana za pomoci a podpory orgánů armády Sovětského svazu. Cílem komunistické vlády bylo pomocí vymyšlených obvinění co nejdříve a nejrychleji se ujmout vlády a především ukončit

---

¹ KAPLAN, Karel; PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2008, s. 46.

² Tamtéž, s. 47.

³ Tamtéž, s. 46.

⁴ KUKLÍK, Jan a kol. *Dějiny Československého práva 1945-1989*. Praha: Auditorium, 2011, s. 122.

a zlikvidovat opozici. Díky podpoře a pomoci se komunistům podařilo získat důležitá místa na ministerstvech, která obsadili svými lidmi.

Vymyšlené a vykonstruované procesy měly jednu z prvních obětí v srpnu roku 1947 v Bulharsku, touto obětí byl jeden z představitelů opoziční strany Nikola Petrov. Se stejným osudem se v listopadu roku 1947 setkávají někteří funkcionáři společně s jejich vedením, Janem Maniem, kteří byli také v opoziční straně.⁵

Politické procesy se netýkaly jen členů jedné ze sociálních vrstev, ale zasáhly také například dělníky, příslušníky středních tříd, hospodáře, rolníky, buržoazii, ale také příslušníky inteligence. Jednalo se též o příslušníky církve, kněží a věřící, ale i nevěřící, a také o účastníky odboje, ať už se jednalo o odboj protifašistický, domácí nebo zahraniční. Politické procesy také postihovaly emigranty, kterým se nepodařil útěk za hranice, důstojníky vojenských jednotek, ale i funkcionáře nekomunistických stran.⁶

Když se podíváme, jaké byly způsoby, jakým celé procesy vedli například nacisté, můžeme mluvit o velmi srovnatelném přístupu, který probíhal i během komunistické vlády. Je možné tuto skutečnost pozorovat například na trestání rodinných příslušníků těch, kteří byli obviněni. Když nebyli na seznamu obžalovaných, zažívali psychický teror, výslechy, strašení od příslušníků tajné bezpečnosti, kteří se také napojili na jejich telefonní síť, nemohli vykonávat práci s dobrým platovým ohodnocením, nebo také museli opustit svoji funkci v zaměstnání, či práci vůbec. Studovat na vysoké škole bylo nepřípustné a můžeme mluvit o mnoha dalších omezeních, která následně rodina musela zažívat. Rovněž lze též hovořit o jakési shodě mezi komunisty a nacisty, a to v jejich přístupu k lidem, kteří byli odsouzeni. V tomto případě, stejně jako v praxi nacistů, se jedná o teror jak psychický, tak fyzický, brutální zacházení s vězni při výslechu, ale také mimo něj⁷. Jako příklad bych uvedla části z knihy *Byly jsme tam taky*, kterou napsala Dagmar Šimková. „*Začala jsem spolu s ostatními žít ve dvou extrémech. Na cele věčně světlo, které je umístěné tak, aby v noci svítilo do očí, a tma, kdykoliv vykročíme z cely*

---

⁵ KAPLAN, Karel; PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2008, s. 9.

⁶ Tamtéž, s. 46–47.

⁷ UTITZ, Bedřich. *Nezavřená kapitola: Politické procesy padesátých let*. Praha: Lidové nakladatelství, 1990, s. 11.

k výsledku.“⁸ „Vyměnila se služba. Jsou tam teď dozorkyně. „Vstát, chodit, obrátit se, vstát, lehnout...““⁹ „Znovu a tentokrát už energicky je žádám, aby mne odvedli na záchod. „Hned to bude, jen si ještě pamatujete tohle...“ Rozvádějí do absurdna debatu, naschvál dělají, že zapomněli, proč k ní vůbec došlo. Po další hodině mne moje tělo přemohlo. Potřeba, která se nemá zadržovat, zaplavuje koberec. „Vyhod’ ji, svini pochcanou!““¹⁰

Veškerým politickým procesům nejprve předcházely procesy, které byly poválečné, jednalo se o ty, které byly vedeny především se „zrádci“ režimů. V Československu se jednalo o procesy, které probíhaly na podkladu dekretů, které uvedl 19. června roku 1945 tehdejší prezidenta republiky. Jednalo se o potrestání Němců, zrádců, kolaborantů.¹¹ Šlo například o Dekret presidenta republiky o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech 16/1945 Sb., který vešel v platnost 9.7.1945 a byl zrušen k 1.1.1949. Po únoru 1948 však dochází k tomu, že komunisté dekrety znovu obnovili a soudili podle nich do 31. prosince 1948.

Procesy, které byly uskutečněny na konci 40. a začátkem 50. let byly jiné převážně tím, že zde šlo předem o zmapování obětí, a výběr nebyl náhodný. Strana vždy sledovala ty osoby, které nevyhovovaly režimu a jejich vládě, lidi, kteří nesouhlasili s vládou nebo i ty osoby, které by v budoucnu mohly proti vládě vystupovat a v budoucnu s ní nesouhlasit. Vláda se snažila všechny tyto nepřátelské osoby odstranit.¹²

Historii politických procesů můžeme rozdělit do tří období. Jako první je známé období od roku 1948–1945, jako zakladatelské období režimu. Období pomalé a mírné liberalizace můžeme vymezit v letech od roku 1957 do roku 1969. Třetím obdobím je tzv. normalizace, která trvala od roku 1970 do roku 1989. Samotná období se mohou ještě rozdělit do určitých fází. Právě doba od roku 1948 až do roku 1954 se dá považovat za nejpłodnější období politických procesů.¹³

---

⁸ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 12.

⁹ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 15.

¹⁰ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar, *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Ley Fay, 2018, s. 25.

¹¹ KAPLAN, Karel; PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2008, s. 10.

¹² KUKLÍK, Jan a kol. *Dějiny Československého práva 1945-1989*. Praha: Auditorium, 2011, s. 124.

¹³ KAPLAN, Karel; PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2008, s. 48-49.

Jedním z prvních, velmi známým a sledovaným vyrobeným procesem komunistické strany, byl monstrproces s Miladou Horákovou, jehož název je Proces se skupinou Milady Horákové. Dále pak následovalo období dalších procesů. Jedná se například o proces se Slánským a spol, neboli Proces s „protistátním spikleneckým centrem Rudolfa Slánského.“¹⁴

Za monstrproces se považuje proces, který je probírán a diskutován na veřejnosti. Šlo o jakési „divadlo“ pro celou společnost. Monstrprocesy se nepovažují za primární zvláštnost Československa, protože probíhaly i v jiných státech Sovětského svazu. Je možné o nich mluvit, jako o jedněch z typických charakterů v období stalinismu. Monstrproces byl většinou velmi medializovaný a ve většině případů uměle vykonstruovaný. Komunistická strana často nedodržovala předpisy a normy, podle kterých měl být spravedlivý soud veden. V Československu probíhaly monstrprocesy s velkou brutalitou a krutostí a výjimkou nebyl ani velký počet osob, které byly odsouzeny k trestu smrti.¹⁵ Politické procesy za sebou zanechaly více než 200 mrtvých a přes čtvrt milionu odsouzených lidí.

Můžeme nahlédnout do nedávné historie a na popravy, které byly provedeny v českých zemích a Československu. Začneme například v době Rakouska-Uherska a konkrétně v letech 1874–1917, kdy bylo v Čechách, na Moravě a ve Slezsku popraveno 24 občanů. Během prvních 20 let Československého státu, tedy od roku 1918 do roku 1938, bylo v zemi rozhodnuto o 415 rozsudcích smrti, ale vykonáno jich bylo jen 9. Na konci 40. let, kdy se k moci dostává komunistická strana, tedy od roku 1948 do roku 1952, se bylo vyneseno 233 rozsudků smrti. Z 233 rozhodnutí bylo 178 rozsudků provedeno. V roce 1952 bylo odhadem ve vězení 120 000 politických vězňů.¹⁶

---

¹⁴ KAPLAN, Karel; PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu*. Brno: Barrister & Principal, 2008, s. 49.

¹⁵ KUKLÍK, Jan a kol. *Dějiny Československého práva 1945-1989*. Praha: Auditorium, 2011, s. 123.

¹⁶ UTITZ, Bedřich. *Neuzavřená kapitola: Politické procesy padesátých let*. Praha: Lidové nakladatelství, 1990, s. 10.

2 Nejznámější politické procesy

2.1 Milada Horáková

Jméno Milada Horáková, je dle mého názoru od určitého věku a znalostí, známo téměř každému. „Kdo byla tato žena, kdo byla Milada Horáková?“ Milada Horáková byla hrdinka, bojovnice za práva žen, bojovnice za rovnost a spravedlivou demokracii, bojovnice za svobodu. Doktorka Horáková politička, ale také matkou a manželkou. Tato žena byla ale rovněž obětí vykonstruovaného politického procesu a následně 27. 6. 1950 popravena ve Věznici Pankrác. Jedná se o jedinou ženu, která byla v rámci těchto procesů popravena, a která je známá svým obrovským odporem vůči komunistické straně, který dávala velmi a jasně najevo.¹⁷

2.2 Proces se skupinou Milady Horákové

Celý proces, který nese název „Proces se skupinou Milady Horákové“ a dalšími obviněnými, kterých bylo dvanáct, byl již dopředu velmi pečlivě přichystán. Byl to ale také proces, který byl uměle vytvořen. Účastníci procesu mohli nabýt dojmu, že jsou svědky „povedeného“ divadelního představení tehdejšího režimu. Tento proces byl právě tím jedním z monstrprocesů.¹⁸ Celého procesu se zúčastnil tisk i rozhlas. Každý o něm věděl. Každý, kdo procesu věřil, považoval Miladu Horákovou za zrádkyni, za lhářku a za osobu, která chtěla všem lidem ublížit a také rozvrátit republiku. Takto ji celý proces vykreslil. Probíhal do velké míry pod vedením sovětských rádců, kteří na vše, co se dělo, dohlíželi.

Pro Miladu Horákovou si 27. září roku 1949 přišli do její kanceláře příslušníci StB a doktorka Horáková byla v 16:30 zatčena. Tajná policie ji sledovala již v letech

---

¹⁷ JUDr. Milada Horáková. Česká televize [online]. Praha [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/milada-horakova/>.

¹⁸ FORMÁNKOVÁ, Pavlína; KOURA, Petr. *Žádáme trest smrti!: Propagandistická kampaň provázející proces s Miladou Horákovou a spol. (historická studie a edice dokumentů)*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2008, s. 25.

1946-1947, tedy ještě před únorem roku 1948, v tu dobu byla poslankyní parlamentu. Tehdy měla kontakty po celém světě, plno lidí, právě i ze světa, znalo její jméno, ale také měla novou a velmi zlou zkušenost z války. Nebyl doložen jasný důkaz, proč byla Milada Horáková zatčena, pro tehdejší systém však byla hrozbou. Komunisté věděli, že se schází s Petrem Zenklem, československým politikem a primátorem,¹⁹ také to že písemnou formou komunikuje s Annou Kvapilovou, spolupracovnicí Milady Horákové, která žila v Norsku.²⁰ Měli na ni velmi malé množství důkazů, proto pro ně byla ještě větší hrozbou. Oficiální zpráva a odůvodnění jejího zatčení byla ta, že se zúčastnila Akce N. Mělo se jednat o zatýkání lidí, kteří patřili do kanceláře prezidenta Beneše nebo o lidi, kteří byli v přímém spojení s prezidentem Edvardem Benešem. Milada Horáková spadala do této skupiny.²¹

Milada Horáková byla zapojená do tzv. Politické šestky, jednalo se o skupinu, která byla zformována z předních představitelů Národně socialistické strany.²² Politickou šestku tvořil Josef Nestával, Milada Horáková, František Račanský, Josef Čupera, Karel Šobr a Petr Zenkl. Tato skupina provozovala plno aktivit, aby co nejlépe pomohla všem ostatním lidem. Na svých schůzích diskutovala o situaci, která vznikala po únoru v roce 1948. Politická šestka chtěla také například pomoci rodinám, jejichž členové byli političti vězni.²³ Zároveň pomáhali s útekem lidí do exilu.

Milada Horáková byla zatčena a tím začal celý proces s touto velmi výjimečnou ženou. Zprvu nebyl jasný důvod, z čeho byla Milada Horáková a další, obviněni. U soudu však zaznělo, že doktorka Milada Horáková, doktor Josef Nestával, doktor Jiří Hejda a Františka Zemínová jsou vinni z toho, že od jara 1948 až do jejich zatčení se všichni společně spolčili a zároveň spojili i s dalšími osobami, aby zničili a rozvrátili samostatnou republiku a její demokratické zřízení. Dále také, že měli přímý, ale také nepřímý kontakt

---

¹⁹ KINDLOVÁ, Veronika. *Primátor Zenkl utíkal z komunistického Československa v kufru osobního auta*. Český rozhlas Plus [online]. 2018 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/primator-zenkl-utikal-z-komunistickeho-ceskoslovenska-v-kufru-osobniho-auta-7174697>.

²⁰ *Malá velká žena (A Little Big Woman)*. Český dialog [online]. 2014 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.cesky-dialog.net/clanek/6037-mala-velka-zena-a-little-big-woman/>.

²¹ *Tajná akce StB: Akce N*. Česká televize [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10209991308-tajne-akce-stb/409235100221027-akce-n/titulky>.

²² Tamtéž.

²³ *Národněsocialistická „politická šestka“*. Ústav pro studium totalitních režimů [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.ustrcr.cz/uvod/skupina-vyzkumu/narodne-socialisticka-politicka-sestka/>.

s cizími činiteli a cizí mocí, a to mělo vést k narušení lidově demokratické vlády. Všichni podle soudu spáchali zločin velezrady. Dále byli odsouzeni z vyzvědačství. Proces výsledků s obviněnými probíhal od 31. května 1950 do 8. června 1950, kdy proběhl i soud a vynesení rozsudků. K trestu smrti byli odsouzeni JUDr. Milada Horáková, Jan Buchal, JUDr. Oldřich Pecl a Závašř Kalandra.²⁴ Poslední slova Milady Horákové byla: „*Padám, padám. tento boj jsem prohrála, odcházím čestně. Miluji tuto zem, miluji tento lid. Odcházím bez nenávisti k vám.*“²⁵

Všichni doufali, že nespravedlivý trest pro Miladu Horákovou nebude mít tak strašný konec. O milost pro doktorku Miladu Horákovou žádali například Albert Einstein, Winston Churchill a další. Všichni se snažili pomocí dopisů, které poslali prezidentovi Gottwaldovi, požádat o milost a život Milady Horákové.²⁶

2.3 Proces s „protistátním spikleneckým centrem Rudolfa Slánského“

Rudolf Slánský pokládal politické procesy za normální a zcela přirozenou věc až do roku 1950, konkrétně do října.²⁷

V dubnu roku 1950 začalo stranické vyšetřování poměrů v brněnském kraji, jednalo se hlavně o jednání tajemníka KSČ Otty Šlinga.²⁸ Celé šetření probíhalo dlouhou dobu jen „soukromě“ ve straně a vypadalo to, že celá situace bude uzavřena jen závěrečnou zprávou a shrnutím chyb, ke kterým došlo v pracovních metodách. Během celého šetření se Rudolf Slánský sešel společně s Ottou Šlingem a dalšími členy druhé komise, a to konkrétně 31. srpna, kde všichni společně prodiskutovali stížnosti, které byly nové a zároveň, které přicházely na poměry v brněnském kraji. Vše vypadalo, že projde

---

²⁴ *Proces s Miladou Horákovou*. 2016 [online], [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9uR7plvpfuc>.

²⁵ Cit. dle: BERNATT-RE S Z C Z Y Ň S K Á, Markéta. *Poprava Milady Horákové, Jana Buchala, Oldřicha Pecla Závašř Kalandry*. Paměť národa [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/magazin/stalo-se/poprava-milady-horakove-jana-buchala-oldricha-pecla-zavise-kalandry>.

²⁶ NAVARA, Luděk. *VIDEO: Za Horákovou se přimlouval i Einstein, vzpomíná bojovnice za milost*. iDnes. [online], [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/archiv/video-za-horakovou-se-primlouval-i-einstein-vzpomina-bojovnice-za-milost.A080625_125450_kavarna_bos.

²⁷ KAPLAN, Karel. *Kronika komunistického Československa: Klement Gottwald a Rudolf Slánský*. Brno: Barrister & Principal, 2009, s. 239.

²⁸ Tamtéž, s. 239.

v pořádku, a dojde na schválení usnesení, ale nastal velmi neočekávaný obrat, a to zadržení Otty Šlinga. Během krutého výslechu Šlinga chtěli vyšetřovatelé slyšet jména osob, se kterými se stýkal během své práce. Jedním ze jmen, které Otta Šling během výslechu řekl, bylo právě i jméno Rudolfa Slánského, který o tom ovšem neměl ani tušení. V období asi čtyř měsíců probíhal hon na nepřátelské členy strany, probíhaly výslechy již zatčených komunistických funkcionářů, objevovaly se nové informace a údaje o konáních a jednáních dalších vedoucích komunistů. V lednu a na začátku února roku 1951 se ve věznici ocitlo již několik vedoucích funkcionářů. Byli zatčeni na základě doporučení, na podklad Ladislava Kopřivy, ministra národní bezpečnosti. V únoru 1951 ústřední výbor KSČ oznámil a „odhalil“ velký počet lidí, kteří byli v nepřátelských skupinách a zároveň zastávali velmi vysoko postavené úlohy ve straně. Všichni, kteří se jednání účastnili s obžalobami souhlasili, někteří přispívali k celé věci i svými komentáři, jen Rudolf Slánský se za celou dobu ani neprojevil, což bylo u něj bylo neobvyklé. Co mohlo znamenat jeho mlčení a neprojev? ²⁹

20. – 27. listopadu roku 1952 byly v Praze před senátem státního soudu projednávány trestné činy velezrady, vyzvědačství, sabotáže a vojenské zrady, které spáchalo protistátní spiklenecké centrum v čele s Rudolfem Slánským. Soud byl veden proti Rudolfu Slánskému, Bedřichu Geminderovi, Ludvíku Frejkovi, Josefu Frankovi, Vladimíru Clementisovi, Bedřichu Reicnovi, Karlu Švábovi, Artutu Londonovi, Vavrovi Hajdů, Růženu Löblovi, Rudolfu Margoliov, Otto Fischlovi, Otto Šlingovi a André Simonovi. Hlavní líčení začalo v 9 hodin. Všichni výše jmenovaní byly obviněni *„z toho, že jako trockisticko-titovští sionističní, buržoasně nacionalističní zrádci a nepřátelé československého lidu, lidově demokratického zřízení a socialismu vytvořil ve službách amerických imperialistů a řízení nepřátelskými západními rozvědkami protistátní spiklenecké centrum, podkopávali lidově demokratické zřízení, mařili budování socialismu, poškozovali národní hospodářství, prováděli špionážní činnosti, oslabovali jednotu československého lidu a obranyschopnost republiky, aby ji odtrhli od pevného spojení a přátelství se Sovětským svazem, aby likvidovali v Československu lidově*

---

²⁹ KAPLAN, Karel. *Kronika Československa: Klement Gottwald a Rudolf Slánský*. Brno: Barrister & Principal, 2009, s. 240-241.

demokratický řád, obnovili kapitalismus, znovu zavlekli naši republiku do tábora imperialismu a zničili její samostatnost a nezávislost.“³⁰

Po sedmi dnech zazněl rozsudek: „vinni“. Odůvodnění rozsudku bylo, že se všichni společně, ale zároveň i s jinými osobami spolčili a spojili, že proběhl pokus o zničení samostatné republiky a lidově demokratického státního zřízení. Soud také mluvil o tom, že tímto svým přečinem ohrozili Československý stát a v rámci svého jednání se spojili s cizí mocí a cizími činiteli. Podle rozsudku soudu se měli Slánský, Geminder, Frejka, Clementis, Reicin, London, Hajdů, Löbl, Margolius, Šling a Simone navzájem spojit a spolčit a zároveň udržovat styk s cizí mocí a cizími činiteli, též měli prozradit státní tajemství. Současně také byli Slánský, Fejka, Frank, Löbl, Margolius a Fischl obžalováni z toho, že zneužili a porušili povinnosti jejich profese.³¹ K trestu smrti byli odsouzeni Rudolf Slánský, Bedřich Geminder, Ludvík Frejka, Josef Frank, Vladimír Clementis, Bedřich Reicin, Karel Šváb, Rudolf Margolius, Otto Fischl, Otto Šling a André Simone.³²

3 Amnestie

Od začátku šedesátých let nastal v politice tehdejšího režimu obrat vůči protikomunistickým aktivistům. V květnu 1960, kdy Československo přešlo do etapy socialismu, vyhlásil tehdejší prezident Antonín Novotný první amnestii, která byla důslednější a týkala se politických vězňů. Tato amnestie se týkala 5319 lidí. Z ní však bylo vyloučeno tři tisíce vězňů, kteří byli považováni za jakousi inspiraci „protistátní“ činnosti. Další větší amnestie se konaly v roce 1962, bylo propuštěno 2520 lidí a v roce 1965 bylo propuštěno 170 osob. Do roku 1967 udělil prezident Antonín Novotný 1359 jednotlivých milostí. Ke konci roku 1963 byli postupně propuštěni někteří političtí vězni, kteří se z nějakých důvodů nemohli zařadit do prvních dvou vln amnestií, do amnestie z roku 1960 a z roku 1962. Rychle začal klesat počet odsouzených za tzv. protistátní

---

³⁰ Cit. dle: Ministerstvo spravedlnosti, *Proces s vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským*. Praha: Orbis, 1953, s. 7-8.

³¹ Ministerstvo spravedlnosti. *Proces s vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským*. Praha: Orbis, 1953, s. 547.

³² Tamtéž, s. 548.

činnosti. Stále však docházelo k politickým procesům.³³ Asi něco kolem 682 politických vězňů mělo být ještě v květnu roku 1968, podle informací nastávajícího K 231, vězněno ve věznicích, jednalo se především o tzv. kopečkáře, z nichž někteří byli ve vězení již 17 let.³⁴

Při propuštění z vězení, byli všichni političtí vězni varováni, aby nemluvili o svých nešťastných zkušenostech s režimem při vystupování na veřejnosti, nebo formou rozhovorů či jiným způsobem. Vzhledem k tomu, že si StB myslela a domnívala se, že by se ve vězení mohli lidé navzájem inspirovat a venku by se mohla jejich „trestná“ činnost zvyšovat a mohla by být velice nebezpečná, nepřestávala nikdy své i již propuštěné oběti sledovat.³⁵

Jedno, a troufám si říct velké omezení pro „amnestanty“³⁶, bylo právě to, že nemohli a bylo jim zakázáno pracovat na místech, pro která byli kvalifikovaní a vzdělaní. Zároveň také měli zákaz, aby vykonávali práci na veřejných místech. Velké omezení zasáhlo i jejich rodiny a především děti, kterým režim bránil ve studiu na jimi vybraných středních a vysokých školách. Kvůli tomuto nátlaku a utlačování se plno „amnestantů“ bálo, že by se vrátili zpět do vězení, a proto se vyhýbali politickým činnostem. Zároveň také plno bývalých politických vězňů přišlo o mnoho přátel, protože měli obavu z toho, aby jim společným kontaktem nějakým způsobem například nezhoršili život.³⁷

Dlouholeté věznění obyvatel během komunistického režimu většinou nevedlo k „převýchově“ odsouzených, ale často tomu bylo naopak. Vznikala velmi rozsáhlá skupina lidí, kterou zasáhl stejný a podobný osud. Jejich společné a ve většině případů stejné vzpomínky je všechny často spojovaly dohromady, vytvořili jakousi skupinu lidí, která měla podobné „zážitky“, pocity a zkušenosti z uvěznění během komunistického režimu. Jednalo se o velmi početnou skupinu obyvatel, která ovšem odmítala názor a ideu

---

³³ HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 209.

³⁴ Tamtéž, s. 210.

³⁵ HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 210.

³⁶ Amnestatnt = osoba, která je propuštěn z vězení díky amnestii.

³⁷ HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 210.

komunistického režimu. To v sobě samozřejmě ukrývalo určitý souhrn schopností, které dávaly předpoklad k vytvoření opozičního hnutí nebo dokonce opoziční strany.³⁸

Ještě před pražským jarem začala vznikat různá shromáždění lidí. Ti byli rozhodnutí, o tom, že budou předkládat úřadům žádosti k překontrolování jejich procesů. Většina z těchto lidí doufala v pozitivní výsledek tohoto šetření. Právní systém sice v dané době povoloval předložit návrh cestou tzv. mimořádného opravného prostředku – stížnosti pro porušení zákona -, nicméně poškozený obyvatel neměl bohužel v tomto velmi náročném a složitém procesu skoro žádná práva. Celková rehabilitace totiž stále byla pod záštitou předsednictva ÚV KSČ, kterému též náležela velmi přísná kontrola a možnost rozhodování. Proto jde tedy o to, že o úplnou justiční rehabilitaci do ledna 1968 fakticky absolutně nešlo.³⁹

4 Snaha o rehabilitaci

Jako údajní, ale také jako aktivní odpůrci, tak byli v padesátých a šedesátých letech komunistickým režimem označováni „bývalí lidé“ nebo „nepřátelské osoby“. Toto označení si vysloužili i ti občané Československé republiky, kteří byli v roce 1948, po státní převratu, podle zákona č. 50/123 Sb. Zákon na ochranu republiky podle zákona č. 231/1948 Sb. Zákon na ochranu lidově demokratické republiky a podle zákona č. 140/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), odsouzeni. Podle dobových údajů prošlo „sítím“ tzv. třídní justice do roku 1968 asi 128 tisíc politických vězňů, kteří byli souzeni právě podle výše jmenovaných zákonů.⁴⁰

S největší pravděpodobností přišel Jaroslav Brodský, jeden ze zakladatelů K 231, s myšlenkou vytvořit novou a jinou organizaci. Dle vyjádření spoluvězňů z lágru Vojana u Příbrami přemýšlel o něčem totožném již v roce 1952.⁴¹ Zdeněk Mráz se společně s Jaroslavem Brodským a dalšími potkali v únoru roku 1968 a uvažovali, spekulovali

---

³⁸ HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 210.

³⁹ Tamtéž, s. 211.

⁴⁰ Tamtéž, s. 209.

⁴¹ BRODŠKÝ, Jaroslav. *Jaroslav Brodský: Řešení gama*. Praha: Lidové noviny, 1990, s. 7.

a mluvili o tom, jak a jakým možným způsobem by se mohli připojit k veřejným událostem a k veřejnému dění. Právě Jaroslav Brodský přicházel od začátku s návrhem založení nového sdružení, ke kterému také vymyslel jméno, a to K 231. Další přítomní s touto myšlenkou původně moc nesouhlasili a tuto ideu mu rozmlouvali, protože si mysleli, že u takového sdružení - organizace není žádná možnost legalizace. Nakonec díky pár setkáním s legálními nekomunistickými stranami získal návrh Jaroslava Brodského úspěch a nezbytnou oporu a podporu a bylo rozhodnuto o tom, že si bývalí političtí vězni mohou založit své vlastní sdružení - organizaci.⁴²

Jméno celého klubu, sdružení - organizace K 231 byl tedy odvozen od zákona 231/1948 Sb.⁴³ Jednalo se o Zákon na ochranu lidově demokratické republiky. Právě tento zákon byl několikrát porušen a zneužit.⁴⁴ Jaroslav Brodský si myslel, že toto nepolitické sdružení bude mít jakousi morální hodnotu, neboť buď členy této organizace tvořil kulturní a politický výběr, elitu obou generací, kteří se nedobrovolně účastnili puče, jenž proběhl v Praze během roku 1948.⁴⁵

Sám Jaroslav Brodský přicházel s odpovědí na samotnou otázku toho, o co se vlastně jedná. „*Vystoupil jsem s názorem, že poprvé nejde v komunistické straně o pouhý vnitrostranický boj. Že je to intelektuální vzpoura ve straně i mimo ni. Že socialismus s lidskou tváří je pokus o nastolení nové společnosti neovládané hlupáky. Že nositelem tohoto řádu bude generace, která přichází po nás. A že je naší povinností znovu riskovat.*“⁴⁶

Všichni účastníci se na poradních zasedáních shodli na tom, že působení jejich uspořádání bude založeno především na striktní zákonné bázi. Bez jakéhokoliv ohlášení se právě díky tomu 27. března 1968 vydali Jaroslav Brodský a Zdeněk Mráz za Alexandrem Dubčekem rovnou do domu ÚV KSČ, aby mu sdělili, že chtějí založit právě K 231. V budově ÚV KSČ jim bylo oznámeno, že Alexandr Dubček spí a že ani nikdo jiný z vysoce

---

⁴² HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 213.

⁴³ *Hrdinové českého národa: Jaroslav Brodský*. Český rozhlas Vltava[online]. Praha, 2015 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/hrdinove-ceskeho-naroda-jaroslav-brodsky-5026386>.

⁴⁴ HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 218.

⁴⁵ BRODSKÝ, Jaroslav. *Jaroslav Brodský: Řešení gama*. Praha: Lidové noviny, 1990, s. 120.

⁴⁶ Cit. dle: BRODSKÝ, Jaroslav. *Jaroslav Brodský: Řešení gama*. Praha: Lidové noviny, 1990, s. 120.

postavených funkcionářů není přítomen.⁴⁷ Toth, vedoucí sekretariátu tajemníka Kouckého, je po dlouhém pobízení, které bylo projevováno ze strany Jaroslava Brodského, konečně přijal. V krátkosti Tothovi Jaroslav Brodský a Zdeněk Mráz představili principy klubu. Oba mluvili o tom, že nechtějí být objektem, kterým budou jiní manipulovat, ale naopak, že chtějí pomáhat při rehabilitaci, která se týká lidí, kteří byli odsouzeni neprávem.⁴⁸

Toth byl z jejich prezentace velmi nadšený a zároveň si vážil toho, že se nebojí spolupráce, v rámci toho také zmínil, že ví, že jim bylo převelice ublíženo, ale že v tuto chvíli chce strana hrůzy, které se staly v padesátých letech, napravit. Bohužel si Mráz ani Brodský nebyli zcela jisti toho, zda je k nim Toth upřímný, a zda to co říká, myslí opravdu vážně. Z ÚV KSČ mířili Jaroslav Brodský a Zdeněk Mráz rovnou na ministerstvo vnitra, kde je přijal Jan Záruba, který byl v tu dobu náměstkem ministra vnitra.⁴⁹

Na ministerstvu vnitra vysvětlili oba zástupci K 231 svoje úmysly. Jediné, na co je pracovníci upozornili bylo to, aby co nejrychleji předložili stanovy. Jednání na ministerstvu vnitra vnímali Jaroslav Brodský a Zdeněk Mráz jako úspěšné, a proto odcházeli s dobrým pocitem do Státní banky československé, kde si chtěli nechat založit bankovní účet. Při příchodu do banky žádali o přijetí vedoucím právního oddělení.⁵⁰ Ze začátku byl s uskutečněním schůzky problém, ale po vysvětlení, s čím a odkud přicházejí, jim trochu nejistý vedoucí domluvil do chvílky setkání s náměstkem prezidenta banky. Při příchodu Brodského a Mráze do kanceláře, nebyl v kanceláři pouze náměstek, ale společně s ním bylo v místnosti i několik úředníků, kteří se dotazovali na všelijaké informace, týkající se právě K 231. Nakonec celá schůze skončila pozitivně a novému sdružení byl účet přidělen.⁵¹

Všem přátelům, kamarádům i budoucím členům K 231 telefonovali Jaroslav Brodský a Zdeněk Mráz po schůzce, kterou absolvovali v bance, a domluvili se s nimi, že se v šest hodin večer všichni potkají v soukromém bytě v Praze na Vinohradech, ve kterém bydlel

---

⁴⁷ HOPPE, Jiří. *Opozice 68': Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 214.

⁴⁸ HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 215.

⁴⁹ Tamtéž, s. 215.

⁵⁰ Tamtéž, s. 215-216.

⁵¹ BRODSKÝ, Jaroslav. *Jaroslav Brodský: Řešení gama*. Praha: Lidové noviny, 1990, s. 123.

jeden z jejich přátel. Plán byl takový, že se poté přemístí do podzemního bytu, kde žil Ota Rambousek, jeden ze členů K 231 a následně předseda dokumentační komise. Důvod byl takový, že chtěli všem sdělit jaké jsou výsledky a východiska po jednáních a návštěvách, které spolu absolvovali na institucích. Ještě předtím, než došlo k domluvené schůzce, ještě oba spolu navštívili Československou televizi, kde žádali o zmínění o K231. Nakonec uspěli a šéfredaktor vnitropolitického vysílání jim potvrdil, že ve zprávách bude publikován termín shromáždění bývalých politických vězňů a také číslo účtu K 231, které bylo 405-8888. Toto všechno však mělo jednu podmínku, a to tu že společně s tímto ohlášením budou zveřejněna také jména členů přípravného výboru. Podle domluvy se tedy 27. března 1968 v obydlí Oty Rambouska sešlo kolem padesáti lidí. Jaroslav Brodský a Zdeněk Mráz všem poreferovali o jejich schůzkách, které absolvovali na ÚV KSČ, na ministerstvu vnitra, ve Státní bance Československé a v Československé televizi.⁵²

Ten večer ještě všichni společně zkoncipovali zprávu pro média, aby obyvatelé republiky věděli o tom, že se političtí vězni chystají brát za svoji rehabilitaci. Mimo to také chtěli, aby všichni věděli, že za ně nemá nárok kdokoliv jiný hovořit.⁵³

4.1 K 231 a média

Až do konce května roku 1968 se v médiích o K 231 skoro vůbec nemluvílo, bylo to vždy jen velmi zřídka. Jako jedna z prvních reportáží o K 231 proběhla v tenkrát známém pořadu „Zvědavá kamera“. Štáb z tohoto pořadu se vydal do věznice Mírov. Tam i po patnácti letech pracoval kapitán Smrčka, který byl „známý svou neurvalostí“, a který sám o sobě říkal, že nikdy na žádného z vězňů „ani nesáhl“. Dal na to dokonce i své čestné slovo komunisty. Na Otou Rambouska, předsedu dokumentační komise K 231 padla volba od redaktora, který se rozhodl, že umožní, aby se taky projevil některý z bývalých politických vězňů.

1. dubna odvezl štáb z televize Otou Rambouska rovnou do věznice Mírov. Tam byli všichni z přítomných a také televizní kamery svědky sporu mezi Otou Rambouskem, a kapitánem Smrčkou. Právě toho pojmenoval Ota Rambousek pojmenoval jako

---

⁵² HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 216.

⁵³ Tamtéž, s. 216-217.

násilníka. Do většího povědomí lidí o organizaci se K 231 dostává po reportáži, která byla natočena 1. dubna ve věznici na Mírově, a která se dostala do televize a vysílání 26. dubna 1968. Tento záznam sledovalo několik milionů lidí. 4. května roku 1968 pak Ota Rambousek napsal článek v deníku Práce, s nímž rovnou souvisela reportáž, která se v televizi na konci dubna roku 1968 vysílala. V článku apeloval Ota Rambousek především na vedení ministerstva vnitra a napsal: *„Dnes, kdy rehabilitace je problém číslo jedna, jsou někteří pachatelé zločinů již rehabilitováni, zatímco jejich oběti ještě ne. Po těchto zkušenostech nejsme příliš optimističtí. Ještě se stále jen mluví a konkrétní činy chybí. Ještě stále jsou někteří z nás ve výkonu trestu a ještě dost těch neblaze proslulých příslušníků slouží. Opakuji však též, že nechováme zášť vůči nikomu a ničemu, ale řekněme to slovy Mistra Jana: ‚Nebudu žebrati tam, kde mám právo žádat!‘ Chceme se upřímně zúčastnit práce pro tento stát. Ovšem jako rovný rovným. Nechceme už být stíny v pozadí, lidé pod zákonem Ať znovu platí všechno pro všechny stejně a je znovu obnovena úcta k zákonu.“*⁵⁴

Dále se v novinách, konkrétně v deníku Lidová demokracie, vydal 3. května 1968 rozhovor, který vedl redaktor Pavel Miňovský s Radovanem Procházkou, což byl předseda informační komise připravovaného výboru. Ten v rozhovoru krátce představil cestu, kterou spolek směřuje, organizační strukturu a dohledné projekty klubu a řekl, že K 231 by rádo během slyšení u prezidenta Svobody požádalo o udělení milosti pro 682 uvězněných lidí, kteří jsou ve vězení z politických důvodů, kdy asi 200 z nich jsou tzv. kopečkáři, neboli ti lidé, kteří chtěli opustit Československo „nezákonnou“ cestou.⁵⁵

O K 231 se rovněž psalo hned na první straně tištěného deníku Svobodné slovo. V něm vyšel 13. května 1968 článek s názvem „Vykoupení z hříchů“, jehož autorem byl E. Škaloud. Tvůrce tohoto článku zde vystihoval, v čem spočívá všední činnost, která probíhá v centrálním sekretariátě K 231, který sídlí na Karlově náměstí, a v neposlední řadě pak také psal o cílech organizace.⁵⁶

---

⁵⁴ Cit. dle: HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*. Praha: PROSTOR, 2009, s. 237.

⁵⁵ Tamtéž, s. 237.

⁵⁶ Tamtéž, s. 238.

5 Dagmar Šimková

5.1 Život Dagmar Šimkové

Dagmar Šimková, politická vězeňkyně, hrdinka a mnohými přezdívaná také jako „ta krásná holka z vily nad řekou“ se narodila 23. 5. 1929, jak asi mnoho lidí neví, což jsem také zjistila v mém dotazníku, v Praze na Vinohradech. Ještě jako dítě se společně s rodinou, matkou Martou, která byla mimo jiné také zatčena, a to o něco déle, konkrétně 20. srpna roku 1953 na jedenáct let, otcem Jaroslavem a o šest let starší sestrou Martou přestěhovali do Písku, který leží v Jihočeském kraji. Otec Dagmar Šimkové Jaroslav Šimek, který byl bankéř, nechal v Písku koncem 20. let 20. století u řeky Otavy postavit rodinnou vilu, na kterou nechal z úcty k jeho ženě nad dveřmi dosadit nápis Villa Marta. Vila se nachází na úplném, ale krásném konci města, kolem jsou lesy, řeka a klid. Dům je situovaný do svahu a vchází se do něj po mohutném kamenném schodišti, které bylo rovněž zdobené. Na veliké zahradě nechal Jaroslav Šimek mimo jiné postavit skleník, ve kterém později Dagmar Šimková chtěla schovávat své kamarády, vojenské zběhy.⁵⁷

Šimkovi, především Jaroslav Šimek a o šest let starší sestra Dagmar Šimkové Marta, milovali koně. Osobně se také znali s legendárním žokejem Karlem Havelkou, který jim v Chuchli jezdil koně. Mladší sestra Dagmar však sestřinu lásku ke koním nesdílela a radost našla v tanci a stepu. Společně s kamarádkou a dcerou ředitele píseckého hřebčína Blaženou Steinitzovou-Seifertovou stepovaly všude, kde to jen trochu šlo.⁵⁸

Villa Marta, ve které Dagmar Šimková se svou rodinou žila, se nachází přesně naproti písecké plovárny u řeky Otavy, kde Dagmar trávila, když tomu počasí přálo, velkou spoustu času. Se strýcem, který byl vrchní soudní oficiál ve výslužbě, měla Dagmar Šimková velmi dobrý vztah.⁵⁹

---

⁵⁷ MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel*. Písek: J&M, 2016, s. 123-124.

⁵⁸ Informace z výstav a informačních bannerů.

⁵⁹ *Neznámí hrdinové: Ta krásná holka z vily nad řekou*. Česká televize [online]. Praha, 2009 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10204458965-neznami-hrdinove/209452801390040-neznami-hrdinove-pohnute-osudy>.

Otec Dagmar Šimkové, bankéř Jaroslav Šimek, bohužel na konci druhé světové války, v roce 1945 tragicky zemřel. Po okupaci spáchal sebevraždu, jelikož byl podezíráný ze spolupráce s Němci. V tuto dobu bylo Dagmar šestnáct let. Vzhledem k tomu, že to pro Dagmar Šimkovou bylo velmi těžké a náročné období, doporučil ji lékař, a především její matce Martě, aby na nějakou dobu Dagmar změnila prostředí. Také se mluví o tom, že i v tomto období začala Dagmar Šimková roznášet vlastnoručně vyrobené protistátní letáky. Proto se jí její matka Marta radši rozhodla poslat do Štěkně, která leží nedaleko Písku, do barokního zámku, kde byl kolem les, parky a klid a Dagmar zde mohla přijít na jiné myšlenky. V záměčku vedl řád anglických panen Ústav moderních řečí, které zde byly již od roku 1921.⁶⁰

Dagmar Šimková strávila v barokním zámku společně s dalšími dívkami necelé dva roky. Dívky zde byly vychovávány a vedeny k jazykům, společenskému chování, tak aby byly připraveny do života. Dagmar se například učila francouzštinu, angličtinu, němčinu, hru na klavír a společenské vědy. Podle jedné z chovankyň Ústavu moderních řečí, dala matka Marta Dagmar do Štěkně proto, aby ji ochránila a „schovala“ před tehdejšími režimem, protože vnímala v souvislosti s protistátní aktivitou Dagmar Šimkové možné nebezpečí a napětí ve vzduchu. Není zcela tedy zřejmé, zda se jednalo primárně o doporučení lékaře, aby Dáša změnila prostředí nebo to její matka Marta využila i k tomu, aby ji trochu ochránila.⁶¹

Dagmar studovala na píseckém gymnáziu, které musela ale velmi brzy opustit, právě kvůli tragické smrti jejího otce, Jaroslava Šimka. Po otcově smrti nastoupila Dagmar do učení k řádovým sestrám do barokního zámku ve Štěkně. Matka tedy zůstala s dcerami a jejich výchovou úplně sama.⁶²

Po nástupu komunistů k vládě měla Dagmar Šimková problém s přijetím na jakoukoliv vysokou školu, neboť měla tzv. buržoazní původ a také komunisté viděli jako velký problém to, že její sestra Marta odešla v roce 1950 do exilu, do Austrálie. Proto zde také

---

⁶⁰ MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel*. Písek: J&M, 2016, s. 124.

⁶¹ *Neznámí hrdinové: Ta krásná holka z vily nad řekou*. Česká televize [online]. Praha, 2009 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10204458965-neznami-hrdinove/209452801390040-neznami-hrdinove-pohnute-osudy>.

⁶² MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel*. Písek: J&M, 2016, s. 124.

nastala situace, že se do jejich vily, kterou pro ně nechal postavit otec Dagmar Šimkové, bankéř Jaroslav Šimek, nastěhovali úplně cizí lidé a národní správce přisoudil majitelům domu, matce Martě Šimkové a Dagmar Šimkové, pouze jednu místnost, ve které mohly žít. Kuchyň byla pro celý dům společná, tedy využívali ji úplně všichni.⁶³

V roce 1948, konkrétně tedy ve školním roce 1948 / 1949 se Dagmar Šimková chtěla přihlásit na filozofickou fakultu do Prahy, zapsala se na dva obory, a to dějiny umění a anglistika, ale vzhledem k tomu, že její otec Jaroslav Šimek byl vysoce postavený bankéř, byla brána tak, že má buržoazní původ a na studia v Praze a vlastně na jakoukoliv vysokou školu mohla zcela zapomenout.⁶⁴

Proto začala Damar nejdříve pracovat jako pomoc v továrně na textil, dále pak jako kreslička, ale nakonec se jí podařilo získat místo ošetrovatelky v nemocnici v Písku. Ve svém volném čase velmi ráda chodila spolu s dalšími přáteli tancovat do hotelu Bílá růže, který se nachází v Písku a také na píseckou plovárnu, která byla hned naproti jejich domovu, Ville Martě. Ale mimo to také vytvářela, psala a rozmnožovala protistátní letáky, ve kterých projevovala spolu se svou sestrou Martou nesouhlas s volbami, které proběhly, a také s tím, co se v roce 1948 stalo. Vytvořila také několik plakátů, kterými se vysmívala Klementu Gottwaldovi a Antonínovi Zápotockému.⁶⁵ Dagmar Šimková také ukrývala ve stáji kousek od jejich domu dva kamarády, kteří utekli z vojny a kteří se chtěli dostat přes hranice pryč z Československa směr na západ. Právě prvotní nápad byl ukrýt Ladislava Fialu a Jaroslava Daňhela ve skleníku, který stál na zahradě u domu Šimkových, ale později Dagmar zauvažovala nad tím, že skleník není zcela tak bezpečné místo pro úkryt, a proto oba kamarády nakonec ukryla ve stáji, které také jejich rodina kousek od domu vlastnila. Jedním z důvodů, proč kamarádi Dagmar také chtěli utéct pryč bylo to, že byli vyloučeni z univerzity po stranických prověrkách, ale přáli si studovat a dostudovat někde jinde ve světě.⁶⁶

---

⁶³ MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel*. Písek: J&M, 2016, s. 124.

⁶⁴ Tamtéž, 124.

⁶⁵ *Šimková Dagmar*. Čtení z Písku [online]. Písek [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: http://www.ctenizpisku.cz/cteni_autori/simkova-dagmar/.

⁶⁶ MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel*. Písek: J&M, 2016, s. 125.

Byla sobota ráno, kdy Dagmar Šimkové skončila v nemocnici noční služba a vrátný za ní ještě volal: „*Hezkou neděli, sestřičko, a fajnové randíčko.*“⁶⁷ Po službě se Dagmar velice těšila, že půjde večer tancovat do hotelu Bílá růže, protože měla celou neděli volnou a s tím i spojené dlouhé vyspávání. Dagmar ve své knize *Byly jsme tam* taky zmiňuje, že ze skupinky studentů a mladých lidí byla i jedna filozofů a kumštýřů, kteří si vedli malou a tajnou kroniku, kterou nazývali „Čtverák“, kam si zapisovali různé výroky ze stranických schůzí, které si podle svého vlastního humoru poupravili. Dagmar také popisuje, že jim všichni záviděli to, že dokázali uniknout brigádám a také to, že do továren chodili jen malovat akty údernic, které byly ve sprchách.⁶⁸ Rovněž se zmiňuje o tom, že některým šťastlivcům se podařilo dostat za hranice a ti, kteří ještě stále setrvali v tehdejšímu režimu v Československu s velkým nadšením rozhlašovali zprávy, které právě přicházeli ze západních zemí nebo ze zemí mimo Československo. Ovšem píše i o tom, že někteří z jejich přátelé končili bohužel i ve vězení, a to velmi potichu. „*Ráno se šeptávalo městem: „Včera v noci bylo veliké zatýkání.*“ *Bledí pozůstalí chodili ulicemi se sklopenými očima a kdekdo se jim vyhýbal jako moru. Oklikou jsme se dozvěděli, že Jirka je v Ruzyni a psal, že je zdrav, že Karla převezli do Petschkovy vily a zamykají ho místo do cely do bankovního sejfů.*“⁶⁹ V tuto dobu, kdy se Dagmar vracela z noční a těšila se na tanec a společně strávený čas s přáteli v hotelu Bílá růže, také vzpomínala na své kamarády, jak je ve své knize *Byly jsme tam* taky pojmenovává, „Lád'u“ (Ladislav Fiala) a „Jardu“ (Jaroslav Daňhel), které u sebe schovala, a kterým také pomohla utéct za hranice. Myslela na to, že už určitě musejí být v Rakousku. Podle Dagmar Šimkové se o tom velmi mluvilo, a proto ona sama jen tiše naslouchala a dělala, jako že se jí to netýká. Všimla si totiž i toho, že policie pomalu přestala s hlídkami a vojáci, kteří prohledávali lesy a okolí „Na Americe“ – pojmenování části města, se už vrátili zpět do kasáren.⁷⁰

---

⁶⁷ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 7.

⁶⁸ ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 7.

⁶⁹ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 8.

⁷⁰ ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 8.

5.2 Zatčení

V tu sobotu, kdy se Dagmar vrátila po noční směně z práce za ní přiběhl její bratránek Honzík a upozornil ji na to, že se u nich doma stavovali příslušníci z StB a po Dagmar Šimkové se ptali. Dagmar si zprvu myslela, že si z ní její bratránek dělá jen legraci, v tu chvíli se do toho připojila i její matka Marta a ta potvrdila to, co Honzík řekl. „*Ano byli tady asi před hodinou.*“⁷¹ Ta však také poznamenala, že příslušníci tajné policie vypadali velmi slušně a mile a že řekli, že chtějí jen nějaké malé informace. Samozřejmě nezapomněla také podotknout, že ji třikrát volala Věra Černá, která spolu s Dagmar a dalšími byla zapojena do akce na pomoc Ladislavovi Fialovi a Josefu Daňhelovi, a která již na její maminku v telefonu působila velmi zvláštním dojmem. Dagmar odpočívala se svou matkou, společně pily kávu, když v zazvonil telefon, ke kterému se Dagmar vydala. V tu chvíli ale vůbec netušila, že to, že zvedne telefon jí není ani trochu ku prospěchu. Volala jí právě Věra Černá, která již v telefonu, jak zprvu řekla její matka Marta, zněla velmi zvláštně, unaveně, smutně a sklesle. Proto také Dagmar zajímalo, co se s Věrou děje. Věra se zeptala jen na jednu otázku a to tu, zda bude Dagmar během dne doma. Dagmar jí to potvrdila a zároveň se jí zeptala, zda se večer chystá na tancování do Bílé růže. Na to ji ale Věra neodpověděla a jen zavěsila telefon. Dagmar byla z telefonátu velmi překvapená, zároveň také cítila, jak ji škvírkou ve dveřích pozorovala stará soudružka, která s nimi bydlela v jejich baráku.⁷²

Nepřikládala zvláštnímu hovoru příliš velkou váhu. Za několik málo minut uslyšela, jak někdo klepal na dveře a ve stejnou chvíli vstoupilo do baráku šest mužů. Jeden z nich veliký a velmi krásný blondýn, jak ho Dagmar ve své knize popisovala, ukázal odznak Státní bezpečnosti. Dagmar si myslela, že jsou v domě, protože přeci chtějí jen nějakou malou informaci. Všichni chodili po pokoji a prohlíželi si, co se v něm nachází, dokonce jeden z nich pochválil Dagmar i jejich obrazy. Najednou jeden příslušník promluvil se slovy, že potřebují s Dagmar jen něco sepsat na stroji a že vědí, že je po noční službě, protože za ní byli i v nemocnici, ale že bude hned zpět doma. Dagmar Šimková, která si opravdu myslela, že s ní potřebují opravdu jen napsat něco málo na stroji se oblékla a ani se pořádně s nikým nerozloučila. „*Byla jsem klidná, protože byli tak civilizovaní. Blondýn*

---

⁷¹ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 9.

⁷² ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 9.

mi otevřel dveře s elegancí lva dámských budoárů.“⁷³ Dagmar se ještě na schodech, které vedly k vile otočila ke dveřím a zamávala na svoji maminku Martu. V tu chvíli se k ní jeden z příslušníků StB otočil a řekl: „*Jen se dobře rozhlédni, kurvo reakcionářská! V životě se sem už nevrátíš*“⁷⁴ Všichni nastoupili do auta, kde už seděla i Věra Černá a jeli do Prahy. Cestou spolu nesměly Dagmar s Věrou promluvit ani slovo. Přijeli do Bartolomějské ulice, kde se za Dášou zavřela železná vrata. V tento den, v sobotu 11. října roku 1952, začal celý proces a Dagmar Šimková, které bylo v té době dvacet tři let, byla zatčena.⁷⁵

5.3 Proces

Dagmar Šimková byla zatčena kvůli šíření protistátních letáků a pomoci při schovávání dvou vojenských zběhů. Prokurátor tyto činnosti však nestanovil jako hlavní důvod zatčení. Tím však bylo to, že Dagmar Šimková byla odsouzená z velezrady. V celém procesu však nebyla sama, ale jednalo se o skupinu, kterou lze ještě rozčlenit do dvou seskupení. To první tvořili Jaroslav Šíp, Karel Glanz, Dagmar Šimková, Jarmila Schreyerová, Bořivoj Klíma. Druhá skupina, která neměla žádnou přímou spojitost s vojenskými zběhy Ladislavem Fialou a Jaroslavem Daňhelem, byla tvořena Jarmilou Schreyerovou, Růženou Šípovou, Miroslavem Sovákem, Janem Říhou a Václavem Loudou. Celý proces se dá tedy nazvat jako „Proces Jaroslav Šíp a spol.“ Právě Jaroslav Šíp je považován za mozek celé skupiny a celého plánu.⁷⁶ V celém procesu šlo hlavně o schování dvou vojenských zběhů, kteří se postupně ukrývali po různých místech v republice, a právě výše uvedení lidé včetně Dagmar Šimkové jim byli nápomocni, či nějakým způsobem zprostředkovávali určitý druh jakékoliv pomoci.

Po zatčení byla Dagmar Šimková až do 13. prosince 1952 ve vyšetřovací vazbě v Praze. Po této vazbě byla přepravena z Prahy do vazební věznice, která byla v Českých Budějovicích. Do Českých Budějovic byla převezena obdobně jako její kamarádka Věra

---

⁷³ Cit. dle: ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 10.

⁷⁴ Tamtéž, s. 10.

⁷⁵ ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky*. Praha: Monika Le Fay, 2018, s. 9-10.

⁷⁶ BLAŽEK, Lukáš. *Politický proces s Dagmar Šimkovou a spol.* Praha: 2011. Diplomová práce. Univerzita Karlova, s. 29.

Černá.⁷⁷ Dále se po nějakém čase dostala do vazební věznice v Písku, kde byla až do 19. března 1954 a nakonec až do nástupu výkonu trestu, což bylo 1. července 1954 byla v Praze. V roce 1954, kdy bylo Dagmar Šimkové dvacet pět let, byla odsouzena k patnácti letům vězení. Ale později kvůli nepohodlnému chování, bouření a pokusu o útěk dostala Dagmar Šimková ještě další tři roky, protože se pokusila utéct do Rakouska, když byla v Želiezovcích v pracovním táboře. Nakonec si odseděla trest, který trval čtrnáct let a v roce 1966 byla propuštěna.⁷⁸

5.4 Návrat z vězení

Dagmar Šimková strávila ve vězení čtrnáct let. Po uplynutí trestu se v roce 1966 vrátila zpět do jihočeského Písku, kde strávila své dětství a mládí. Po návratu do Písku začala Dagmar pracovat v továrně, ve které se vyráběla sodovka. Během doby, kdy Dagmar pracovala, musela také za neodpracované nedělní směny, které bohužel prožila ve vězení, splatit ministerstvu vnitra veškeré peníze. Po návratu z vězení se také podílela na různých aktivitách, například se zúčastnila všelijakých občanských hnutí, jednalo se například také i o K 231. Snahou Dagmar Šimkové bylo také znovu obnovit občanskou společnost a hájit práva občanů města, ve kterém vyrostla a strávila podstatou část svého života. Po sléze, však i samotné Dagmar došlo, že se asi nedá příliš samotné obnovy dosáhnout, a tak vycestovala po 21. srpnu roku 1968 i společně s její matkou Martou Šimkovou za její sestrou Martou do Austrálie, která se tam přestěhovala již o několik let dříve.⁷⁹

5.5 Dagmar Šimková v Austrálii

Je zřejmé, že ani v Austrálii nebyl ze začátku život zcela jednoduchý. Podle mého názoru je to zcela jasné a pochopitelné. Dagmar Šimková společně s její matkou Martou přišly

---

⁷⁷ BLAŽEK, Lukáš. *Politický proces s Dagmar Šimkovou a spol.* Praha: 2011. Diplomová práce. Univerzita Karlova, s. 39.

⁷⁸ MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel.* Písek: J&M, 2016, s. 125.

⁷⁹ *Odseděla si 14 let, ale komunistům nikdy neustoupila.: Osudové ženy: Dagmar Šimková.* Český rozhlas Dvojka [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/odsedela-si-14-let-ale-komunistum-nikdy-neustoupila-osudove-zeny-dagmar-simkova-7776409?fbclid=IwAR3wEJYRn9NKAoi3b4km9SqYbZndL-SHF02RPCaobANjoWdDFI7jTBRGi-w>.

po strašné zkušenosti z vězení, ze země nesvobody a nulového respektu k lidem do země, která byla svobodná, do země s jinými možnostmi, ať se jednalo o cokoliv. Proto naprosto věřím tomu, že tato velká změna, kdy musely Dagmar s maminkou Martou opustit svou rodnou zemi, přátele a rodinu, byla ohromně těžká. I přes to všechno, jak to muselo být náročné, zvládla Dagmar Šimková v Austrálii vystudovat dvě vysoké školy, jednalo se o dějiny umění a sociální práci. V Austrálii si také Dagmar našla zaměstnání. Začala pracovat jako terapeutka ve vězení, kdy se také snažila ve spolupráci s Amnesty International zařídit kvalitnější životní podmínky právě pro lidi, kteří byli ve vězení a se kterými tam také často v rámci její práce pracovala. Na druhé straně zeměkoule samozřejmě vyzkoušela řadu dalších zaměstnání, vzhledem k její nebojácnosti pracovala jako kaskadérka. Dagmar Šimkové se přezdívalo „ta krásná holka z vily nad řekou“, proto díky jejímu půvabu mohla také vyzkoušet práci, jako modelka a mimo jiné měla Dagmar také výstavy, kde ukazovala svá výtvarná díla.⁸⁰

Po revoluci, po roce 1989 se ještě Dáša párkrát přijela do své rodné země podívat. Setkala se také s několika kamarádkami, se kterými prožila život ve vězení. Zavítala také do Písku, kde spatřila Villu Martu, ve které vyrostla, zcela v dezolátním stavu. Dagmar Šimková, zemřela 24. února roku 1995 v Austrálii, ve věku 66 let na rakovinu.⁸¹

5.6 Dagmar Šimková a současnost

Podle mého názoru se za posledních pět let, minimálně na Písecku, zvýšil zájem o informace a „poznání“ ohledně Dagmar Šimkové. Je to určitě spojené i s tím, že právě v Písku se 26. října v roce 2018 otevřela nově postavená lávka, která je právě pojmenovaná po Dagmar Šimkové – „Lávka Dagmar Šimkové“ a jejímž autorem je pan architekt Josef Pleskot. Lávka spojuje břehy, kde se zrovna nachází Villa Marta, domov, který nechal pro svou rodinu postavit Jaroslav Šimek, a břeh Václavského Předměstí, na

---

⁸⁰ *Odseděla si 14 let, ale komunistům nikdy neustoupila: osudové ženy: Dagmar Šimková.* Český rozhlas Dvojka [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/odsedela-si-14-let-ale-komunistum-nikdy-neustoupila-osudove-zeny-dagmar-simkova-7776409?fbclid=IwAR3wEJYRn9NKAoi3b4km9SqYbZndL-SHF02RPCaobANjoWdDFI7jTBRGi-w>.

⁸¹ FORMÁNKOVÁ, Pavlína. *Autorka svědectví o ženských věznicích, krásná a inteligentní Dagmar Šimková, by se dožila 80 let.* iDnes [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/autorka-svedectvi-o-zenskyh-veznicich-krasna-a-inteligentni-dagmar-simkova-by-se-do-zila-80-let-i-lu-kavarna.aspx?c=A090522_114346_kavarna_bos.

kterém je písecká plovárna, kde mladá Dagmar Šimková trávil velkou spoustu svého času. Zcela aktuálně se podle deníku Písecký svět mluví o tom, že by nebylo na škodu, kdyby někde kolem Lávky Dagmar Šimkové byla umístěna také informační tabule, která bude návštěvníkům, ale také občanům připomínat a seznamovat je s osudem této ženy.⁸²

Podle spisovatelky Moniky Le Fay, měla Dagmar Šimková také „literární střevo“, neboli opravdu velký talent na literaturu a psaní. Což se dá také poznat v knize Byly jsme tam taky, kterou Dagmar Šimková napsala právě v Austrálii. Kniha je velmi realistická a myslím si, že Dagmar to opravdu popsala přesně tak, jak zatčení, proces, ale i pobyt ve vězení, ona i ostatní politické vězeňkyně prožívaly. V knize Dagmar opravdu nic neskrývá. Popisuje například i brutální přístup dozorců k ženám ve věznici. Josef Škvorecký jí pomohl vymyslet název. „*Neměla název, tak jsem jí ho vymyslel.*“⁸³ Dagmar mu totiž své dílo, příběh a zkušenost, o které psala, poslala až do Kanady, kde ho Josef Škvorecký a jeho žena Zdena Škvorecká vydali v jejich nakladatelství Sixty Eight Publisher v Torontu.⁸⁴

Jako na další zmínku či připomenutí života a osudu Dagmar Šimkové bych poukázala na divadelní projekt, jehož název je V břiše velryby. Jedná se o divadelní site specific projekt, který ztvárnilo ve staré písecké vodárně Divadlo Continuo a Švestkový dvůr, z.s. Právě tato bývala městská vodárna se nachází jen asi sto metrů od domu Dagmar Šimkové, Villy Marty, kde strávila velkou a velmi podstatnou část svého života. Podle uměleckého vedoucího souboru a režiséra Pavla Štourače byl příběh Dagmar Šimkové vybrán s jistým záměrem a to tím, že cílem bylo připomenutí konkrétního životního příběhu, který však může být totožný a až velmi podobný s jinými lidskými osudy dalších velmi odvážných občanů: „*Příběh Dagmar Šimkové jsem vybrali jako připomenutí konkrétního lidského osudu, podobného příběhům jiných odvážných jedinců, kteří se rozhodli nepodlehnout většinovému mlčení a trapnému přihlížení nespravedlivosti. Kteří našli odvahu vzdorovat nesvobodnému nesouladu myšlení, mluvení a konání a odhodlali*

---

⁸² JELENOVÁ, Zdenka. *Informační tabule u lávky Dagmar Šimkové*. Písecký svět. Písek: 2020, (8/2020), s. 11.

⁸³ Cit. dle: FORMÁNKOVÁ, Pavlína. *Autorka svědectví o ženských věznicích, krásná a inteligentní Dagmar Šimková, by se dožila 80 let*. iDnes.cz [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/autorka-svedectvi-o-zenskyh-veznicich-krasna-a-inteligentni-dagmar-simkova-by-se-dožila-80-let-i1u-/kavarna.aspx?c=A090522_114346_kavarna_bos.

⁸⁴ Tamtéž.

se k veřejně projevenému, osobně svobodnému postoji vůči totalitnímu režimu s vědomím libockých následků.“⁸⁵ Řekl pro Písecký svět právě Pavel Štourač.

Osobně jsem na představení *V břiše velryby* ve staré městské vodárně v Písku byla a musím říct, že to byl opravdu velmi silný zážitek. Jednalo se o zcela jiný druh představení, které jsem v životě neviděla a nebyla jeho svědkem, ale tvůrcům a hercům se podařilo člověka velmi rychle a silně vtáhnout do celého děje. Celému dojmu určitě velkým způsobem přispěly právě i staré prostory bývalé vodárny. Nejsilnější částí pro mě bylo asi to, když na úplném konci jen herečky ztvárnily scénu z prostředí umývárny ve vězení právě během komunistického režimu. Myslím si, že celé atmosféře přispěl i ten fakt, že se vše odehrávalo jen malý kousek od místa, kde Dagmar Šimková žila, kde ukrývala své kamarády a samozřejmě i tam, kde ji v roce 1952 tajná bezpečnost zatkla.

Ve stejné době, jako probíhal v Písku mezinárodní divadelní site specific projekt probíhala i v Městské knihovně Písek výstava, která nesla název *Výstava o Dagmar Šimkové „Ta krásná holka z vily nad řekou“*. V rámci toho, se návštěvníci mohli zúčastnit besedy právě s uměleckým vedoucím Divadla Continuo Pavlem Štouračem. Také v knihovně proběhla beseda s pamětnicí Hanou Truncovou, se kterou byla Dagmar Šimková ve vězení. Návštěvníci se mohli setkat i se synem jednoho z politických vězňů, spisovatelem a historikem Pavlem Sekyrkou.⁸⁶

V roce 2017 byla Dagmar Šimkové udělena im memoriam cena Mene Tekel.⁸⁷

Osobně sama vnímám, že na Písecku přichází mnohem větší povědomí, které je spojováno právě se jménem Dagmar Šimková. Podle mého názoru je opravdu velmi správné, že většina obyvatel ví, že existovala žena, která měla velmi těžký osud, ale můžeme ji považovat za obrovskou bojovnici a nebojácnou ženu, která se nebála projevovat svůj názor ať se dělo co se dělo. I přes to se rozhodla odjet do Austrálie, protože už nechtěla zažít hrůzy, které musela prožívat ve vězení. Byla to žena, která žila

---

⁸⁵ Cit. dle: ZBORNÍK, Martin. *V břiše velryby – Divadlo Continuo – stará vodárna Písek*. Písecký svět [online]. Písek, 2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <http://www.piseckysvet.cz/kultura/v-brise-velryby-stara-vodarna-pisek-divadlo-continuo>.

⁸⁶ ZBORNÍK, Martin. *V břiše velryby – Divadlo Continuo – stará vodárna Písek*. Písecký svět [online]. Písek, 2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <http://www.piseckysvet.cz/kultura/v-brise-velryby-stara-vodarna-pisek-divadlo-continuo>.

⁸⁷ *Šimková Dagmar*. Čtení z Písku [online]. Písek [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: http://www.ctenizpisku.cz/cteni_autori/simkova-dagmar/.

v krásné vile nad řekou a která napsala knihu Byly jsme tam taky, kde odráží a popisuje své vlastní zkušenosti, které prožila ve vězení během komunistické vlády v Československu v 50. – 60. letech minulého století a přes to neztratila víru v život a ve spravedlnost.

6 Praktická část

6.1 Cíl praktické části

V mé bakalářské práci budu zkoumat povědomí o životě a osudu politické vězeňkyně Dagmar Šimkové. Jako cílovou skupinu jsem si vybrala studenty středních škol v Písku a jejich absolventy, kteří ještě studují na vysokých školách. Praktická část mé bakalářské práce, která se zabývá především životem a osudem politické vězeňkyně Dagmar Šimkové, obdobím od roku 1948 a politickými procesy je zaměřena z velké části na to, zda studenti píseckých středních škol a jejich absolventi, kteří nyní studují na vysoké škole znají jméno a osud Dagmar Šimkové. Cílem je tedy zjistit, jaké povědomí především o této ženě studenti středních škol a jejich absolventi, kteří studují na vysoké škole mají.

6.2 Použité metody

Průzkum probíhal formou dotazníkového šetření na výše specifikovaném vzorku. Použitá data jsem analyzovala a vytvořila z nich přiložené grafy. Celý průzkum jsem prováděla mnou vytvořeným dotazníkem, který jsem rozeslala mezi studenty píseckých středních škol a jejich absolventy.

Mým původním plánem bylo navštívit všechny střední školy v Písku a dotazník jim osobně pomocí QR kódu promítnout ve třídě. Bohužel nastala nečekaná situace, a proto jsem dotazování udělala online cestou bez jakéhokoliv osobního setkání v rámci ochrany jejich i vlastního zdraví.

Rozeslala jsem E-mail všem ředitelům středních škol v Písku, ve kterém jsem již přikládala dotazník a poprosil je, zda by mi s rozesláním dotazníku studentům nepomohli. Výzkum jsem prováděla pouze se studenty píseckých středních škol a jejich absolventy, kteří studují na vysoké škole. Díky vyřazovacím otázkám nejsem schopna určit, kolik každý účastník otázek zodpověděl. V dotazníku jsem použila otázky otevřené a také

uzavřené. Na začátku celého dotazníku jsem upozornila na to, že je zcela anonymní a bude použit pouze pro účely mé bakalářské práce.

6.3 Cíle a hypotézy

Cíl vytvoření dotazníku byl takový, aby ho vyplnili studenti středních škol v Písku a jejich absolventi, kteří nyní studují na vysoké škole. Jedním z hlavních cílů však bylo zjištění, jaké povědomí o Dagmar Šimkové studenti mají. Zaměřila jsem se na to, jestli vůbec znají její jméno, kdo byla tato žena, co si prožila nebo případně, kde do doby jejího zatčení žila.

V rámci toho, že se jedná o období od roku 1948 jsem současně sledovala, jaké mají studenti povědomí o základních pojmech tohoto období, které se právě komunistického režimu týkají. V neposlední řadě mě také velmi zajímalo, jak jsou / byli dotazovaní spokojeni, s výukou moderních dějin na svých středních školách a úplně na konec, jak se vlastně oni sami o moderní dějiny zajímají.

Hypotéza č. 1

Předpokládám, že dotazník zodpoví více absolventů píseckých středních škol než současných studentů středních škol.

Hypotéza č. 2

Domnívám se, že více jak 85 % zúčastněných odpoví, že se Dagmar Šimková narodila v Písku.

Hypotéza č. 3

Myslím si, že se v dotazníku objeví cca 75 % lidí s trvalým bydlištěm v Písku a 25 % lidí s trvalým bydlištěm mimo Písek.

Hypotéza č. 4

Předpokládám, že ti, co zvolili variantu, že Dagmar Šimkovou neznají nebudou ani vědět, že se jedná o politickou vězeňkyni.

Hypotéza č. 5

Domnívám se, že přes 50 % všech účastníků bude vědět o nově postavené lávce v Písku, která nese jméno Dagmar Šimkové.

Hypotéza č. 6

Předpokládám, že studenti budou znát ve větší míře vilu, která stojí u řeky (u staré městské vodárny), která nese jméno Villa Marta.

6.4 Proces vytvoření dotazníku

Celý dotazník mi vyplnilo 358 respondentů. Z toho bylo 279 studentů středních škol v Písku, což představuje 77,9 % všech dotazovaných a 79 studentů absolventů píseckých středních škol, kteří nyní studují na vysokých školách, zde se jedná o 22,1 % všech respondentů. První tři otázky na sebe zcela navazovaly. Jednalo se o pohlaví, věk a momentálně studovanou školu (střední škola, vysoká škola) účastníků ankety. Šlo o uzavřené odpovědi.

U studentů středních škol jsem po těchto prvních třech otázkách zjišťovala, jakou střední školu navštěvují (uzavřená odpověď s možností „jiné“) a v kolikátém jsou ročníku (uzavřená odpověď). Dále se dostali na otázku, která se týkala jejich trvalého bydliště, ptala jsem se konkrétně, zda bydlí v Písku, odpověď mohla být jen „Ano“ nebo „Ne“, podle jejich odpovědi se posunuli k další otázce. Ten, kdo odpověděl, že jeho trvalé bydliště není v Písku se přesunul na otevřenou odpověď, kde napsal místo jeho trvalého bydliště.

U studentů, kteří zaškrtnuli, že studují na vysoké škole jsem se následně dotazovala, na jaké střední škole v Písku studovali (uzavřená odpověď s možností „jiné“). Dále nastala otázka pro všechny vysokoškoláky stejná a to, jaký druh studia studují (uzavřená odpověď), podle možnosti, kterou zvolili jsem pokračovala s otázkou v kolikátém jsou ročníku na vysoké škole (uzavřená odpověď) a následně jsem jim položila otázku, která se týkala formy jejich studia (uzavřená odpověď). Poté jsem se dotazovala, v jakém městě studují vysokou školu (uzavřená odpověď s možností „jiné“). Následně podle jejich odpovědi

mohli vybrat, jakou vysokou školu studují (uzavřená odpověď s možností „jiné“). Opět se podle jejich odpovědi dostali na otázku, jakou fakultu na dané škole studují (uzavřená odpověď s možností „jiné“).

Jako další přišla na řadu otázka, která se týkala trvalého bydliště dotazovaných, ta už byla pro všechny společná stejně jako otázka, která byla dále, a to byla již otázka, která se týkala samotné Dagmar Šimkové, a to konkrétně „Znáte osud Dagmar Šimkové?“ Zde mohli respondenti zvolit dvě odpovědi „Ano“ a „Ne“. Od jejich odpovědi se následně odvíjely další otázky, na které mohli odpovídat.

Ti, kteří odpověděli „Ne“ hned při této první otázce, která se týkala Dagmar Šimkové, že nevědí, kdo tato dáma byla, jsem přesměřovala na otázku, která byla uzavřená a týkala se toho, zda vědí, že Dagmar Šimková byla politická vězeňkyně. Dále následovala otázka, která byla již pro všechny stejná, a to se konkrétně jednalo o otázku s otevřenou odpovědí, kde jsem se ptala, zda studenti znají i jiné politické vězně.

Ten, kdo u otázky „Znáte osud Dagmar Šimkové?“ odpověděl „Ano“ pokračoval na otázky, které se týkaly, místa narození Dagmar Šimkové (uzavřená odpověď), dále následoval dotaz, který se týkal její profese (uzavřená odpověď), následovala otázka, ve kterém městě Dagmar pracovala (uzavřená odpověď), dále pak s jakým pojmem si respondenti Dagmar Šimkovou spojují (otevřená odpověď). Jako další přišla na řadu otázka, kde jsem se dotazovala toho, zda studenti vědí, kvůli čemu byla Dagmar zavřená (uzavřená odpověď), zde se opět utvořily dvě skupiny, jedna odpověděla „Ano“ a druhá „Ne“ znovu podle toho následovaly další otázky.

Pokud respondent odpověděl „Ano“ čekala na něj čekala otázka s otevřenou odpovědí, kde napsal jeho domněnku o tom, proč a kvůli čemu, byla Dagmar Šimková uvězněna. Poté byla opět otázka s otevřenou odpovědí pro všechny účastníky ankety stejná. Jednalo se o dotaz, zda dotazovaní znají některé další politické vězně. Ten, kdo u otázky „Znáte osud Dagmar Šimkové“ zvolil variantu „Ne“ hned dostal na dotaz, zda slyšel někdy o tom, že Dagmar Šimková byla politická vězeňkyně. Poté již následovala právě zmiňovaná otázka výše, s otevřenou odpovědí, kde jsem se ptala na to, jestli studenti znají i některé jiné politické vězně.

Jako další přišla na řadu opětovně otázka s otevřenou odpovědí, která byla zase pro všechny. Konkrétně se jednalo o to, co dotazované napadne, když se řekne Dagmar Šimková. Pokračovala jsem s otázkou, kde už byla uzavřená odpověď, kde jsem se snažila zjistit, jestli jsou některá místa v Písku, o kterých respondenti vědí nebo je znají, ve spojitosti s Dagmar. U této otázky byly opět odpovědi „Ano“ a „Ne“, podle toho se buď účastník dotazníku dostal na otázku s otevřenou odpovědí, u které jsem se ptala na místa, která účastníci ve spojitosti s Dagmar Šimkovou znají. Následoval znovu dotaz pro všechny společný a to, zda účastníci vědí, že v Písku se nachází místo, které je po Dagmar Šimkové pojmenované. Pokud odpověděli „Ano“, rovnou se přesměrovali na další část dotazníku, kde jsem je požádala, aby napsali místa, která si s Dagmar Šimkovou spojují. Při odpovědi „Ne“ se dotazovaní dostali rovnou k otázce s uzavřenou odpovědí, která byla poté pro všechny zúčastněně shodná, kde měli možnost výběru, která se týkala toho, zda dotazovaní vědí, jaké místo v Písku je po Dagmar Šimkové pojmenované. I přesto, že například nejdříve zvolili odpověď „Ne“, že nevědí, která místa jsou s ní spojována, zkusila jsem to ještě jednou právě s otázkami, kde byly možnosti výběru.

Vzhledem k tomu, že Dagmar Šimková ve vězení napsala knihu *Byly jsme tam taky*, přišla také v dotazníku otázka na tuto knihu. Studenti opět měli dvě možnosti „Ano“ a „Ne“. Jestliže byla jejich odpověď „Ano“ zajímalo mě, zda vědí, kdo knihu napsal, o jaký žánr se jedná a zda mají tušení, o čem kniha je a jestli knihu někdy četli. Ve všech případech se jednalo o otázky, které měly uzavřenou odpověď. Jestliže dotazovaný u poslední otázky odpověděl, že knihu nečetl, doptala jsem se v další otázce, zda si knihu plánuje přečíst. Pokud respondent hned na začátku zvolil odpověď, že knihu *Byly jsme tam taky* nezná byla jeho odpověď přesměrovaná na otázku s uzavřenou odpovědí, která se týkala toho, zda zná Villu Martu. Na tuto otázku se dostal i každý z respondentů, který ještě předtím odpověděl na další otázky mimo to i na tu, že knihu *Byly jsme tam taky* zná a s tím i spojené otázky.

Opět zde byla možnost odpovědi buď „Ano“ nebo „Ne“. Pokud účastník ankety zvolil možnost „Ano“ dotazovala jsem se ještě na to, zda ví, kde se vila, ve které Dagmar Šimková žila, nachází. Rovněž v tomto případě se jednalo o otázku s uzavřenou odpovědí. V rámci toho jsem se ještě doptala na to, zda vědí, kdo v této vile žil, při odpovědi „Ano“ se dotazovaný dostal na otázku s otevřenou odpovědí, kde jsem ještě

požádala napsání o jména osob, o kterých si dotazovaný myslí, že ve vile žily. Při odpovědi „Ne“, zda respondenti vědí, kdo ve vile žil se dostali na otázku, která se týkala již února 1948, ke které se i po odpovědi „Ano“ přesměrovali všichni ostatní respondenti.

V tuto chvíli se všichni studenti dostali tedy k otázce, která byla zaměřena na únor 1948 a to konkrétně jak se toto období nazývá (uzavřená odpověď), následoval dotaz, co se v únoru 1948 stalo (uzavřená odpověď).

Poté přišla na řadu otázka, ve které jsem se dotazovala na to, co se stalo 21. srpna 1968, opět se jednalo o otázku u uzavřenou odpovědi. Dále se účastníci dostali k otázkám ohledně cenzury, ve všech případech se jednalo o otázky s uzavřenou odpovědí a jednou zde byla možnost i více odpovědí. Ptala jsem se studentů na to, co je to cenzura, co se během komunistického režimu cenzurovalo a za co byli lidé během tehdejšího režimu například trestáni, tady už šlo o otázku s otevřenou odpovědí. Následně jsem se dostala k otázkám, které opět měly uzavřené odpovědi. Šlo o otázku týkající se toho, co to byl devizový příslib, poté co byla výjezdní doložka a co výjezdní doložka umožňovala, tady byla možnost více odpovědí.

Skoro v závěru dotazníku jsem se ptala na to, zda respondenti vědí, co znamená pojem K 231, zde měli možnost odpovědět „Ano“ nebo „Ne“. Při odpovědi „Ano“ se aktéři dostali na otázku, která měla uzavřenou odpověď a jednalo se o otázku, kde jsem zjišťovala, zda respondenti vědí, co to K 231 bylo. Jestliže studenti hned odpověděli, že nevědí, co K 231 je, dostali se na závěr dotazníku, kam se také následně dostali i ti, u kterých jsem ještě zjišťovala, zda vědí, co K 231 znamená, kde jsem se v několika otázkách ptala na otázky ohledně moderních dějin a také spokojeností s výukou moderních dějin.

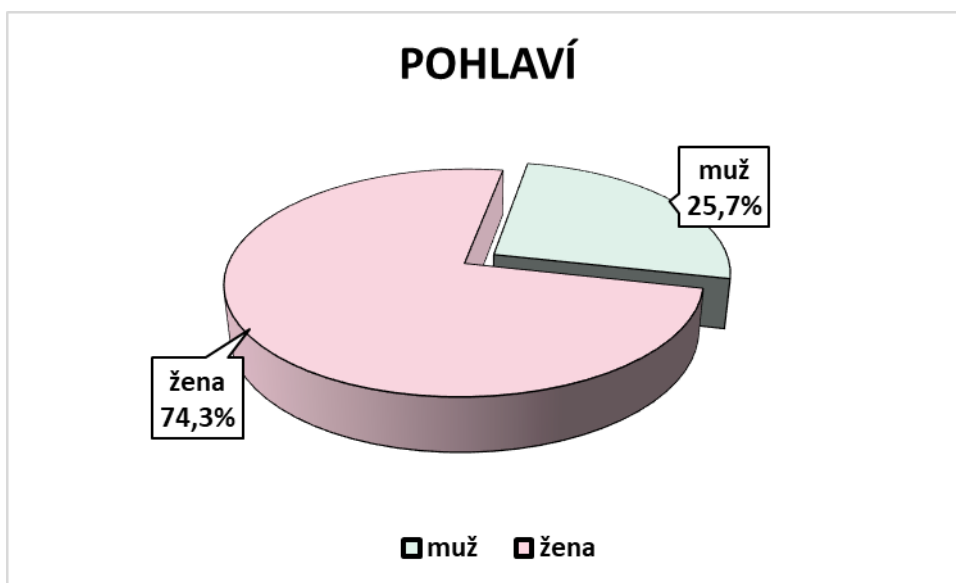
Studenti měli na stupnici 1-5 (1 = nejlepší, 5 = nejhorší) ohodnotit, jak jsou / byli spokojeni s výukou moderních dějin na jejich střední škole. Poté přišla na řadu otázky s uzavřenou odpovědí. Ptala jsem se, jestli by účastníci chtěli změnit výuku moderních dějin na jejich střední škole, dále pak, zda si myslí, že by se školy měly více zaměřit právě na výuku těchto dějin. Následně mě zajímalo, zdalipak si myslí, že by se mělo více mluvit o událostech, které se staly mezi lety 1948–1989 a poté, jestli se zajímají nějakým způsobem o moderní dějiny. Po této otázce se dotazník ukončil pro studenty, kteří

odpověděli, že se o moderní dějiny nezajímají, tedy odpověď „Ne“. Jestliže jejich možnost byla „Ano“ ještě jsem se doptala, jakým způsobem se o moderní dějiny zajímají. Zde měli možnost odpovědět více možnostmi. V tuto chvíli skončil dotazník úplně pro všechny.

6.5 Výsledky výzkumu a jeho grafické zpracování

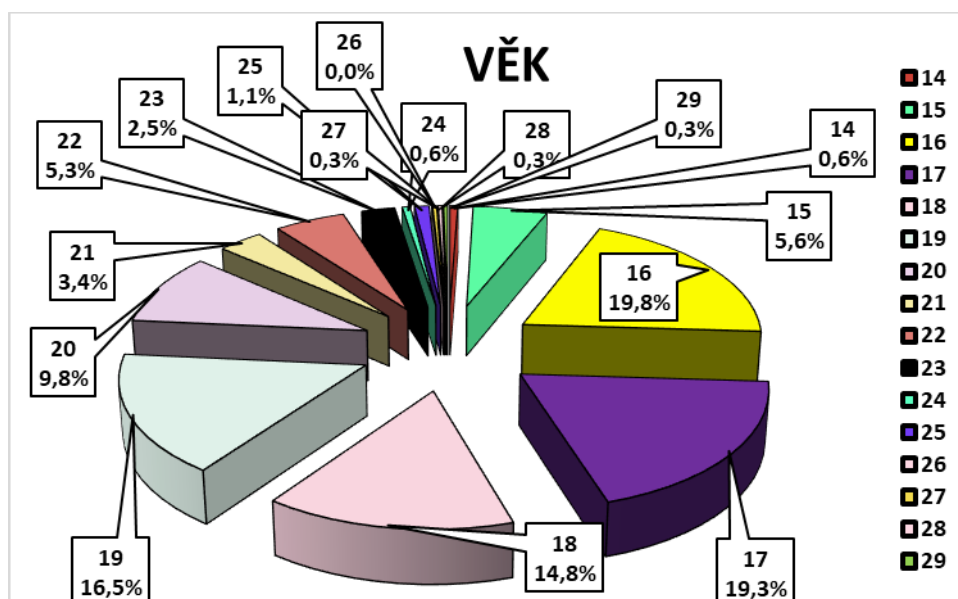
Otázka č. 1: Pohlaví

Graf č. 1 - Rozdělení na muže a ženy, zdroj: vlastní šetření

U této otázky jsem si chtěla rozdělit respondenty podle jejich pohlaví. Je zcela na první pohled vidět, že 74,3 % dotazovaných je žen. Mužů je zde o velký počet méně, a to konkrétně 25,7 %.

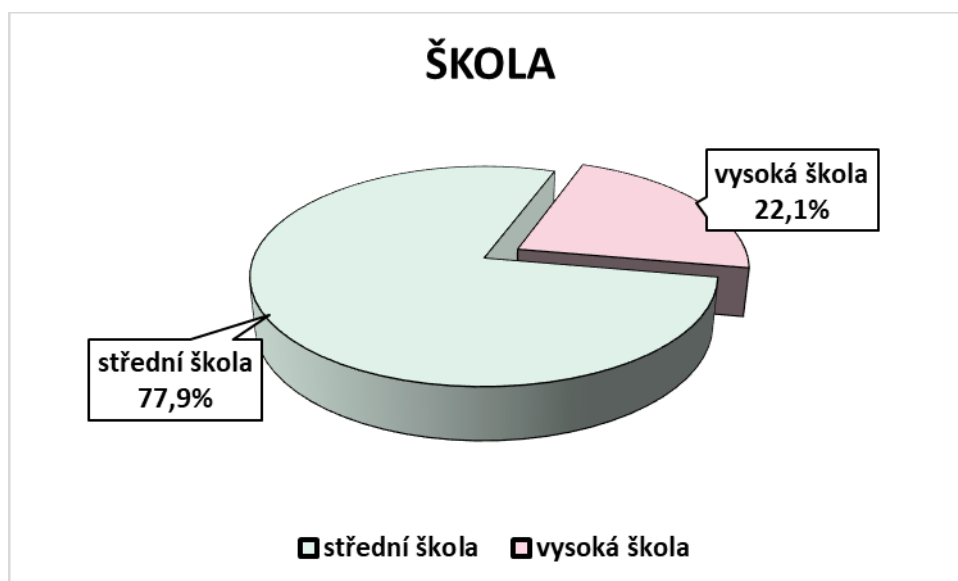
Otázka č. 2: Kolik Vám je let?

Graf č. 2 - Rozdělení podle věku, zdroj: vlastní šetření

Dalším kritériem byl věk respondenta. Vzhledem k tomu, že se jednalo o studenty středních škol a jejich absolventy, kteří v současné chvíli studují na vysoké škol zadala jsem původně možnosti 14 až 26 let, vzhledem k tomu, že jsem v dotazníku měla také možnost „jiné“, objevilo se i 0,3 % studentů, kterým bylo 27, 28 a 29 let. Jednalo se však u každého výše jmenovaného věku o jednoho člověka. Z grafu je zřejmé, že nejvíce početnou věkovou skupinou je věk 16, který tvoří 19,8 %, druhou nejpočetnější skupinou je 19,3 % v tomto případě se jedná o věkovou skupinu 17 let. V rámci možnosti 19 let zodpovědělo dotazník 16,5 % respondentů.

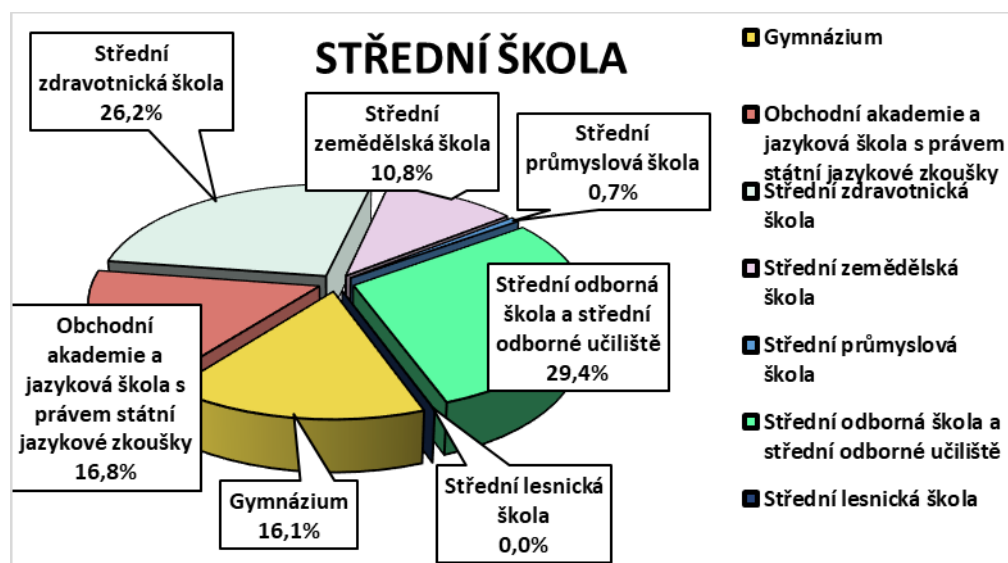
Otázka č. 3: Jakou školu studujete?

Graf č. 3 - Rozdělení podle škol, zdroj: vlastní šetření

U třetí otázky jsem se zaměřovala na to, jakou školu dotazovaní studují. Vzhledem k tomu, že můj prvotní záměr celého dotazníku směřoval původně jen na studenty středních škol, jsem velmi spokojená, že právě studenti středních škol tvoří tu početnější skupinu, a to konkrétně 77,9 %, . Absolventi středních škol v Písku, kteří nyní studují na vysoké škole tvoří v tomto celkovém počtu z 358 účastníků, kteří mi odpověděli 22,1 %.

Otázka č. 4.1: Na jaké střední škole studujete?

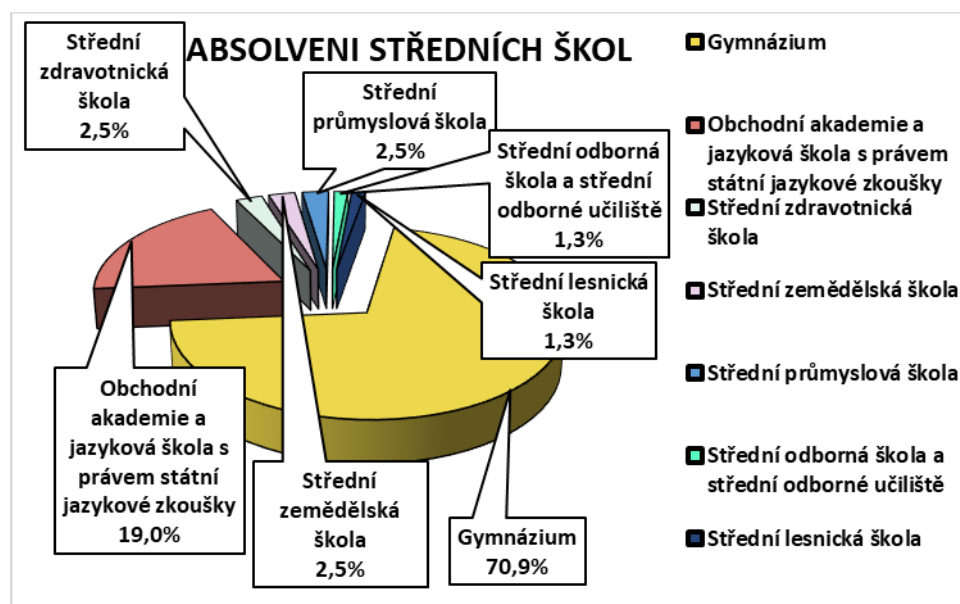

Graf č. 4 – Rozdělení studentů středních škol, zdroj: vlastní šetření

V této chvíli přichází rozdělení respondentů na ty, kteří studují na střední škole a ti, kteří studují na vysoké škole, proto jsem tuto otázku nepojmenovala jako otázku č. 4, ale jako otázku 4.1 a 4.2 (absolventi středních škol, kteří v současné chvíli studují na vysoké škole)

U otázky 4.1 jsem pozorovala a zjišťovala z jaké střední školy se nejvíce studentů do mého dotazníku zapojilo. Nejvíce početnou skupinu a to 29,4 %, tvoří Střední odborná škola a střední odborné učiliště. Druhou pozici si zabírá s 26,2 % Střední zdravotnická škola a na třetí pozici je s 16,8 % Obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

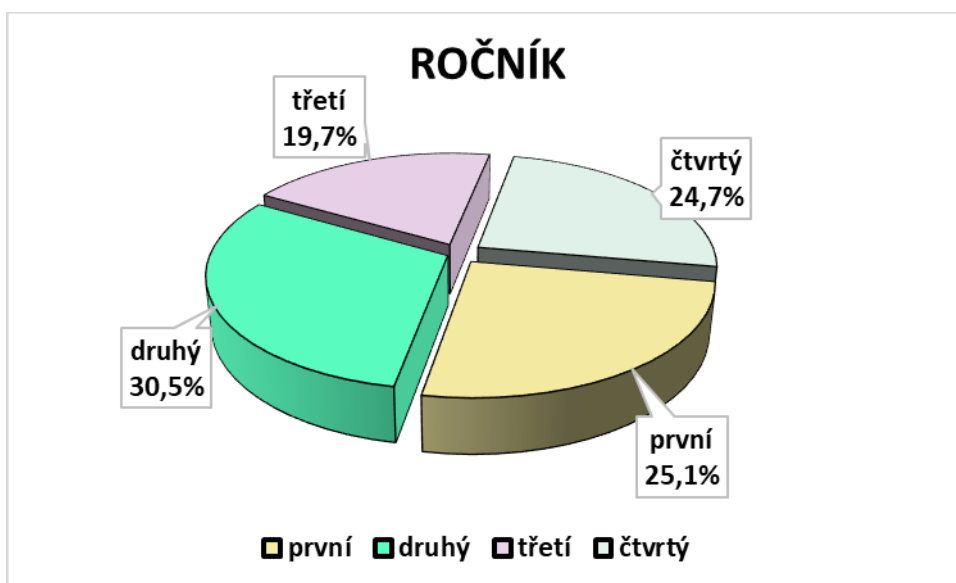
Otázka č. 4.2: Jakou střední školu v Písku jste studovali?

Graf č. 5 – Rozdělení absolventů středních škol, zdroj: vlastní šetření

U absolventů středních škol jsem zkoumala, jakou střední školu v Písku studovali. Oproti grafu č. 4 se zde čísla zcela liší. Je zde vidět, že jasnou převahu má písecké gymnázium se 70,9 %, druhou velmi početnou skupinou je Obchodní akademie a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, kdy dotazník vyplnilo 19,0 %.

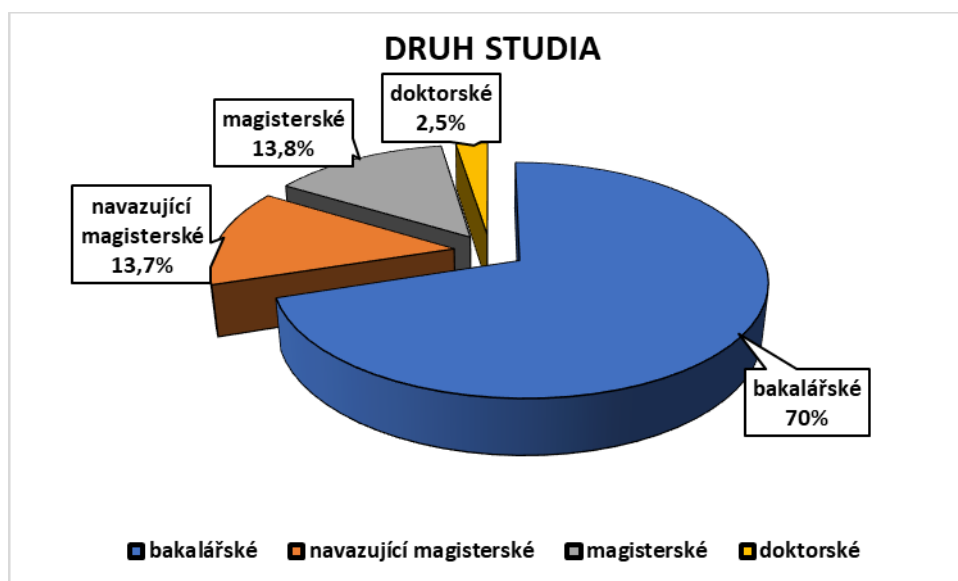
Otázka č. 5: Kolikátý ročník studujete?

Graf č. 6 – Rozdělení studentů středních škol podle ročníků, zdroj: vlastní šetření

Tato otázka se jednala pouze studentů středních škol. Můj cíl zde byl takový, abych zjistila, jak studenti různých ročníků znají či neznají osud Dagmar Šimkové. Z údajů můžeme vyzkoušet, že poměrově, co se týká ročníků, bylo zastoupení téměř srovnatelné.

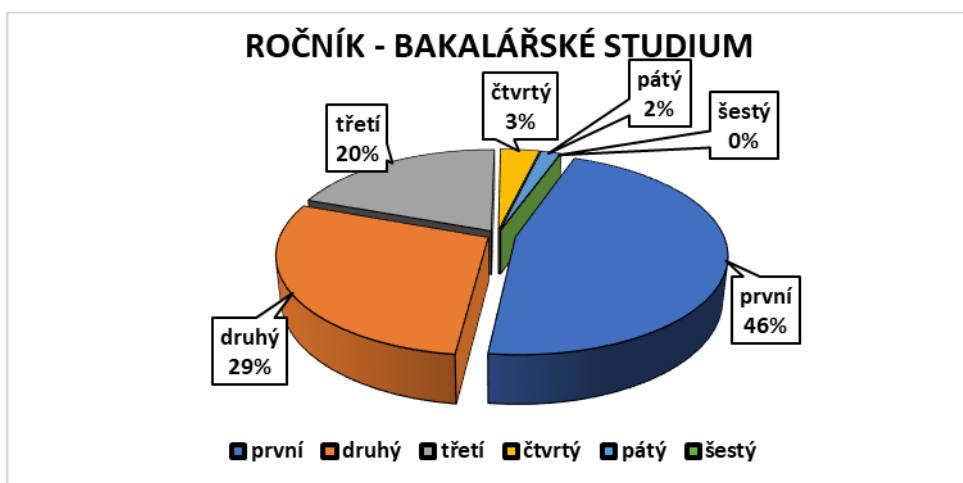
Otázka č. 5: Jaký druh studia studujete?

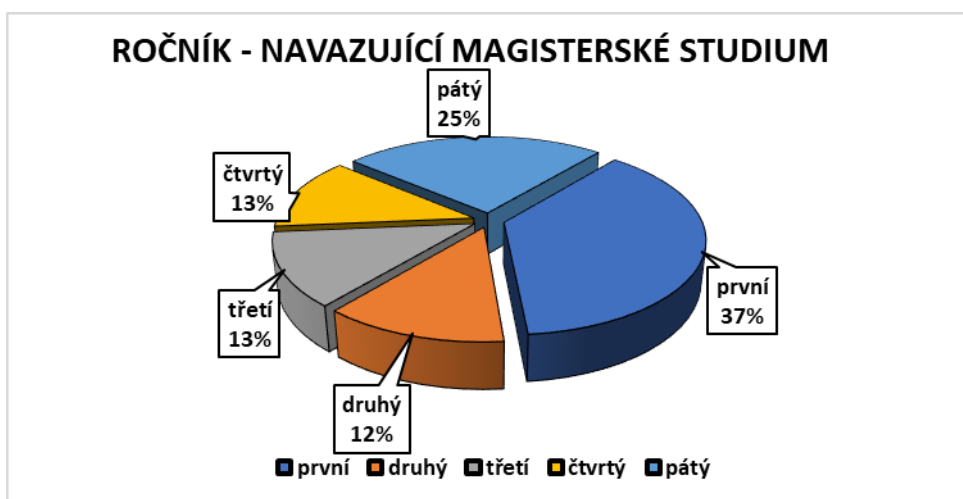
Graf č. 7 - Rozdělení vysokoškolských studentů podle druhu studia, zdroj: vlastní šetření

U této otázky jsem se dotazovala jen studentů, kteří studují na vysoké škole. Z grafu je velmi zřejmé, že z vysokoškolských studentů mi nejvíce dotazník vyplnili studenti bakalářského studia, jednalo se konkrétně o 70 % dotazovaných, Magisterské (13,8 %) a navazující magisterské (13,7 %) studium se liší jen o velmi málo a překvapením je pro mě, že v účastnících, kteří se zapojili do mého dotazníku byli také studenti doktorského studia.

Otázka č. 6: Kolikátý ročník studujete?

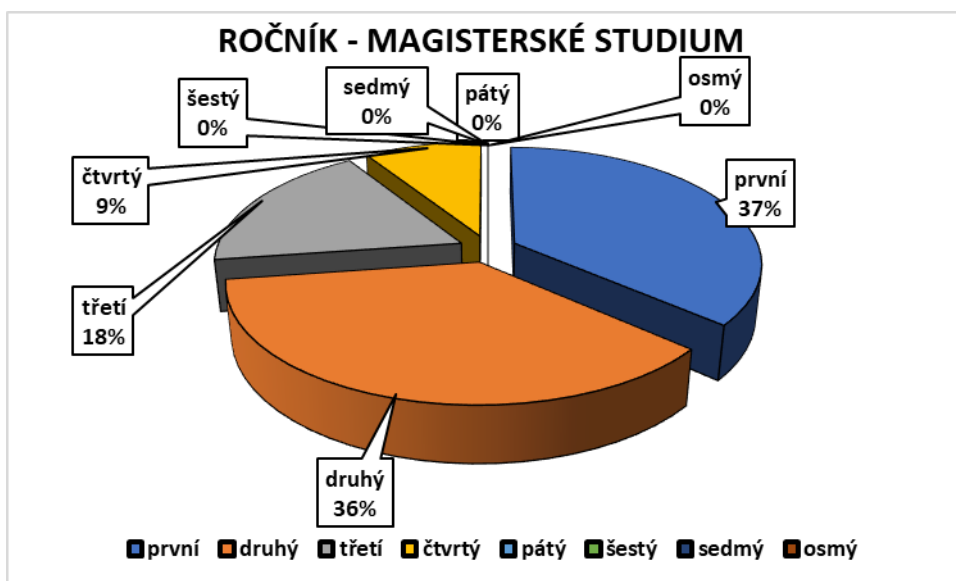

Graf č. 8 – Rozdělení studentů bakalářského studia, zdroj: vlastní šetření

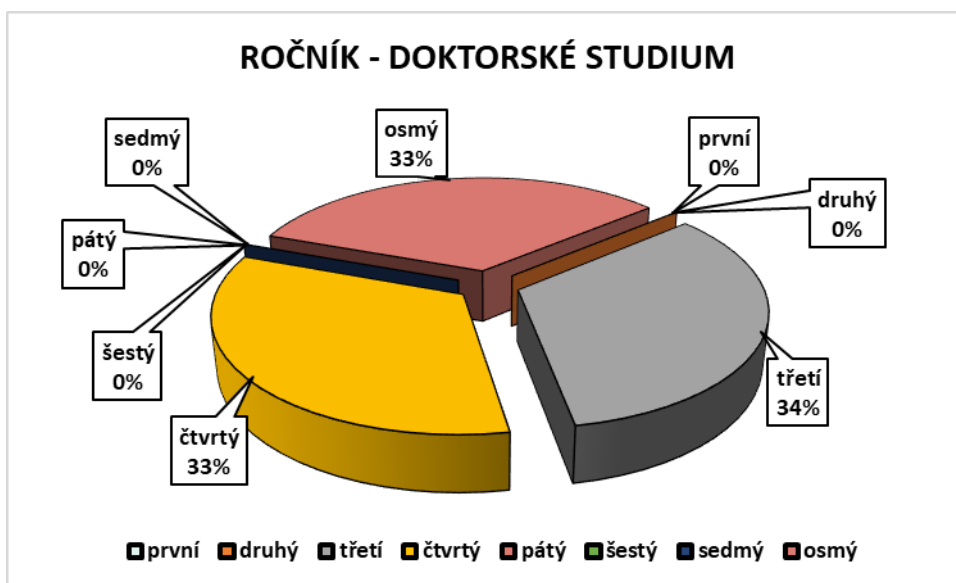

Graf č. 9 – Rozdělení studentů navazujícího magisterského studia, zdroj: vlastní šetření

Graf č. 10 - Rozdělení studentů magisterského studia, zdroj: vlastní šetření

Graf č. 11 - Rozdělení studentů doktorského studia, zdroj: vlastní šetření

Během výše uvedené otázky jsem se respondentů dotazovala na to, v kolikátém ročníku podle jejich druhu studia jsou. U bakalářského druhu studia si můžeme všimnout, že 46 % studentů jsou v prvním ročníku. V rámci bakalářského studia se do dotazníku z druhého ročníku zapojilo 29 % lidí a 20 % z ročníku třetího. Nepřekvapilo mě, že jsou první tři ročníky na prvních třech místech, tento výsledek jsem předpokládala.

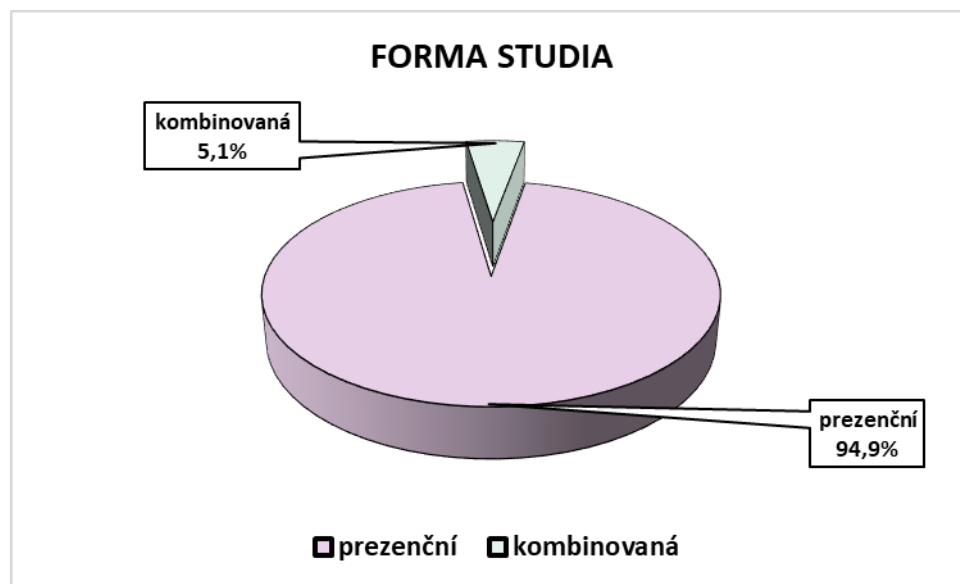
V rámci navazujícího magisterského studia je opět na první příčce, co se týká odpovědí a účasti v dotazníku, ročník první (37 %). Dále jsou druhý, třetí a čtvrtý ročník poměrově,

co se týká odpovědí skoro stejné, trochu se pak ještě vymyká pátý ročník s 25 % účastníky. Ani zde mě výsledek grafu nepřekvapil. Je zřejmé, že jsou zde i vyšší ročníky, vzhledem k tomu, že si myslím, že během magisterského studia si studenti více studium prodlužují. V dotazníku mi i jeden absolvent poznamenal, že má navazující magisterské studium již za sebou.

U čistě magisterského studia vidíme, že odpovídali studenti pouze z prvního (37 %), druhého (36 %), třetího (18 %) a čtvrtého (9 %) ročníku.

Graf č. 11 nám ukazuje vyplňování dotazníku od studentů doktorského studia. Jednalo se celkem o 3 studenty. Jeden mi nechal vzkaz, že má také již dostudováno. Vzhledem k tomu, že u doktorského studia odpovídalo velmi malé množství studentů, jsou si údaje velmi podobné. Jeden student je ve třetím ročníku a druhý ve čtvrtém ročníku doktorského studia.

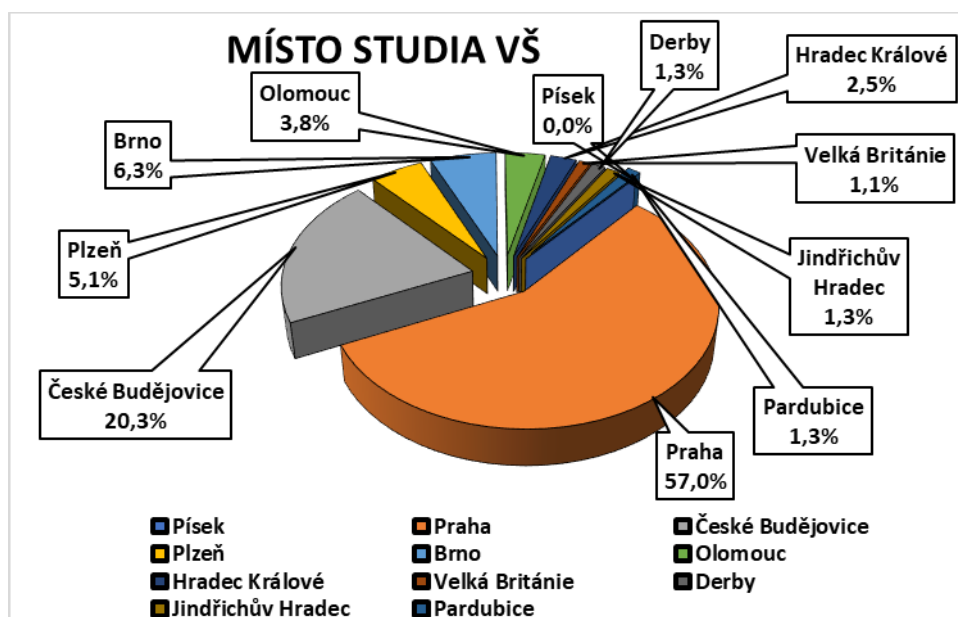
Otázka č. 7: Jakou formou studujete?

Graf č. 12 – Forma studia vysokoškolských studentů, zdroj: vlastní šetření

U otázky, která svým výsledkem odpovídá graf č. 12 mě zajímalo, jakou formou studenti studují a je zcela patrné, že drtivá většina (94,9 %) studuje oproti 5,1 % formou prezenční a ne kombinovanou. Ani tento fakt mě velmi nepřekvapil a byla to jedna z věcí, kterou jsem opravdu předpokládala, že takto dopadne.

Otázka č. 8: V jakém městě studujete?

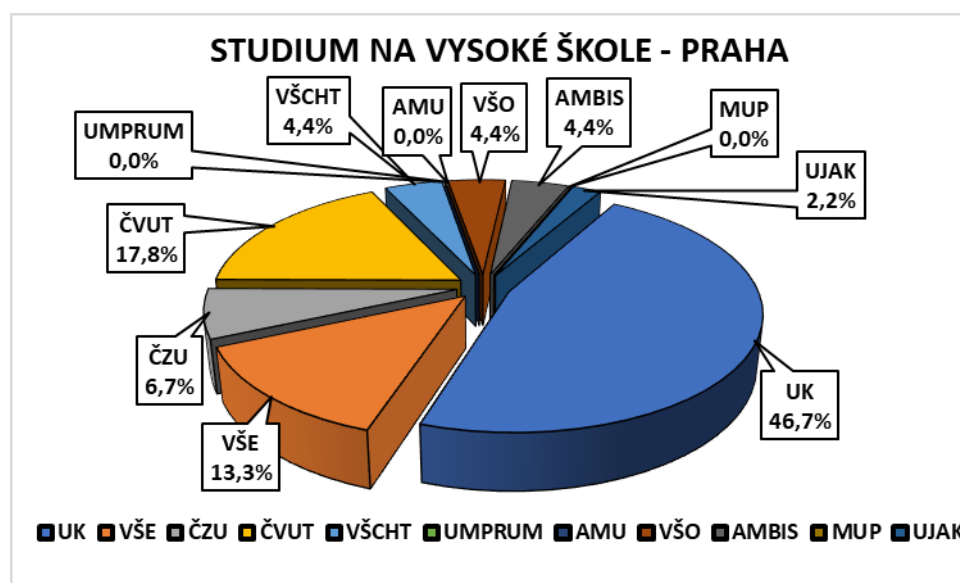
Graf č. 13 - Místo studia vysoké školy, zdroj: vlastní šetření

Místo, kde se nachází vysoká škola, kterou studenti navštěvují byla další otázka pro 79 vysokoškoláku, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření. Vzhledem k tomu, že při vyplňování byla v nabídce i možnost „jiné“ je zde vidět, že tato možnost byla také využita, a to konkrétně u možnosti „Velká Británie (1,1 %), Derby (1,3 %), Pardubice (1,3 %) a Jindřichův Hradec (1,3 %)“. Podle mých předpokladů se dotazníkového šetření zúčastnilo nejvíce studentů, kteří studují v Praze jedná se zde o 57 % aktérů výzkumu a poté v Českých Budějovicích, které představovaly 20,3 % všech dotazovaných. Co mě ale opravdu velmi mile překvapilo bylo to, že se v mém dotazníku objevily i dvě odpovědi od studentů, kteří studují mimo Českou republiku.

Otázka č. 9: Jakou vysokou školu studujete?

Tato otázka se odvíjela podle toho, jaké studenti zaškrtnli město, ve kterém studují, proto je u každého grafu výběr škol, které by účastníci dotazníku mohli studovat, u každé otázky byla i možnost „jiné“, kterou také někteří zvolili. V rámci této otázky jsem se rozhodla přidat všechny grafy, které se týkají veškerých možných studovaných škol, které byly vždy ve výběru.

Studium na vysoké škole v Praze:

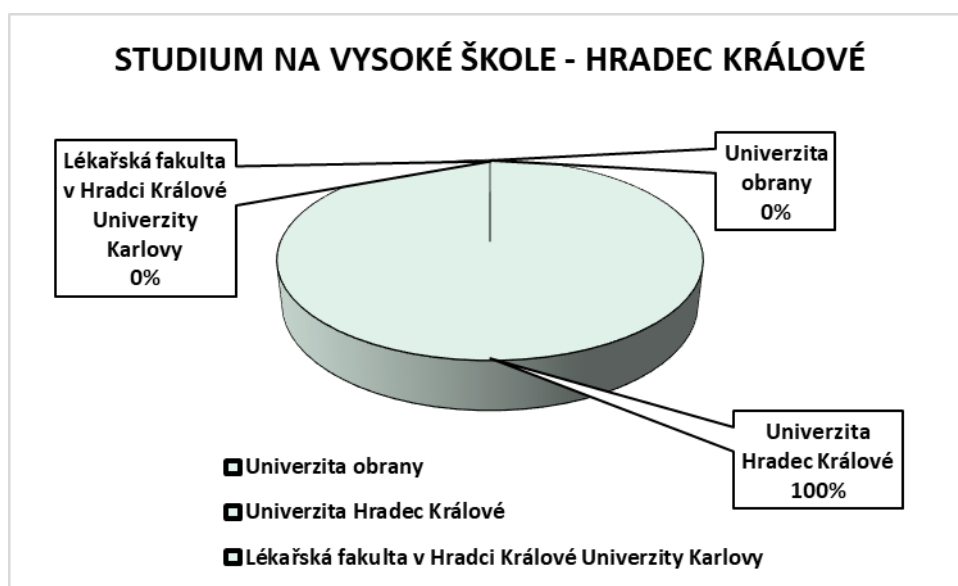
Graf č. 14 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Praze, zdroj: vlastní šetření

Tento graf znázorňuje, jak studenti vysokých škol v Praze vyplňovali zadaný dotazník. Nejvíce zúčastněných neboli 46,7 % bylo z Univerzity Karlovy (UK), dále pak 17,5 % studentů z Českého vysokého učení technického (ČVUT) a třetí pozici obsadila se 13,3 % Vysoká škola ekonomická (VŠE).

V rámci mé otázky studia na vysoké škole jsem se také dotazovala na fakultu, jakou dotyční studují. Budu vždy vycházet z prvních tří pozic co se týká vysokých škol a také první tři nejvíce zapojené / zodpovězené fakulty. V rámci Univerzity Karlovy se dotazníku zúčastnilo nejvíce studentů z fakulty sociálních věd (23,8 %), jako další bylo nejvíce studentů s 19 % z pedagogické a filozofické fakulty a třetí příčku obsadila 1. Lékařská fakulta s 14,3 %. Nejvíce studentů z Českého vysokého učení technického se

zapojil z fakulty stavební, fakulty strojní a fakulty architektury, všechny tři vyšly na 25 % všech zúčastněných. Jako další byli studenti z fakulty elektrotechnické a fakulty biomedicínského inženýrství, u obou se jedná o 12,5 %. Z Vysoké školy ekonomické se do dotazníkového šetření zapojilo nejvíce studentů z fakulty mezinárodních vztahů a fakulty informatiky a statistiky, jednalo se o 33,3 %. Na druhém místě skončily fakulta financí a účetnictví a fakulta podnikohospodářská s 16,7 %.

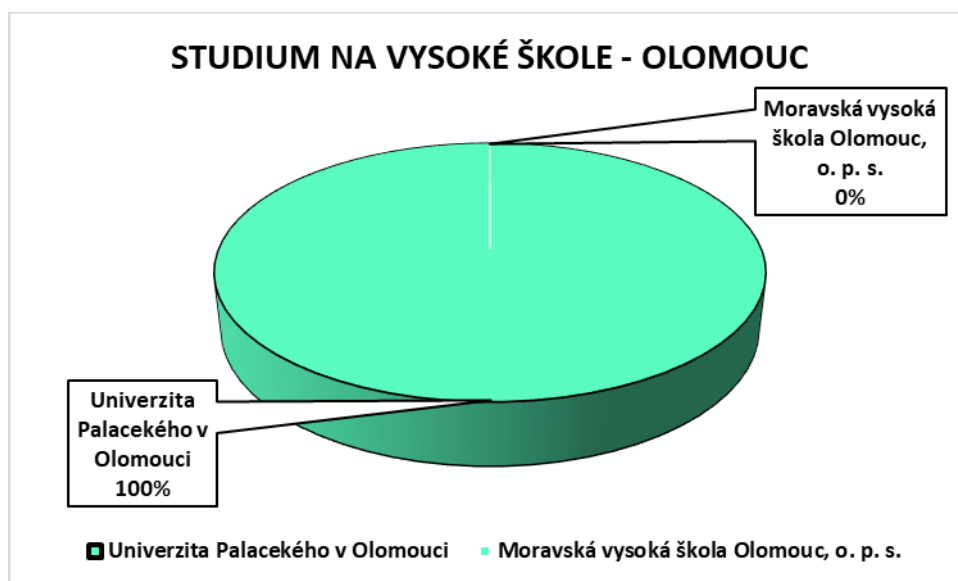
Studium na vysoké škole v Hradci Králové:

Graf č. 15 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Hradci Králové, zdroj: vlastní šetření

Ze studentů, kteří studují v Hradci Králové se do dotazníku zapojili dva studenti. Oba studují na Univerzitě Hradec králové (100 %). Jeden z nich je studentem Pedagogické fakulty a druhý fakulty přírodovědecké.

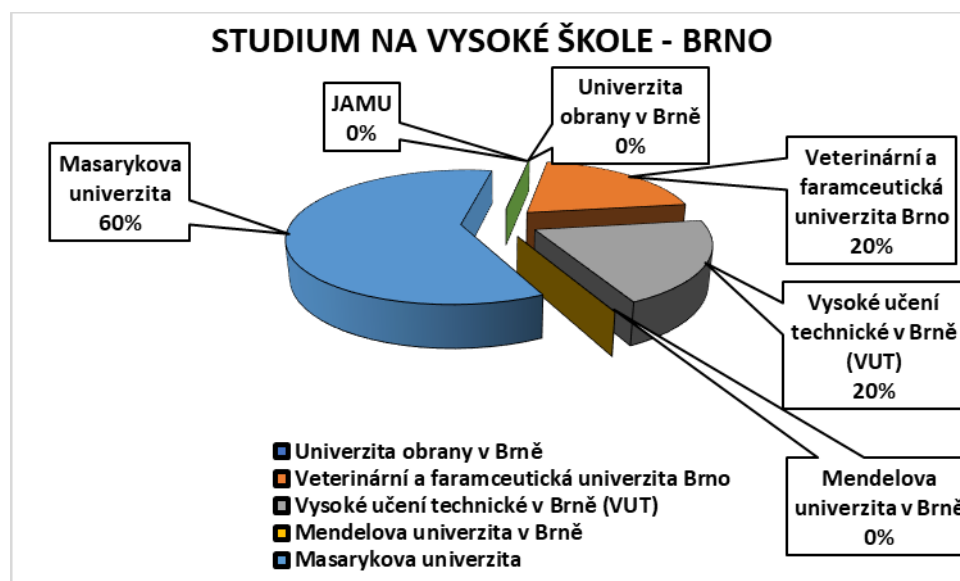
Studium na vysoké škole v Olomouci:

Graf č. 16 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Olomouci, zdroj: vlastní šetření

Do dotazníkového šetření se také zapojili tři studenti, kteří studují v Univerzitě Palackého v Olomouci. Dva (66,7 %) jsou studenti Filozofické fakulty a jeden, což představuje 33,3 % je studentem Cyrilometodějské teologické fakulty.

Studium na vysoké škole v Brně:

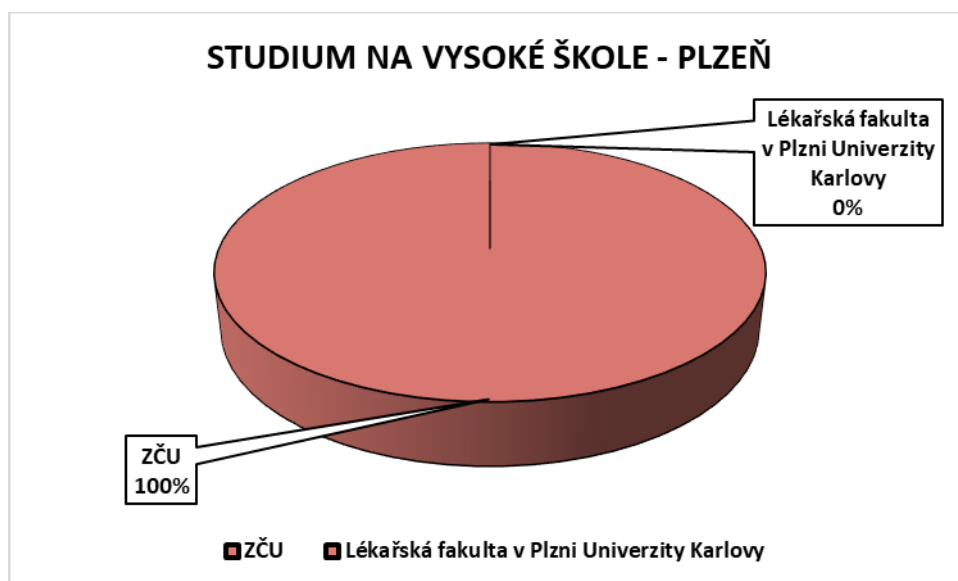

Graf č. 17 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Brně, zdroj: vlastní šetření

Na grafu č. 17 je vidět, jak se dotazníku zúčastnili studenti z Brna. Nejvíce studentů a to konkrétně 60 % je z Masarykovy univerzity, 20 % všech zúčastněných jsou studenti z Vysokého učení technického v Brně (VUT) a z Veterinární a farmaceutické univerzity Brno.

V rámci Masarykovy univerzity se zapojilo 66,7 % studentů Fakulty sociálních studií a 33,3 % studentů z Fakulty informatiky. Co se týká Vysokého učení technického v Brně zapojil se jeden student, který navštěvuje Fakultu strojního inženýrství, stejně tak jako tomu bylo u Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, ze které se do dotazníkového šetření zapojil jeden student z Fakulty veterinárního lékařství.

Studium na vysoké škole v Plzni:

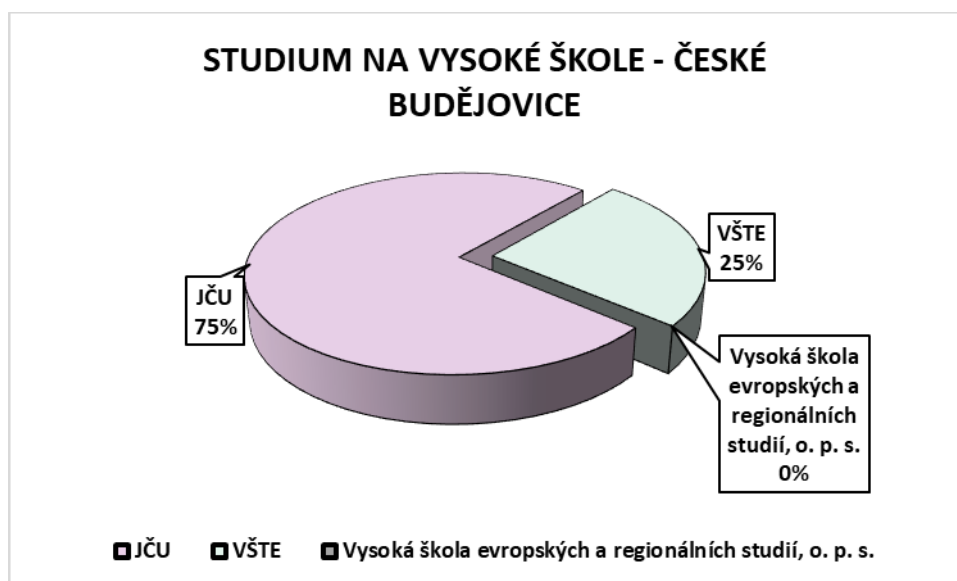

Graf č. 18 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Plzni, zdroj: vlastní šetření

Podle grafu č. 18 je zcela patrné, že do celého dotazníku se zapojili studenti pouze ze Západočeské univerzity v Plzni, konkrétně se jednalo o čtyři studenty z toho dva studují na fakultě právnické, jeden na fakultě ekonomické a jeden na fakultě elektrotechnické.

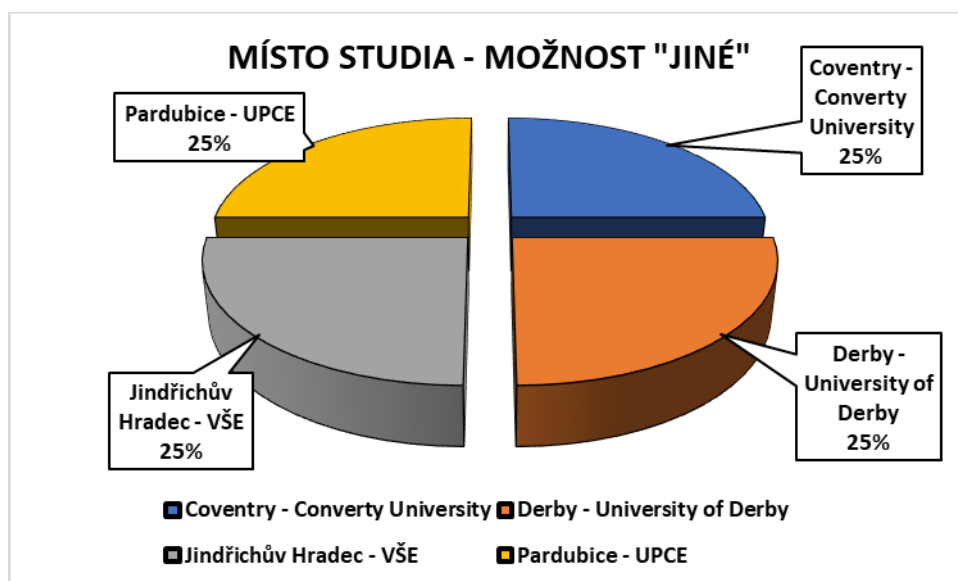
Studium na vysoké škole v Českých Budějovicích:

Graf č. 19 – Studovaná škola v Českých Budějovicích, zdroj: vlastní šetření

U grafu s číslem 19 je jasné vidět, že dotazník zodpovědělo 75 % studentů Jihočeské univerzity (JČU) a 25 % studentů Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích (VŠTE). Z Jihočeské univerzity se zapojilo 41,7 % studentů z Ekonomické fakulty, 33,3 % studentů z fakulty pedagogické, 16,7 % z Filozofické fakulty a 8,3 % studentů, kteří studují na Teologické fakultě. Co se týká VŠTE, zapojilo se do dotazníkového šetření 75 % studentů, kteří studují obor Ekonomika podniku (Bc.) a 25 % studentů, kteří navštěvují obor Technologie a řízení dopravy (Bc.).

Studium na vysoké škole – možnost „Jiné“:

Graf č. 20 - Rozdělení studentů vysokých škol podle možnosti „jiné“, zdroj: vlastní šetření

Do mého dotazníku se zapojili i studenti vysokých škol, jejichž škola či město nebyly v původním výběru, proto mohli využít možnost „jiné“. Jednalo se o čtyři zúčastněné, kteří tuto možnost využili. Z České republiky se do dotazníku zapojil současně jeden student z Univerzity Pardubice a jeden z Vysoké školy ekonomické v Jindřichově Hradci. Co mě ale opravdu velmi mile překvapilo, bylo to, že mezi zúčastněnými v rámci mého dotazníku se našli i dva studenti, kteří vůbec v České republice nestudují. Jedná se konkrétně o dva studenty, kteří v současné chvíli studují na univerzitách ve Spojeném království, a to na Convery Universtity a na University of Derby.

Otázka č. 10: Máte trvalé bydliště v Písku?

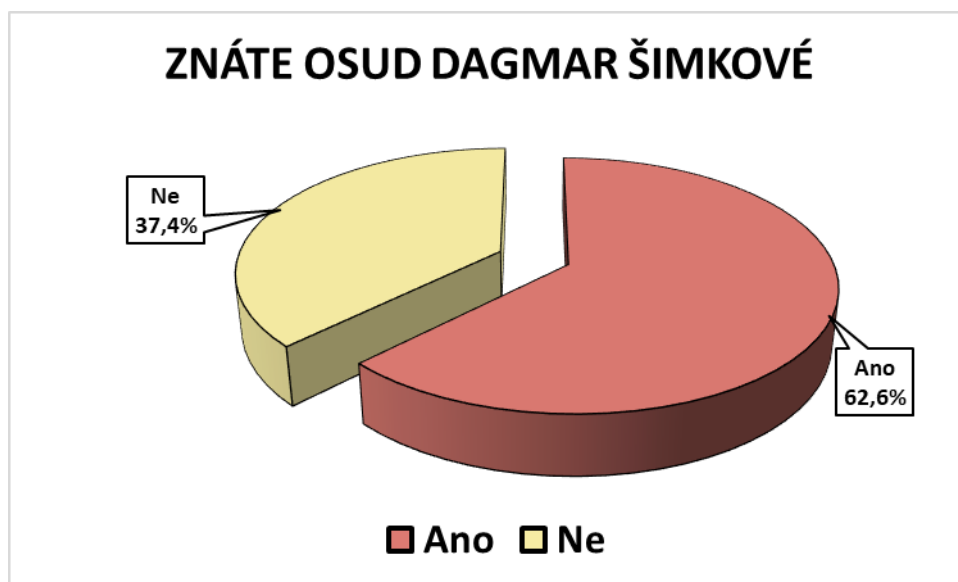

Graf č. 21 - Rozdělení podle místa trvalého bydliště, zdroj: vlastní šetření

U tohoto grafu je velmi jasně vidět, že jen velmi málo přes polovinu respondentů má trvalé bydliště v Písku, jedná se konkrétně 50,3 %. 49,7 % trvalé bydliště v Písku nemá. Proto jsem se jich dále dotazovala, kde je jejich místo trvalého bydliště. Vzhledem k tomu, jaké velké množství různých míst se v odpovědích objevilo, vybrala jsem pět nejčastějších. Jedná se tedy konkrétně nejvíce o Strakonice s počtem 24 studentů, Protivín s počtem 10 studentů, Blatná a Vodňany s počtem 6 studentů, Praha, České Budějovice, Bernartice, Prachatice, Čimelice, Týn nad Vltavou a Oslov s počtem u každého místa 4 studenti. Čížová, Mirovice, Oldřichov, Sedlice, Volyně a Zvíkovské podhradí, všechna místa jsou s počtem 3 studentů. S menším počtem 1-2 studenti se v odpovědích objevilo například Záhoří, Vráž, Milevsko, Mirovice, Orlík nad Vltavou, Tábor a spoustu dalších. V podstatě mě výsledek míst respondentů, kteří nemají trvalé bydliště v Písku moc nepřekvapil až na některé výjimky, jako například Prahu a České Budějovice. Ve výsledcích se objevily i odpovědi jako například Beroun či Dobříš. Ale to, že se v nejvíce vyplňovaných místech objevily například Strakonice nebo Protivín mi nepřijde nic překvapivého, vzhledem k tomu, že se jedná o města, která se nachází ve velmi krátké dojezdové vzdálenosti od Písku. Ale abych byla upřímná, velmi mě výsledek této otázky překvapil. Opravdu jsem nečekala, že to bude 50 na 50. Věděla jsem, že určitě nějaká

menší část účastníků dotazníku trvalé bydliště v Písku mít nebude, ale že se bude jednat o půlku všech studentů mě opravdu velmi zarazilo.

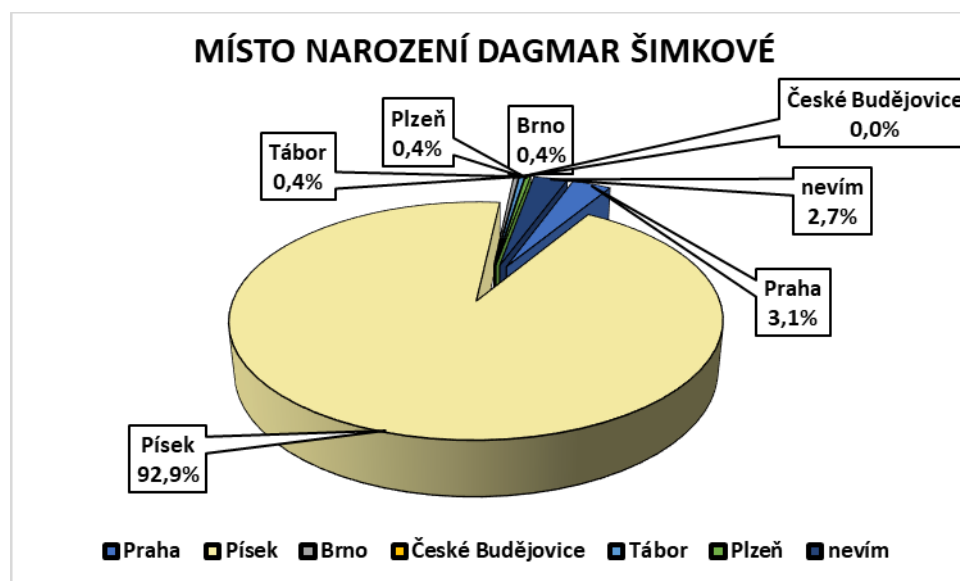
Otázka č. 11: Znáte osud Dagmar Šimkové?

Graf č. 22 - Rozdělení podle znalosti osudu Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní šetření

V rámci této otázky, jsem se všech 358 respondentů ptala, zda znají osud politické vězeňkyně Dagmar Šimkové. Výsledek 62,6 % pro ano mě mile překvapil, protože i dnes, kdy si myslím, že se o jejím příběhu a osudu více, minimálně v Písku okolí, mluví, jsem se setkala s lidmi, kteří vůbec nevěděli, že nějaké žena se jménem Dagmar Šimková v Písku vůbec žila. Z 62,6 % neboli z 224 zúčastněných, kteří osud Dagmar Šimkové znají bylo 159 studentů středních škol, což je více než polovina všech dotazovaných studentů středních škol. Musím přiznat, že mě tento výsledek mile překvapil, protože jsem od studentů středních škol nečekala, že budou právě Dagmar Šimkovou a její příběh znát. Rozhodně jsem je tímto nechtěla podcenit, ale věřím tomu, že se ve škole zaměřují a orientují spíše na osudy politických vězňů, které jsou více známé.

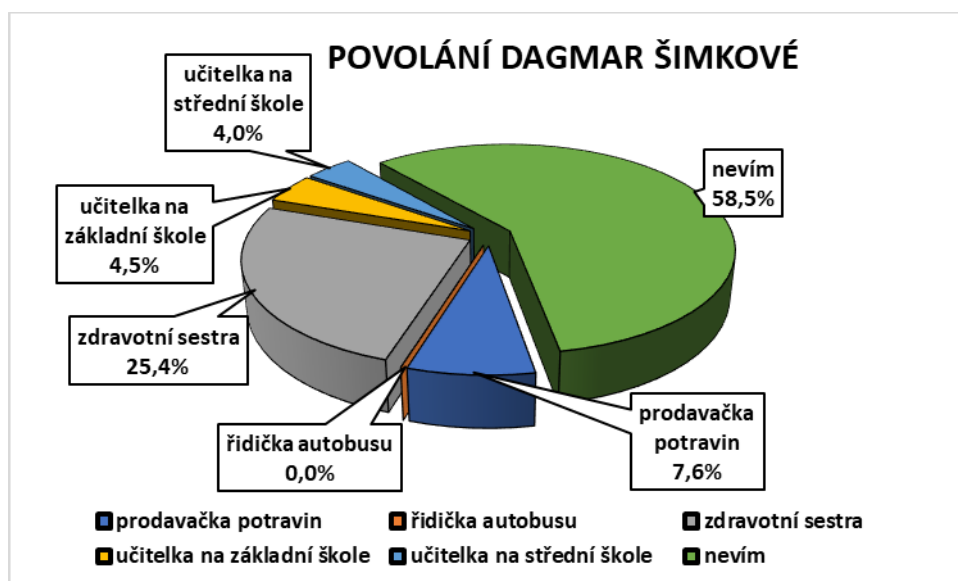
Otázka č. 12: Kde se narodila Dagmar Šimková?

Graf č. 23 - Místo narození Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní šetření

Ti, kteří u otázky, zda znají Dagmar Šimkovou odpověděli, že ano jsem přeměřovala na další otázky, které se právě Dagmar Šimkové týkaly. První z nich byla otázka, která má označení, jako otázka č. 12 a to konkrétně ta, zda aktéři mého dotazníku vědí, kde se Dagmar Šimková narodila. To, že pro Písek odpovědělo 92,9 % dotazovaných, kteří znají osud Dagmar Šimkové mě vůbec nepřekvapilo. Do nedávna jsem si stejnou informaci myslela také, ale jedná o mylnou informaci, která se nachází i v plno médiích. Protože podle rodného listu se Dagmar Šimková nenarodila v Písku, ale v Praze, a to konkrétně na Královských Vinohradech v ulici Korunní čp. 1011. Přesto, i když se jedná o malé procento, tedy 3,1 % studentů odpovědělo správně a to tak, že zvolili, že místo narození Dagmar Šimkové je Praha. Zároveň nastala také ta situace, že v předešlé otázce odpověděli respondenti Dagmar Šimkovou znají, ale místo jejího narození už ne. Jednalo se podle grafu o 2,7 % účastníků dotazníku.

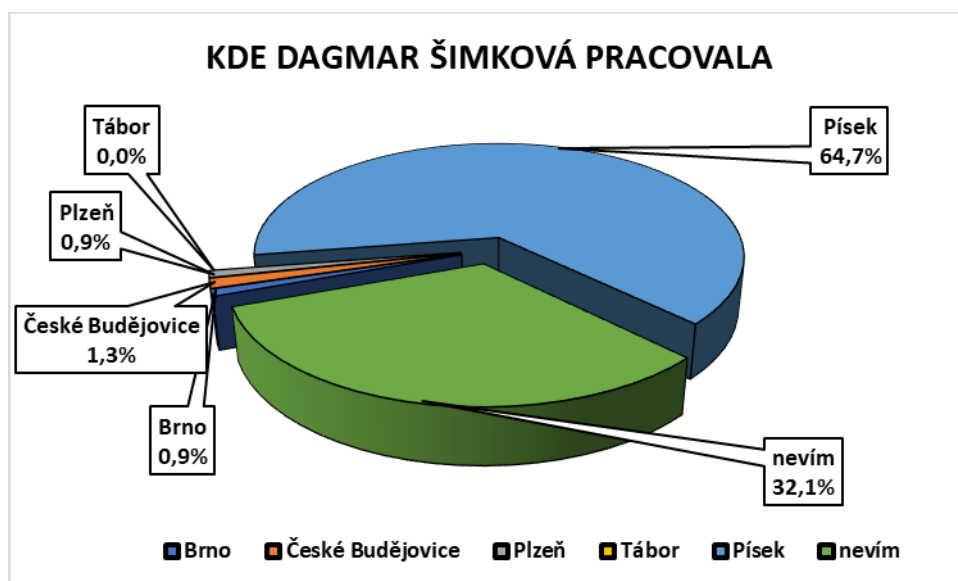
Otázka č. 13: Jaká byla profese Dagmar Šimkové před zatčením?

Graf č. 24 - Profese Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní šetření

Výsledky grafu číslo 24 zobrazují to, jak zúčastnění věděli, jaká byla profese Dagmar Šimkové před tím, než ji StB zatkla. Překvapilo mě, že 58,5 % lidí nevědí, co za práci dělala. Neberu to jako nějaké faux pas, ale podle mých domněnek jsem si myslela, že ti lidé, kteří trochu znají osud Dagmar Šimkové, tuto informaci vědí. Zároveň jsem velmi ráda, že 25,4 % studentů tuto informaci, že Dagmar Šimková byla zdravotní sestra a pomáhala v nemocnici vědí. Další možnosti, jako je řidička autobusu, prodavačka potravin, učitelka na střední škole a učitelka na základní škole, jsem zvolila spíše jen pro zvědavost, zda má například někdo takové domněnky či případně informace.

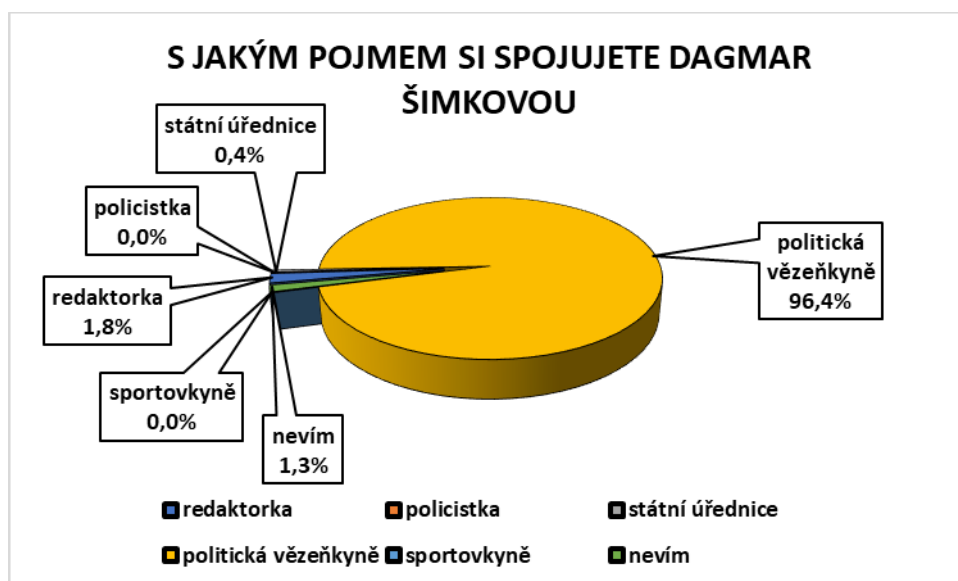
Otázka č. 14: V jakém městě Dagmar Šimková před zatčením pracovala?

Graf č. 25 - Pracoviště Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní šetření

U tohoto grafu jsou vidět výsledky, které se týkají otázky, kde jsem se dotazovala, zda respondenti vědí, v jakém městě Dagmar Šimková pracovala, než došlo k jejímu zatčení v roce 1952. 64,7 % odpovědělo správně, že se jedná o Písek a 32,1 % zvolilo možnost „nevím“. Z grafu je zcela patrné, že buď to studenti jasně věděli, nebo ne, čímž to potvrzuje i velmi malá procenta odpovědí u měst Plzeň, České Budějovice a Brna.

Otázka č. 15: S jakým pojmem si spojujete Dagmar Šimkovou?

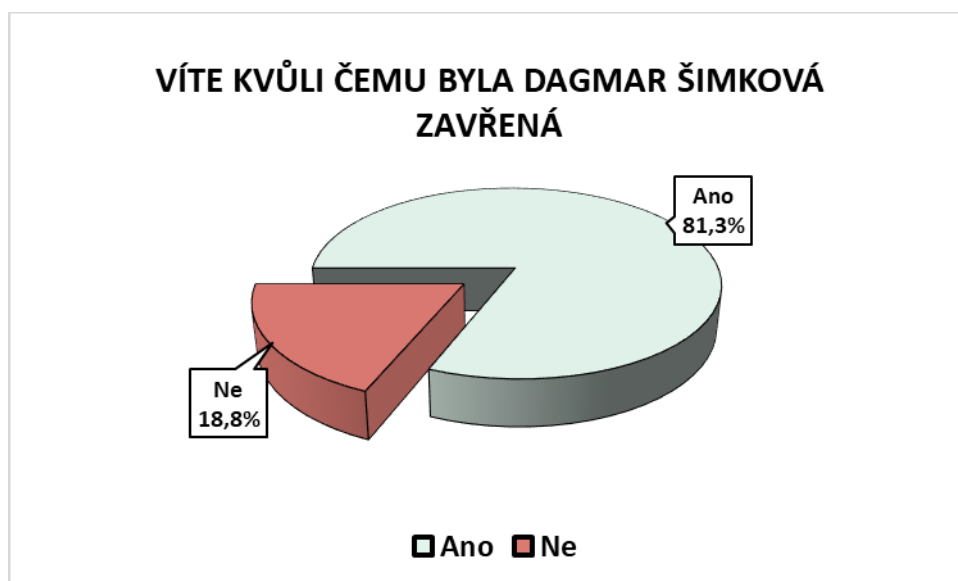

Graf č. 26 - Spojitost s Dagmar Šimkovou, zdroj: vlastní šetření

I zde jsem velmi ráda, že si 96,4 % lidí spojuje Dagmar Šimkovou právě s pojmem „politická vězeňkyně“. Nepřekvapilo mě, že právě takto velké procento všech studentů, kteří mi odpověděli, vědí, kdo Dagmar Šimková byla, s čím se v životě musela potýkat a jaký byl její osud. Z grafu je opravdu velmi dobře vidět, že právě tato odpověď je skoro 100% a že jen 1,8 % se domnívalo, že pojem, který může být jakousi charakteristikou Dagmar je redaktora, 1,3 % odpovědělo, že nevědí s čím si Dagmar Šimkovou spojit a pouze 0,4 % lidí mělo Dagmar spojenou s pojmem státní úřednice.

Otázka č. 16: Víte, kvůli čemu byla Dagmar Šimková vězněna?

Graf č. 27 - Rozdělení podle znalosti důvodu zatčení Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní šetření

Na grafu číslo 27 jde velmi dobře vypočítat, že 81,3 % studentů, mezi které jsem dotazník rozeslala a kteří věděli, kdo byla Dagmar Šimková vědí, kvůli čemu vlastně byla zavřena. Pokud u této otázky respondenti odpověděli „Ano“ automaticky se dostali na otázku s otevřenou odpovědí, kde jsem požádala o napsání, zda vědí, kvůli čemu byla Dagmar zavřena. Zde všech 182 lidí, kteří odpověděli v předešlé otázce „Ano“ psali stejné odpovědi. Nejčastěji se zmiňovali o tom, že ukrývala vojenské zběhy, rozšiřovala protistátní letáky a velmi silným způsobem vystupovala proti tehdejšímu režimu.

Otázka č. 17: Slyšeli jste někdy o tom, že byla Dagmar Šimková politická vězeňkyně?

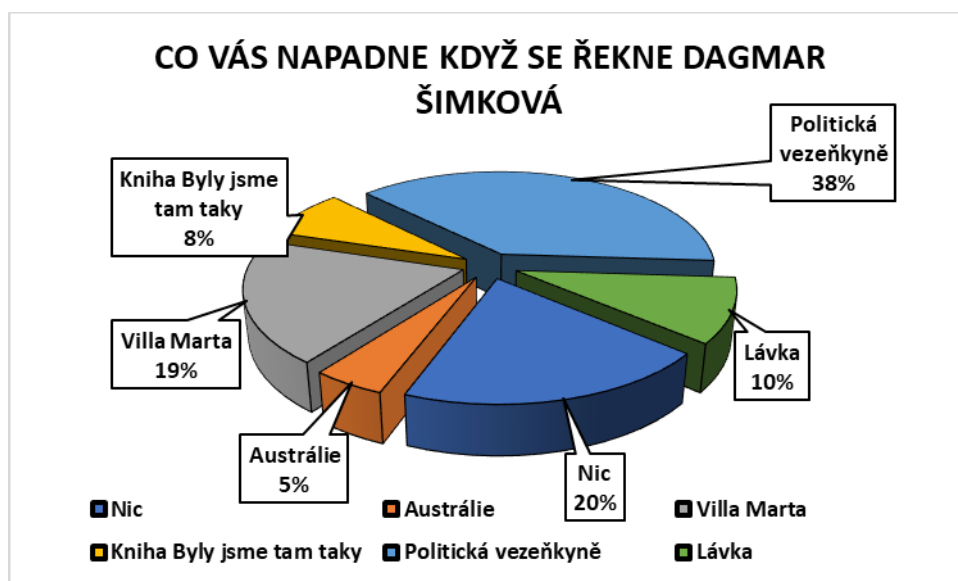
Graf č. 28 - Politická vězeňkyně Dagmar Šimková, zdroj: vlastní šetření

Tato otázka byla konkrétně jen pro ty, kteří u první otázky číslo 11, která se týkala Dagmar Šimkové a to, zda někdy slyšeli o jejím osudu odpověděli, že ne. Z grafu číslo 28 je možné vyzorovat, že 61,9 % lidí ani nikdy neslyšelo, že by byla Dagmar Šimková obětí komunistického režimu a byla ve vězení, kvůli tomu, že byla politicky nepohodlná. I přes to, že procento s odpovědí „Ne“ je vyšší našlo se zde i 38,1 % respondentů, kteří tento fakt, že byla Dagmar ve vězení někdy slyšeli.

Otázka č. 18: Jaké znáte další politické vězně?

Vzhledem k tomu, že tato otázka byla v dotazníku vedená s otevřenou odpovědí rozhodla jsem se pro ni nevypracovat graf s výsledky, ale pouze vypsát jaké politické vězně nejvíce studenti vypisovali, znali a o kterých věděli, že byli ve vězení během komunistického režimu. 87 lidí z dotazovaných napsalo, že si na žádné politické vězně nemohou vzpomenout či že žádného neznají. 135 studentů si vzpomnělo na Miladu Horákovou, 5 z respondentů zmínilo jméno Augustin Bubník a například 74 studentů napsalo jméno Václav Havel. Uvedla jsem pouze pár jmen, které se v odpovědích objevily.

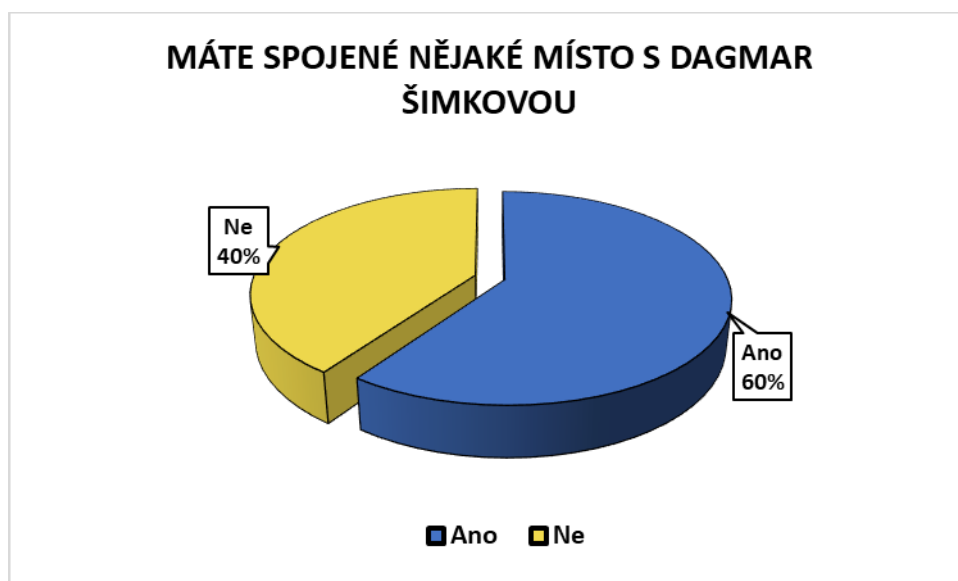
Otázka č. 19: Co Vás napadne, když se řekne Dagmar Šimková?

Graf č. 29 - Co Vás napadne, když se řekne Dagmar Šimková?, zdroj: vlastní šetření

Graf číslo 29 jasně ukazuje, jaké se u této otázky, která měla možnost otevřené odpovědi, nejvíce vyskytovaly odpovědi, které se týkaly toho, s čím si studenti Dagmar Šimkovou spojují. Je velmi zajímavé, že o první dvě pozice se dělí zcela odlišné odpovědi. První se 38 % je odpověď, že si studenti Dagmar spojují s tím, že byla politická vězeňkyně. Na druhém místě však byla s 20 % odpověď, že si s Dagmar Šimkovou nespojují nic. 19 % někdy slyšelo, vidělo nebo znají Villu Martu, ve které Dagmar se svou rodinou žila a 10 % všech dotazovaných vědí o tom, že je zde lávka, která je po Dagmar Šimkové pojmenovaná.

Otázka č. 20: Víte o nějakých místech v Písku, která jsou spojena s Dagmar Šimkovou?

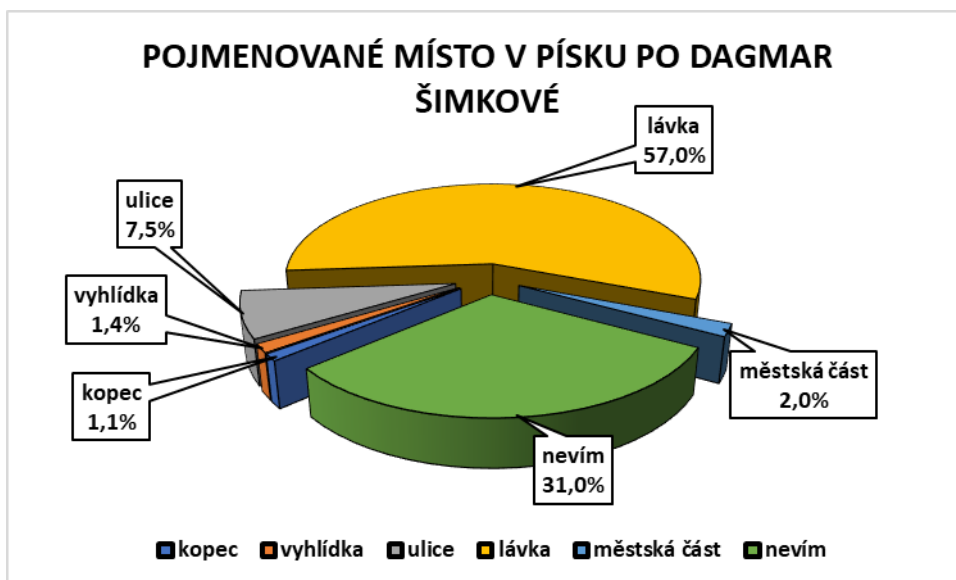

Graf č. 30 - Místo, které je spojené s Dagmar Šimkovou, zdroj: vlastní šetření

Z tohoto grafu je jasně vidět, že 60 % všech studentů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření si v Písku spojují některá místa se jménem Dagmar Šimková. Upřímně mě ale překvapilo 40 % pro odpověď ne, protože jsem si myslela, že mají lidé více spojené jméno Dagmar Šimkové s místy, která se v Písku nachází.

Ti, kteří u této otázky odpověděli možnost „Ano“ se dostali na otázku s otevřenou odpovědí, kde jsem je vyzvala k tomu, zda by napsali místa, která si s Dagmar Šimkovou v Písku spojují. 155 studentů napsalo odpověď, že si s Dagmar spojují vilu, jen 77 lidí napsalo lávku, což mě opravdu překvapilo, protože tato lávka byla v Písku otevřena v roce 2018 a myslím si, že se o tom v Písku a okolí hodně mluvilo. Zároveň tu zde asi také hraji roli ten fakt, že většina lidí asi vědí, že zde nová lávka stojí, ale už si nezjišťují nebo nespojují s lávkou ostatní informace. 28 lidí také napsalo jako odpověď Hotel Bílá růže, z čehož jsem naopak měla velkou radost, protože to je také místo kde Dagmar Šimková také trávila hodně času.

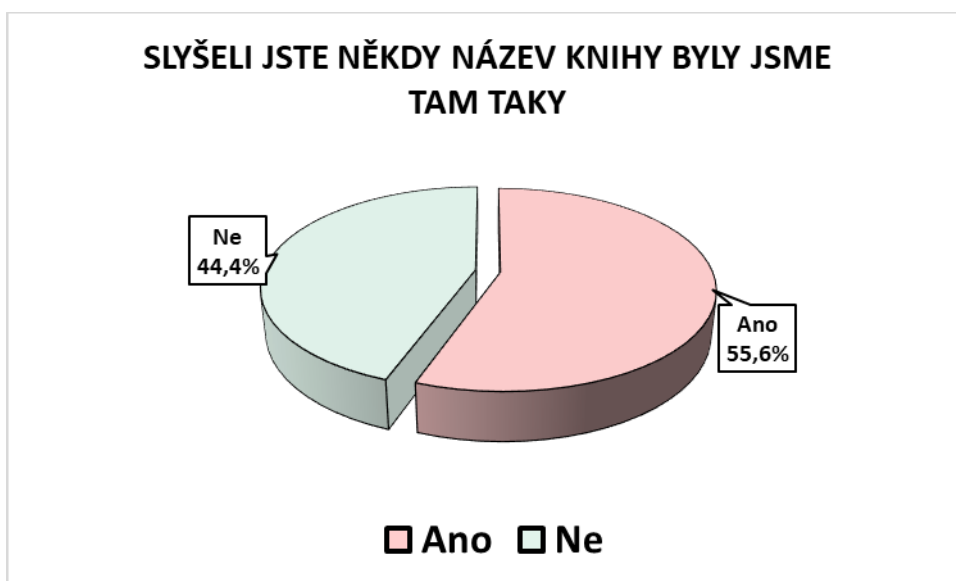
Otázka č. 21: V Písku je pojmenované místo po Dagmar Šimkové. Víte, o jaké místo se jedná?

Graf č. 31 - Místo v Písku pojmenované po Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní šetření

Tento graf znázorňuje, jak studenti odpovídali v rámci otázky, zda vědí, jaké místo je v Písku po Dagmar Šimkové pojmenované. Je potěšující, že 57 % ví, že se jedná o nově postavenou lávku. Překvapuje mě to, že 31 % zvolilo odpověď nevím, přitom lávka v Písku stojí od roku 2018 a osobně si myslím, že se o tom opravdu velmi mluvilo. Zároveň si nemyslím, že by šlo přímo o to, že nevědí o nějaké lávce, ale spíše si ji nespojují se jménem Dagmar Šimkové. 7,5 % si myslí, že je v Písku po Dagmar pojmenovaná ulice, 2 %, že se zde nachází městská část, která nese jméno Dagmar Šimkové, 1,4 % zase to, že v Písku mohou navštívit vyhlídku Dagmar Šimkové, která neexistuje a 1,1 % se domnívá, že je zde po Dagmar pojmenovaný kopec.

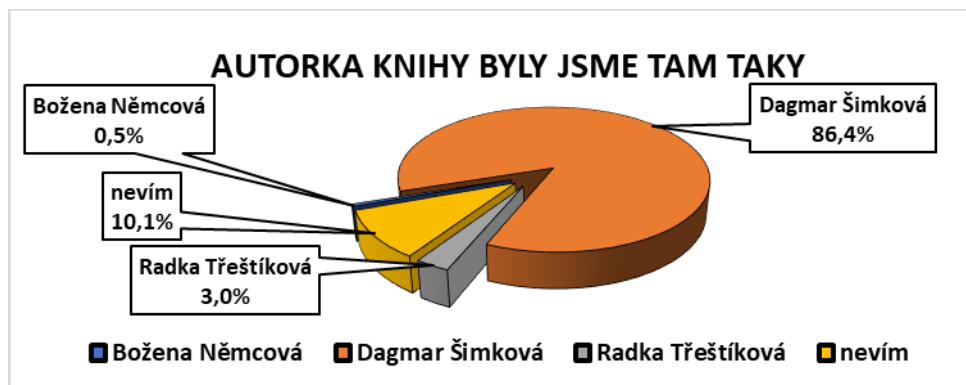
Otázka č. 22: Slyšeli jste někdy název knihy „Byly jsme tam taky“?

Graf č. 32 - Rozdělení podle znalosti knihy Byly jsme tam taky, zdroj: vlastní šetření

Výsledky tohoto grafu ukazují, že něco velmi málo přes polovinu, konkrétně 55,6 % někdy název knihy Byly jsme tam taky slyšelo. Upřímně jsem čekala mnohem menší počet zúčastněných, kteří zvolí právě odpověď „Ano“. Ti, kteří zde odpověděli „Ano“ se přesunuli na další otázky, které byly spojeny právě s knihou. Ten, kdo odpověděl, že knihu nezná dostal se na otázku, která je zde označena, jako otázka č. 25.

Otázka č. 23: Kdo knihu napsal?

Graf č. 33 - Autorka knihy *Byly jsme tam taky*, zdroj: vlastní šetření

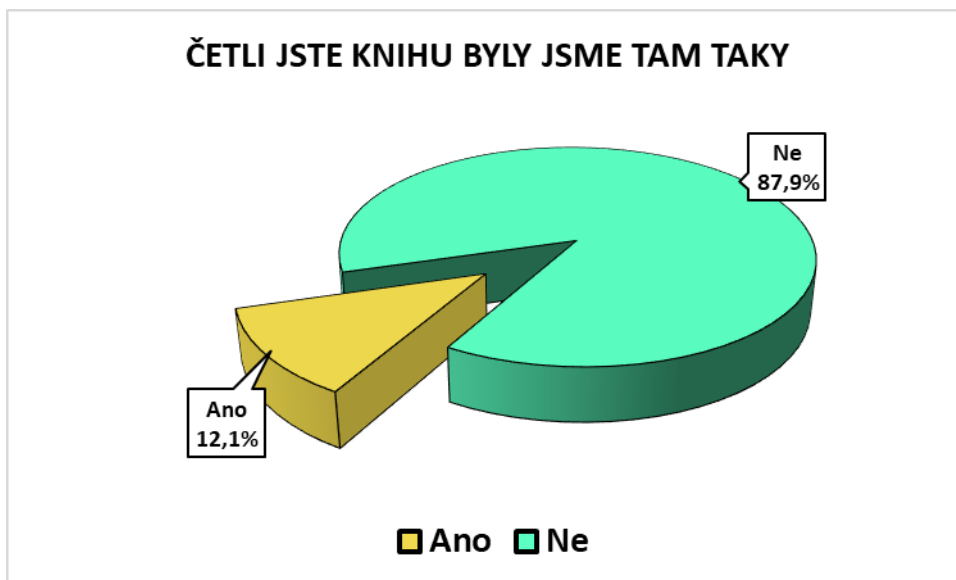
Vzhledem k tomu, když někdo v předešlé otázce odpověděl, že knihu *Byly jsme tam taky* zná, zajímaly mě některé informace, které se knihy týkají. Jako první jsem se zeptala, zda studenti, kteří odpověděli, že knihu znají, vědí, kdo je jejím autorem. U této otázky jsme nebyla překvapena, že takhle velké procento 86,4 % lidí vědí, že autorkou knihy je právě Dagmar Šimková. Zároveň jsem ani nebyla překvapena z toho, že 10,1 % respondentů odpovědělo, že nevědí, kdo knihu napsal.

V rámci otázek, které se týkaly právě knihy jsem se ještě dotazovaných ptala na to, jestli vědí, o jaký žánr se jedná, a i tady mi drtivá většina neboli 84,4 % studentů zvolilo správnou odpověď, že se jedná o biografii. Jinak tomu nebylo ani u další otázky, která se zaměřovala na to, zda všichni vědí, co je hlavním tématem celé knihy a o čem je. I u této otázky odpovědělo správně 82,9 % všech zúčastněných.

Graf č. 34 – Rozdělení podle znalosti tématu knihy *Byly jsme tam taky*, zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 24: Četli jste někdy knihu Byly jsme tam taky?

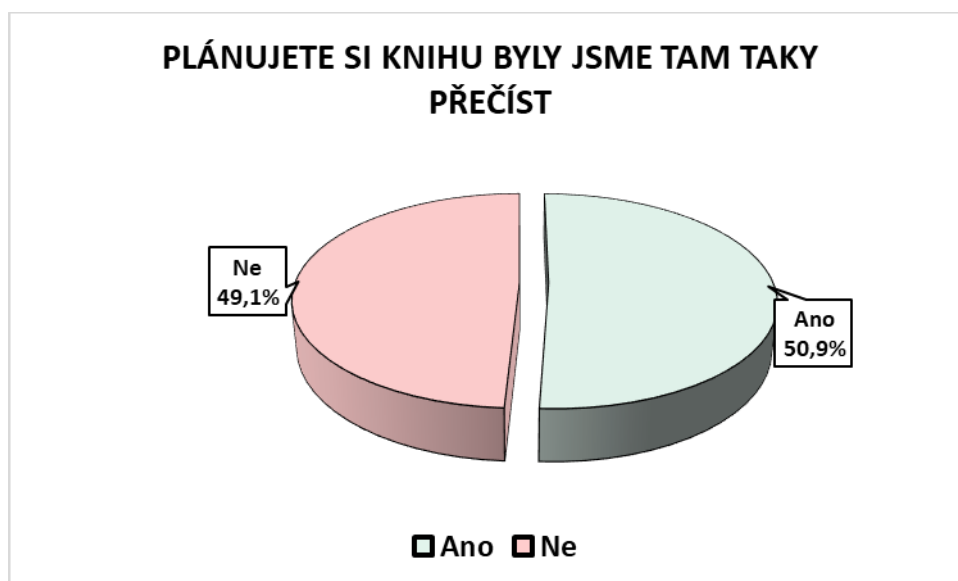

Graf č. 35 - Četli jste někdy knihy Byly jsme tam taky?, zdroj: vlastní šetření

I vzhledem k tomu, že velké procento studentů někdy název knihy Byly jsme tam taky slyšelo (viz otázka č. 22). Je jich zde 87,9 %, kteří knihu nikdy nečetli a pouze 12,1 %, kteří knihu četli, ale očividně z předešlých grafů a informací o ní mají i ti, co jí nečetli opravdu velmi dobré znalosti a informace.

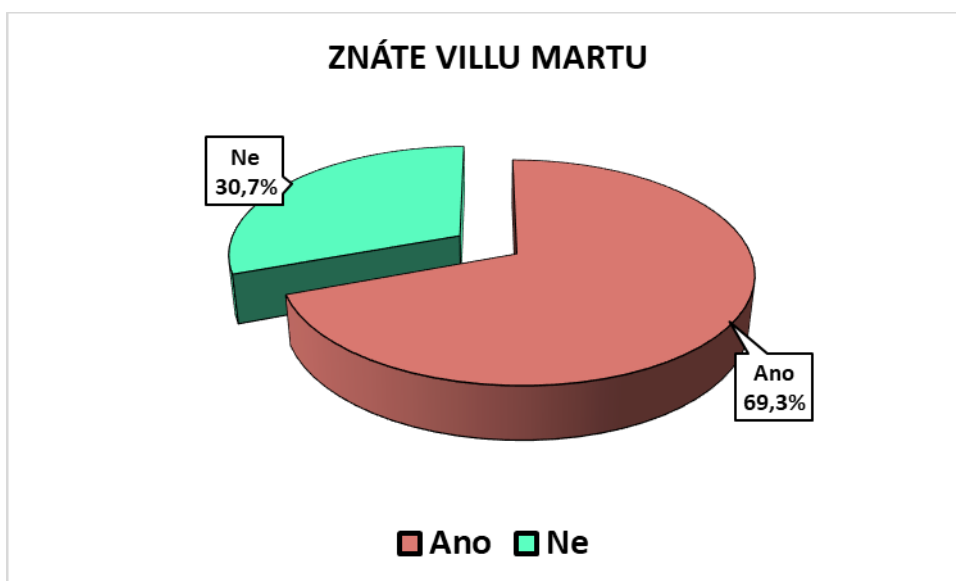
Otázka č. 25: Plánujete si knihu někdy přečíst?

Graf č. 36 – Plánujete si knihu někdy přečíst?, zdroj: vlastní šetření

Tato otázka již byla pro všechny stejná i pro ty, kteří prvotně zvolili tu možnost, že knihu Byly jsme tam taky neznají. Ovšem výsledek tohoto grafu byl pro mě velkým překvapením. Rozhodně jsme nečekala, že necelá polovina má zájem knihu si přečíst a druhá ne. Původně jsem přepokládala, že bude mnohem větší procento pro ano. Z grafu lze tedy velmi dobře vidět, že 50,9 % by si knihu Byly jsme tam taky přečetla, ale 49,1 % už nikoliv.

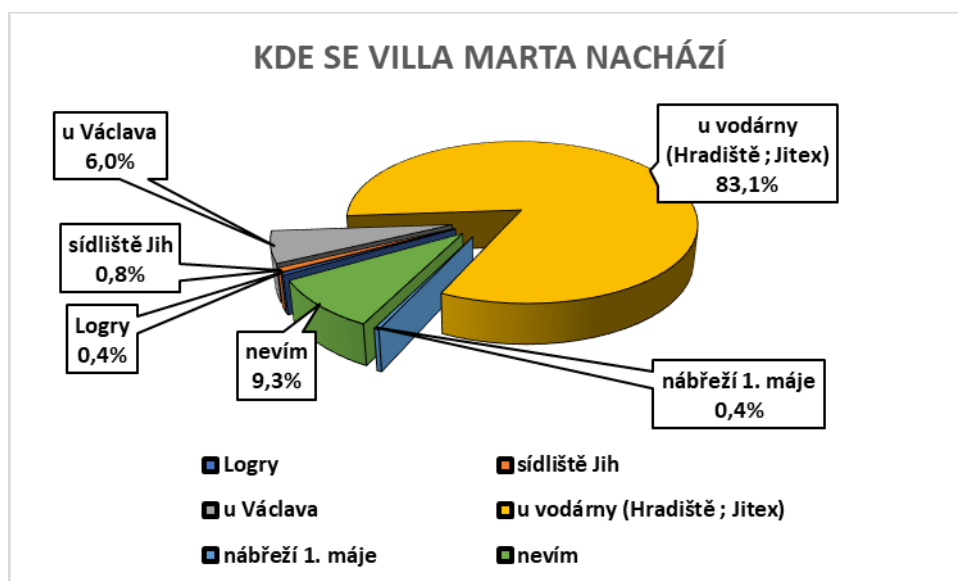
Otázka č. 26: Znáte Villu Matu v Písku?

Graf č. 37 - Rozdělení podle znalosti Villy Marty, zdroj: vlastní šetření

Z výsledků grafu číslo 37 je zcela krásně vidět, že 69,3 % studentů Villu Martu zná a 30,7 % ne. Podle mého názoru si myslím, že i v těch 30,7 % jsou tací, kteří o této vile vědí a znají ji, jen si ji nespojili s jejím názvem. V tuto chvíli se zase dotazovaní rozdělili do dvou skupin, kdy jedna pokračovala v otázkách, které se týkaly právě Villy Marty a druhá část se přesunula k otázce číslo 29.

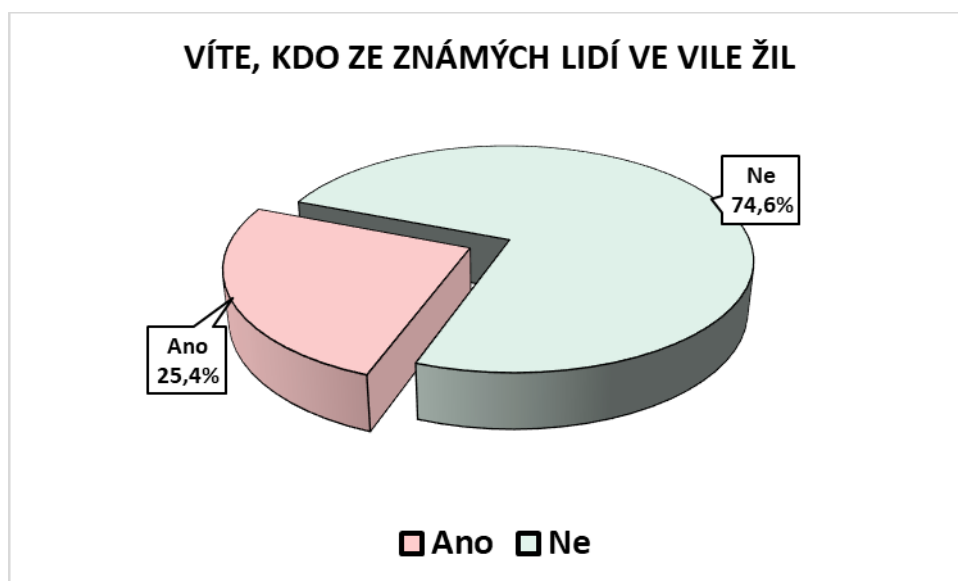
Otázka č.27: Víte, kde se vila nachází?

Graf č. 38 - Kde se Villa Marta nachází, zdroj: vlastní šetření

U této otázky mě zajímalo, jestliže aktéři dotazníku, kteří vědí, že Villa Mata existuje, zdaleka také mají povědomí o tom, kde se samotná vila nachází. 83,1 % odpovědělo správně, že vilu bychom našli u staré městské vodárny, 6 % zúčastněných by vilu hledalo přesně na protějším břehu a to „u Václava“ a 9,3 % neví, kde se Villa Marta, ve které Dagmar Šimková i se svojí rodinou žila, nachází.

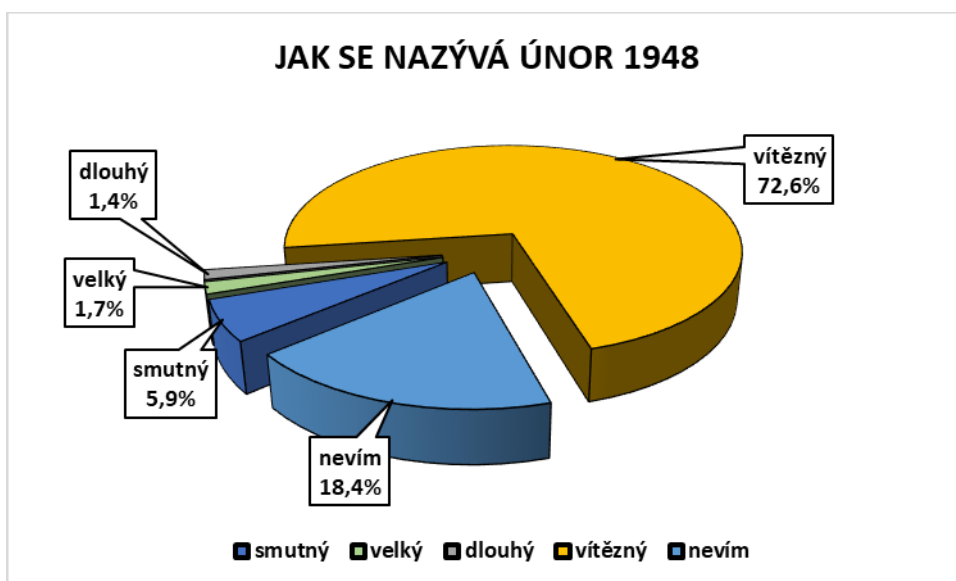
Otázka č. 28: Víte, kdo z veřejně známých lidí ve vile žil?

Graf č. 39 – Víte, kdo z veřejně známých lidí ve vile žil?, zdroj: vlastní šetření

U této otázky jsme se snažila zjistit, zda respondenti vědí, kdo ve vile žil. Dozvěděla jsem se, že 74,6 % neví, která z významných osob ve vile žila naopak 25,4 % tuto informaci vědí. Když někdo v dotazníku odpověděl, že neví, kdo ve vile žil, dostal se na otázku číslo 29. Pokud respondent odpověděl, že si je vědom toho, jaká osoba ve vile žila přesunul se na otázku s otevřenou odpovědí, kde jsem bádala po tom, zda osoby, které odpověděly ano, konkrétně vědí, jaká z významných osob ve vile bydlela. Téměř všech 63 zúčastněných, kteří zvolili variantu „Ano“, že vědí, kdo ve vile žil odpovědělo téměř stejně, a to tak, že ve vile žila Dagmar Šimková s její matkou Martou, otcem Jaroslavem a sestrou Martou.

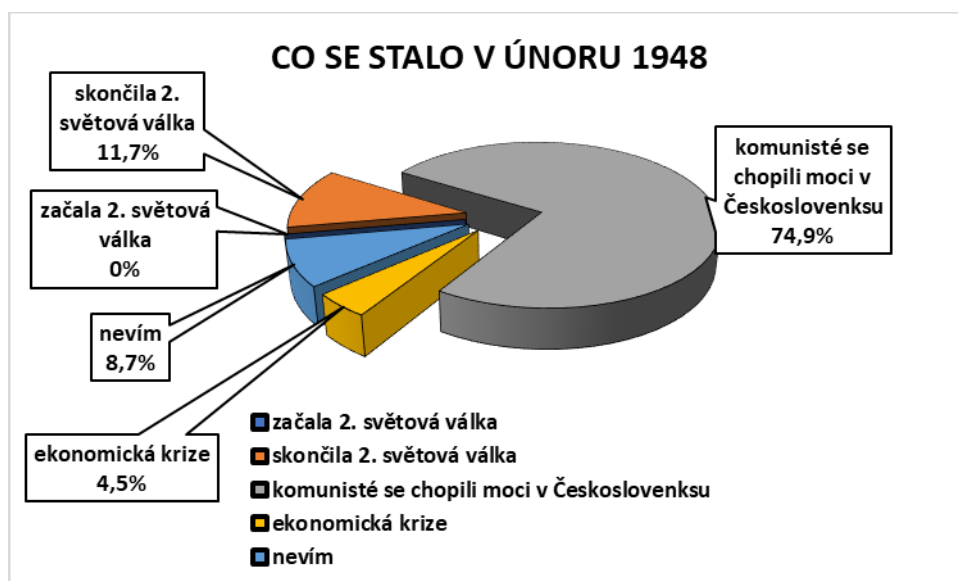
Otázka č. 29: Víte, jak se nazývá ÚNOR 1948?

Graf č. 40 – Jak se nazývá únor 1948?, zdroj: vlastní šetření

V rámci mého dotazníku mě také zajímalo, jaké povědomí mají studenti a absolventi středních škol o moderních dějinách, proto jsem zvolila i tuto otázku, která se týká únoru 1948. Z grafu je viditelné, že 72,6 % lidí znají, že únoru 1948 se neříká jinak, než vítězný únor 1948. 18,4 % zvolilo odpověď „nevím“ a 5,9 % se domnívalo, že únor 1948 se nazývá jako smutný.

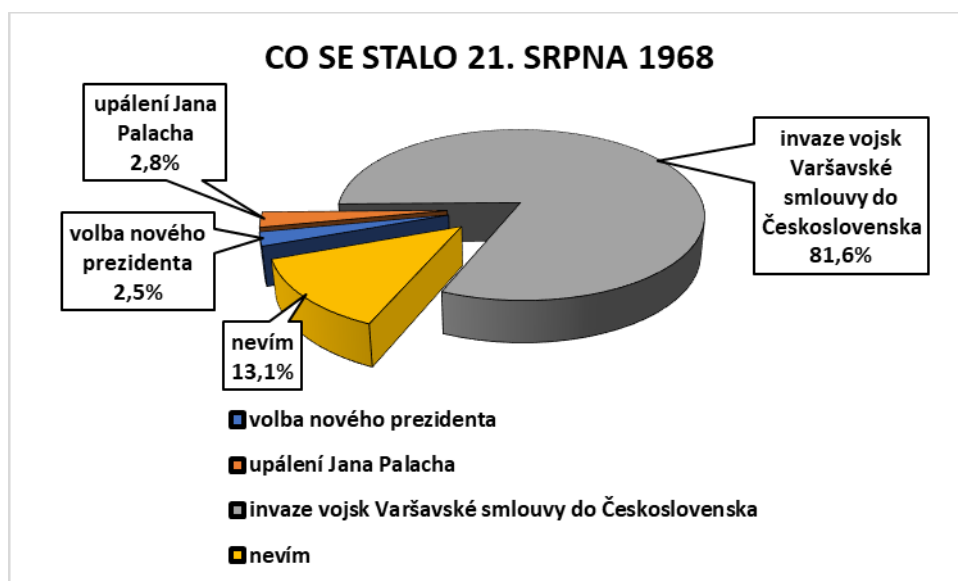
Otázka č. 30: Co se v ÚNORU 1948 stalo?

Graf č. 41 – Co se v únoru 1948 stalo?, zdroj: vlastní šetření

U tohoto grafu je možné vidět, že 74,9 % všech respondentů vědí o tom, co se v únoru 1948 stalo, zároveň je z grafu také patrné, že 11,7 % si myslí, že v tuto dobu skončila 2. světová válka. Myslím si, že je to tím, že jsou si tyto dvě události, co se týká roků blízko. A proto si je lidé velmi často pletou dohromady. Zároveň také 8,7 % studentů zvolilo, jako možnou odpověď, že nevědí, co se v únoru 1948 stalo.

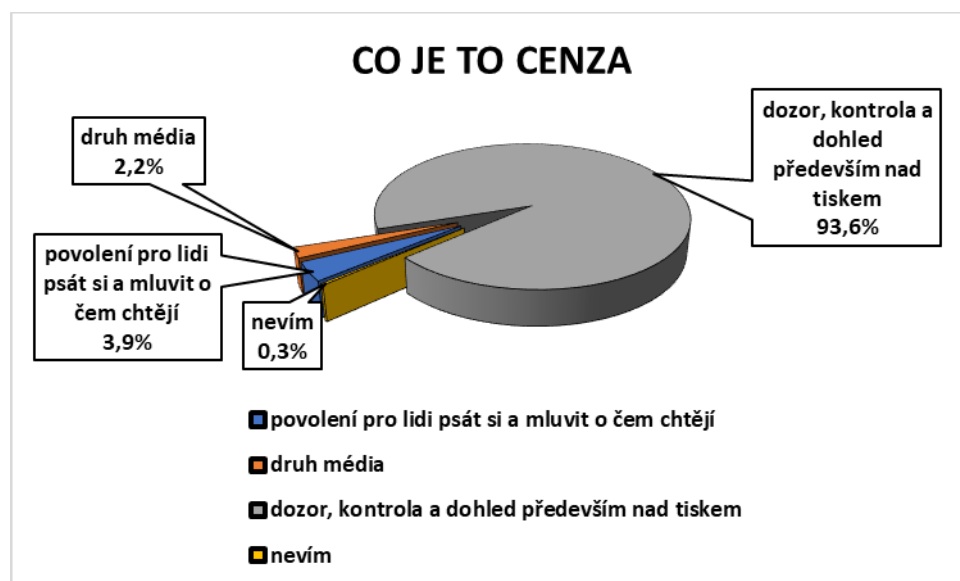
Otázka č. 31: Víte, co se stalo 21. srpna 1968 v Československu?

Graf č. 42 - Co se stalo 21. srpna 1968?, zdroj: vlastní šetření

V rámci této otázky mě zajímalo, zda mají studenti povědomí o události, která se stala 21. srpna 1968 v Československu. 81,6 % dle grafu odpovědělo správně a to tak, že 21. srpna 1968 nastala invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa. 13,1 % toto datum a tuto skutečnost neznají, proto zvolili možnost „nevím“. 2,8 % se domnívalo, že se v srpnu 1968 upálil Jan Palach a 2,5 % si myslelo, že proběhla volba nového prezidenta.

Otázka č. 32: Co je to cenzura?

Graf č. 43 – Co je to cenzura?, zdroj: vlastní šetření

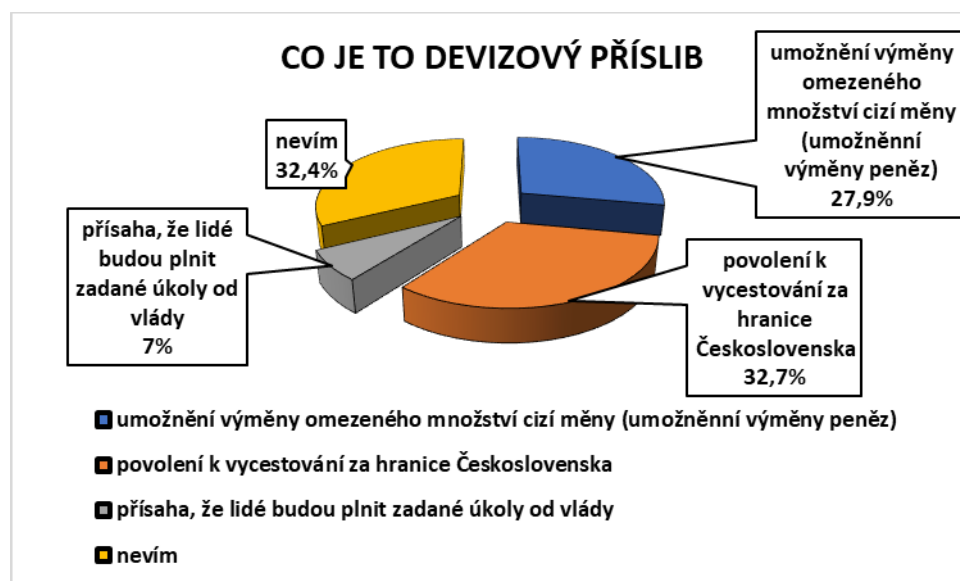
Podle grafu číslo 43 je opravdu zcela jasné, že 93,6 % osob vědí, co je cenzura. 3,9 % respondentů si myslelo, že cenzura je povolení pro lidi psát si a mluvit o čem chtějí a 2,2 % se domnívalo, že jde o druh média.

V rámci této otázky jsem se i následně studentů ptala na to, zda vědí, co bylo během komunistického režimu například cenzurováno. Jako možnosti, u kterých mohli zúčastnění odpovědět, co bylo během minulého režimu cenzurováno byly: nic – odpovědělo 1,4 %, pravidelně vycházející publikace – odpovědělo 83,8 %, rozhlas – odpovědělo 72,3 %, televizní vysílání – 71,5 %, filmy – odpovědělo 67 %, poštovní zásilky – 42,2 % a poslední možností byla možnost „nevím“, kterou zvolilo 5 %.

Následně jsem také zjišťovala, zda dotazovaní vědí, za co byli například lidé během komunistického režimu trestáni. Nejvíce zmiňovali možnosti jako nepohodlné chování, za upřímný projev, za to, že nesouhlasili s režimem a dávali to veřejně najevo, za šíření protirežimních letáků. Někteří to shrnuli tak, že během komunistického režimu byli lidé trestáni za všechno.

Otázka č. 33: Co je to devizový příslib?

Graf č. 44 – Co je to devizový příslib?, zdroj: vlastní šetření

Na grafu číslo 44 je velmi dobře vidět, že 32,7 % všech dotazovaných vnímá jako devizový příslib možnost a povolení k vycestování za hranice Československa. Věřím však tomu, že tuto odpověď zvolili, protože devizový příslib vnímají jako něco, co mají spojené právě s cestováním během minulého režimu. Ale 27,9 % osob správně zvolilo, že devizový příslib je umožnění výměny omezeného množství cizí měny. 32,4 % studentů nevědí, co devizový příslib byl a 7 % si myslí, že devizový příslib znamená přísahu lidí, že budou plnit úkoly, které jim zadá vláda.

CO JE VÝJEZDNÍ DOLOŽKA

Typ dokladu	Podíl (%)
jiné pojmenování pro občanský průkaz	0,8
jiné pojmenování pro pas	6,1
zvláštní povolení, bez kterého nebylo v době komunistické vlády možné překročit československé státní hranice s výjimkou zemí tzv. východního bloku	77,4
souhrn (report) míst, které osoby navštívily v zahraničí	1,7
nevím	14

■ jiné pojmenování pro pas

■ jiné pojmenování pro občanský průkaz

■ souhrn (report) míst, které osoby navštívily v zahraničí

■ zvláštní povolení, bez kterého nebylo v době komunistické vlády možné překročit československé státní hranice s výjimkou zemí tzv. východního bloku

■ nevím

Z grafu číslo 45 je možné pozorovat, že 77,4 % respondentů ví, že výjezdní doložka je zvláštní povolení, bez kterého nebylo v době komunistického režimu vycestovat za hranice Československa. U možnosti „nevím“ se sešlo 14 % všech aktérů dotazníku a pak velmi malé procento, tedy 1,7 % mělo na mysli, že se jedná o souhrn míst, které osoby v zahraničí navštívily a 0,8 % si se domnívalo, že se jedná o jiné pojmenování pro občanský průkaz.

82

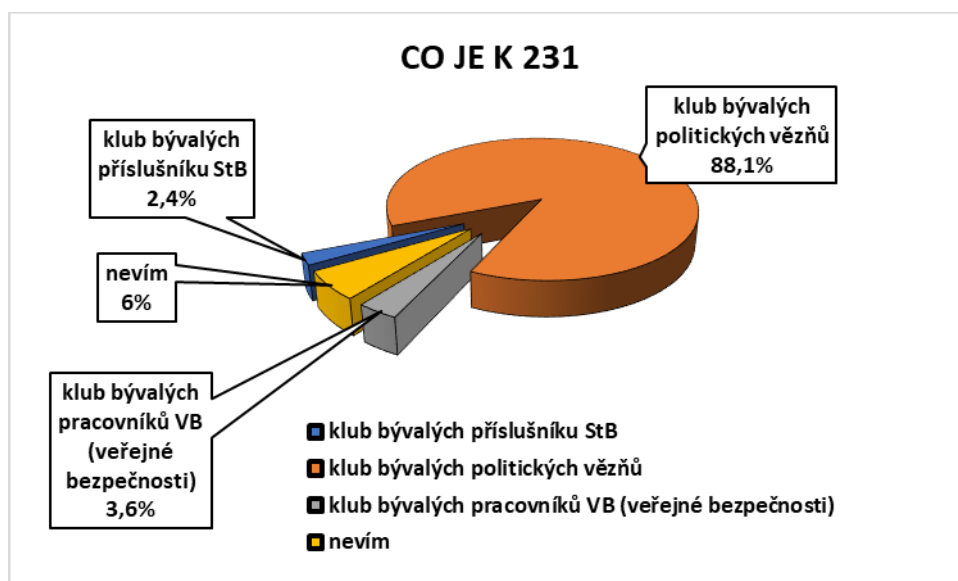
Otázka č. 35: Slyšeli jste někdy pojem K 231?

Graf č. 46 – Rozdělení podle znalosti klubu K 231, zdroj: vlastní šetření

V rámci dotazníku jsem se také zajímalo o to, zda studenti někdy slyšeli název klubu bývalých politických vězňů K 231. Jak je patrné z grafu, můžeme zde pozorovat, že 76,5 % nikdy neslyšelo poje K 231 a 23,5 % ano. Upřímně, mě tyto odpovědi velmi překvapily, protože jsem čekala mnohem větší množství těch, kteří budou patřit spíše do té skupiny, že nikdy nezaznamenali K 231. Jak je z grafu vidět, u této otázky se mi respondenti opět rozdělili do dvou skupin. A to do skupiny, která odpověděl „Ano“ a do skupiny, která zvolila možnost „Ne“. Ti, kteří zvolili tuto variantu a to variantu „Ne“ se dostali na otázku číslo 37, kdežto ti, co zodpověděli „Ano“ pokračovali dále v otázce číslo 36.

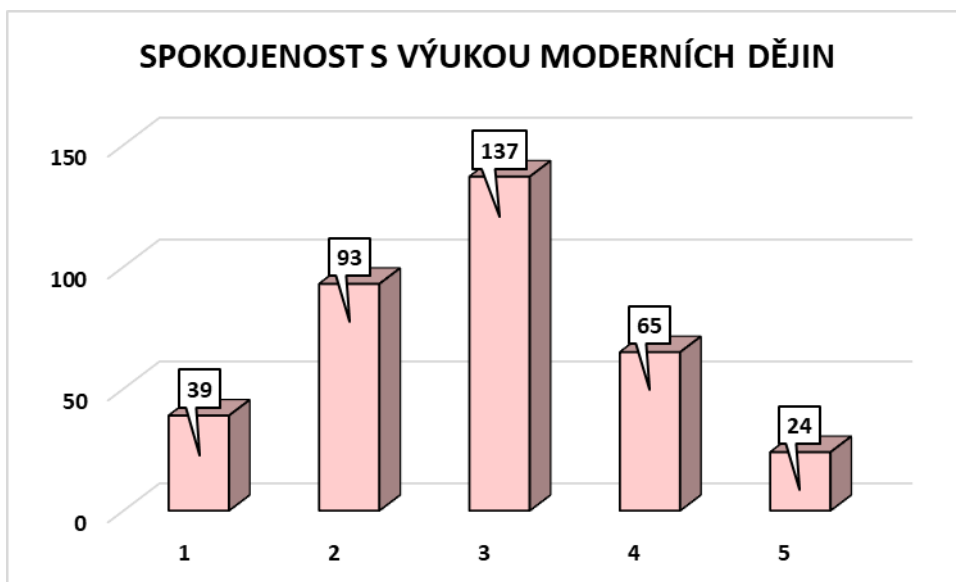
Otázka č. 36: Co je K 231?

Graf č. 47 – Co je K 231?, zdroj: vlastní šetření

V rámci jedné z posledních otázek, jsem se aktérů celého dotazníku, kteří odpověděli, že K 231 znají, zeptala, co to tedy je. 88,1 % správně vědělo, že se jedná o klub bývalých politických vězňů. 6 % nevědělo, co K 231 je, ale pouze někdy tento pojem slyšeli. 3,6 % se domnívalo, že jde o klub bývalých pracovníků veřejné bezpečnosti a 2,4 % mělo za to, že by mělo jít o klub bývalých příslušníků StB.

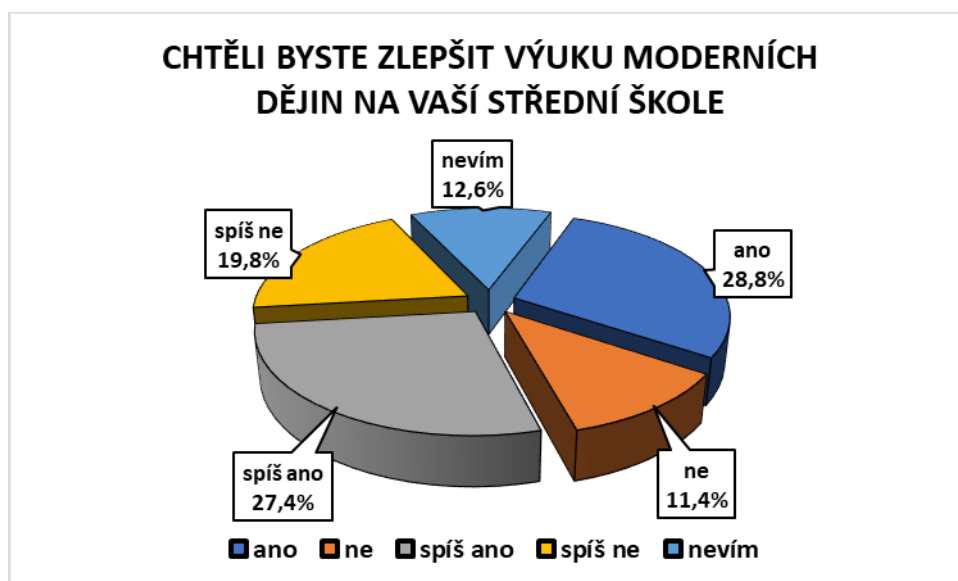
Otázka č. 37: Na stupnici 1–5 (1 – nejlepší, 5- nejhorší) zvolte, jak jste spokojeni / jak jste byli spokojeni s výukou moderních dějin na Vaší střední škole.

Graf č. 48 – Spokojenost s výukou moderních dějin na středních školách, zdroj: vlastní šetření

V rámci této „otázky“ mě zajímalo, jak jsou studenti středních škol a absolventi středních škol, kteří nyní studují vysokou školu spokojeni nebo jak byli spokojeni s výukou moderních dějin na své střední škole. U tohoto grafu nejsou hodnoty použity v procentech, ale v klasických číslech, v normální počtu, podle odpovědí. Můžeme tedy vidět, že 39 studentů neboli 10,9 % je s výukou moderních dějin na své střední škole spokojeno, tedy ohodnotili výuku číslem 1. Dvojkou hodnotilo výuku 93 lidí (26 %). Jako průměrnou neboli číslem 3 hodnotilo výuku moderních dějin 137 studentů (38,3 %). Číslo 4 zvolilo 65 studentů (18,2 %), takže spíše nejsou s výukou moderních dějin spokojeni. 24 osob (6,7 %) je s výukou moderních dějin nespokojeno a ohodnotili ji 5.

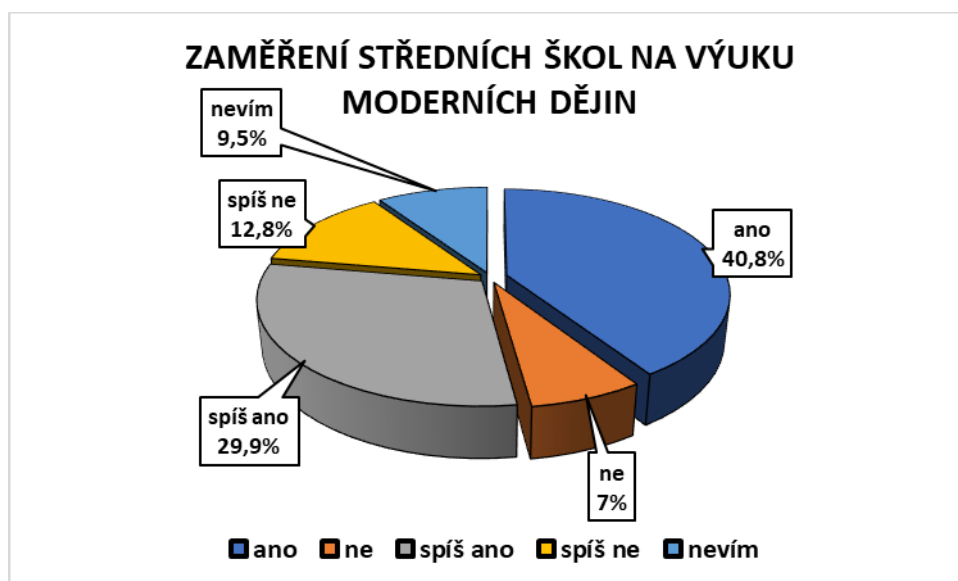
Otázka č. 38: Chtěli byste zlepšit výuku moderních dějin na Vaší střední škole?

Graf č. 49 – Zlepšení výuky moderních dějin na středních školách, zdroj: vlastní šetření

Také mě zajímalo, jestli by studenti a absolventi středních škol, chtěli změnit neboli zlepšit přístup k výuce moderních dějin v rámci jejich střední školy. Určitě ano by tuto změnu přivítalo 28,8 %, k možnosti ano se také přiklání 27,4 %. 19,8 % by spíše výuku neměnilo a 11,4 % by nechali výuku tak jak je a nic by neměnili. Zároveň také 12,6 % neví, jestli by bylo pro změnu nebo ne.

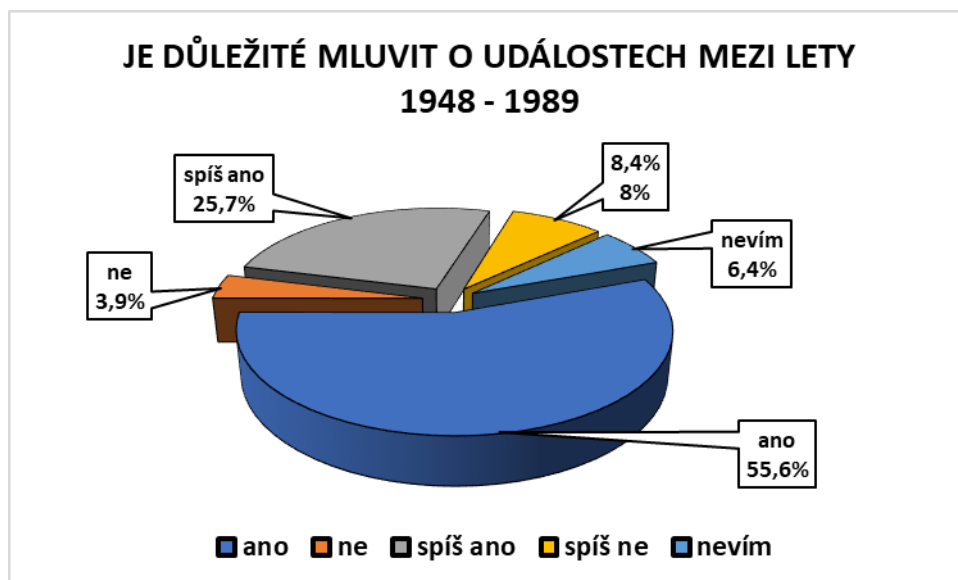
Otázka č. 39: Myslíte si, že by se měly školy více změřit na výuku moderních dějin?

Graf č. 50 – Zaměření středních škol na výuku moderních dějin, zdroj: vlastní šetření

V rámci této otázky studenti odpovídali na to, jestli si myslí, že by se měly střední školy více zaměřit na vyučování moderních dějin. 40,8 % souhlasí, že ano. 29,9 % si myslí, že by se školy měly více zaměřit na učení moderních dějin. 12,8 % odpovědělo, že spíš ne a 7 % si myslí, že by se školy neměly na vyučování moderních dějin více zaměřovat. Mimo to, si 9,5 % není jisté, jestli by se měla škola nějakým způsobem více na výuku zaměřovat.

Otázka č. 40: Myslíte si, že je důležité více mluvit o událostech, které se staly od roku 1948 do roku 1989?

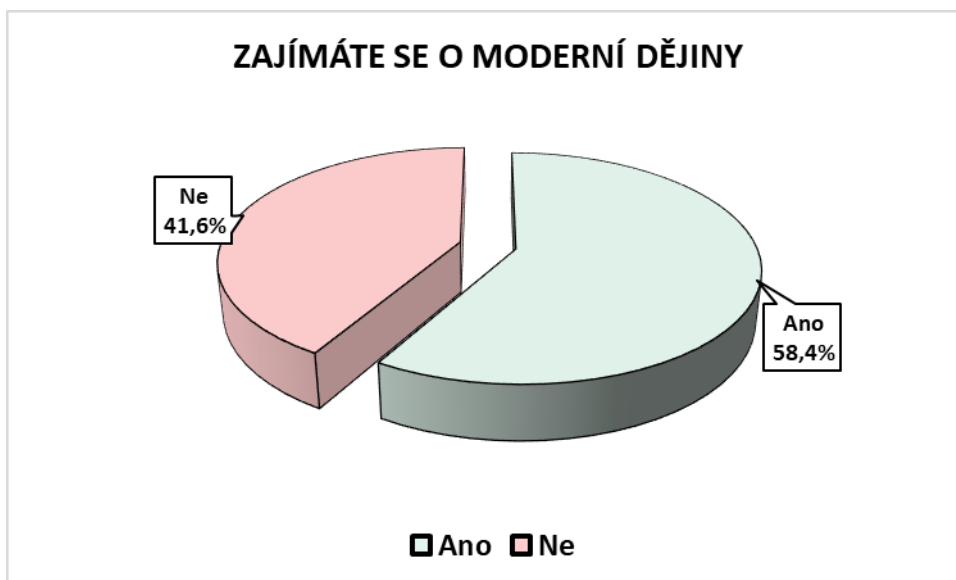

Graf č. 51 – Je důležité mluvit o událostech, které se staly mezi lety 1948–1989?, zdroj: vlastní šetření

Na výsledky této otázky jsem byla velmi zvědavá, protože mě opravdu zajímá, co si o tom myslí mladí lidé a lidé mého a také o pár let staršího věku. A upřímně jsem si myslela, že pro možnost jasné „Ano“ odpoví více než 55,6 % všech zúčastněných. 25,7 % se domnívá, že by nebylo špatné o těchto událostech více mluvit. 8,4 % to nevidí, jako moc důležité, aby se více toto období řešilo a 3,9 % je pro to, aby se o událostech v období od roku 1948 do roku 1989 více nemluvílo. Zároveň také 6,4 % ani neví, jestli je třeba o tomto období našich dějin mluvit. Já osobně si myslím, že je to jedna z velmi důležitých věcí, která by se v dnešní době měla dělat.

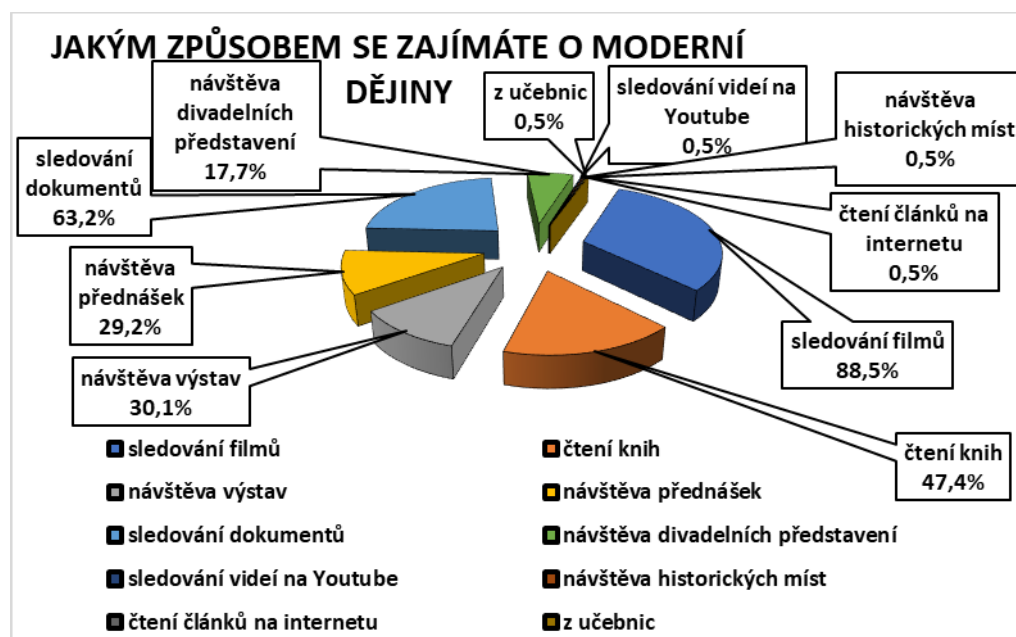
Otázka č. 41: Zajímáte se o moderní dějiny? (filmy, knihy, představení, výstavy, dokumenty...)

Graf č. 52 – Rozdělení podle zájmu o moderní dějiny, zdroj: vlastní šetření

V jedné z posledních otázek mě zajímalo, jestli se vůbec studenti zajímají o moderní dějiny. 58,4 % odpovědělo, že ano a 41,6 %, že ne. Já osobně jsem čekala trochu větší procento u možnosti „Ano“. Z grafu je, ale zcela patrné, že pro ano byla větší polovina.

Otázka č. 42: Jakým způsobem se zajímáte o moderní dějiny?

Graf č. 53 – Rozdělení podle způsobu zájmu o moderní dějiny, zdroj: vlastní šetření

V rámci úplně poslední otázky jsem se studentů dotazovala na to, jakým způsobem se tedy o moderní dějiny zajímají. Největší úspěch s 88,5 % mělo sledování filmů. Na druhém místě skončilo sledování dokumentů s 63,2 % a třetí pozici obsadilo čtení knih se 47,4 %. Dále pak byly návštěvy výstavy (30,1 %), návštěvy přednášek (29,2 %), návštěva divadelních představení (17,7 %) a s 0,5 % se poté jednalo o sledování videí na Youtube, návštěvy historických míst, čtení článků na internetu nebo čtení z učebnic.

6.6 Zhodnocení dotazníkového šetření

Zprvu jsem předpokládala, že dotazník vyplní více absolventů středních škol, protože jsem si myslela, že k moderním dějinám a celkové období komunismu mají o něco blíže, vzhledem k tomu, že i oni osobně se určitě také již zapojují do nějakého „politického života“. Rozhodně to nebylo z hlediska toho, že bych aktuální studenty středních škol podceňovala. Byla jsem však velmi překvapena, protože počet studentů středních škol byl 279 oproti 79 absolventům. Velice mě ale překvapil ten fakt, že jen 25,7 % účastníků mého dotazníku byli muži a 74,3 % žen. Co se týká absolventů středních škol, kteří nyní studují na vysokých školách mi nejvíce odpovídali studenti bakalářského studia, konkrétně se jednalo o 70 % všech účastníků.

Vymezila jsem si, jaká jsou pro mou otázku, zda studenti píseckých středních škol a jejich absolventi, znají Dagmar Šimkovou nejdůležitější odpovědi na otázky, jednalo se konkrétně o otázky: „Znáte osud Dagmar Šimkové?“, „S jakým pojmem si spojujete Dagmar Šimkovou?“ a „Víte, kvůli čemu byla Dagmar Šimková vězněna?“ Na první otázku, zda studenti znají osud Dagmar Šimkové odpovědělo 62,6 %, že znají, což považuji za velmi dobré číslo. I přes to, že si myslím, že se o celém příběhu Dagmar Šimkové začalo více mluvit, a to nejenom na Písecku, stále je její příběh přece jen trochu „neznámý“ a proto musím říct, že toto číslo mě opravdu velmi potěšilo. Na druhou otázku, a to na otázku s jakým pojmem si respondenti Dagmar Šimkovou spojují odpovědělo celkově 96,4 %, že se jim vybaví pojem „politická vězeňkyně“. Jedná se skoro o 100% znalost toho, čím si Dagmar ve svém životě prošla a jak je nyní vnímaná. Třetí otázka se týkala toho, zda studenti vědí, kvůli čemu byla Dagmar Šimková během komunistické vlády vězněna. Z toho 89,3 % odpovědělo, že vědí, proč byla zavřena a ve většině případů se poté všichni shodli u otázky s otevřenou odpovědí, kde měli napsat, proč Dagmar byla zavřena.

Obecně mě povědomí mladých lidí i o takto méně známe příběhu a osudu ženy se jménem Dagmar Šimková opravdu velmi mile překvapilo a měla jsem z toho dobrý pocit, že si buď studenti sami zjišťují informace nebo, že se střední školy začaly více na toto období našich dějin zaměřovat, což považuji za nesmírně důležité.

Zároveň mě ale také trochu překvapil ten fakt, že u otázky číslo 40 jsem čekala mnohem větší procento, které odpoví, že by se mělo mnohem více mluvit o událostech, které se

staly mezi roky 1948-1989. Podle mého názoru, je tento fakt opravdu důležitý a mělo by se v rámci různých médií, školní výuky, besed, výstav či představení připomínat tyto události, protože věřím tomu, že nikdo z nás by nechtěl, aby se tato historie, kterou si naše republika a především někteří občané prošli, opakovala.

6.7 Zhodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1

Předpokládám, že dotazník zodpoví více absolventů píseckých středních škol než současných studentů středních škol.

Hypotéza č. 1 se nepotvrdila

To, že se hypotéza číslo 1 nepotvrdila mi potvrdila otázka číslo 3. Celkem se dotazníku zúčastnilo 77,9 %, což představuje 279 studentů středních škol a 22,1 % neboli 79 absolventů středních škol v Písku.

Hypotéza č. 2

Domnívám se, že více jak 85 % zúčastněných odpoví, že se Dagmar Šimková narodila v Písku.

Hypotéza č. 2 se potvrdila

Tuto hypotézu mi potvrdila otázka číslo 12, kde 92,9 % osob odpovědělo, že se Dagmar Šimková narodila v Písku. Jedná se ale o mylnou informaci, kterou jsem během mého pátrání našla i v několika a médiích, ať už se jednalo o tištěné nebo elektronické.

Hypotéza č. 3

Myslím si, že se v dotazníku objeví cca 75 % lidí s trvalým bydlištěm v Písku a 25 % lidí s trvalým bydlištěm mimo Písek.

Hypotéza číslo 3 se nepotvrdila

Odpověď k této hypotéze jsem našla u otázky číslo 10. 50,3 % studentů potvrdilo, že mají trvalé bydliště v Písku, ale skoro stejný počet a to konkrétně 49,7 % trvalé bydliště v Písku nemá.

Hypotéza č. 4

Předpokládám, že minimálně 50 % těch, co zvolili variantu, že Dagmar Šimkovou neznají nebudou ani vědět, že se jedná o politickou vězeňkyni.

Hypotéza číslo 4 se potvrdila

61,9 % osob, které prvotně označili, že Dagmar Šimkovou neznají ani nevědí, že Dagmar Šimková byl politická vězeňkyně. Potvrdila mi to otázka číslo 17 a výsledek grafu číslo 26.

Hypotéza č. 5

Domnívám se, že přes 50 % všech účastníků bude vědět o nově postavené lávce v Písku, která nese jméno Dagmar Šimkové.

Hypotéza číslo 5 se potvrdila

Ano, 57 % všech účastníků dotazníkového šetření vědí o tom, že v Písku je nově postavená lávka, která nese jméno právě Dagmar, konkrétněji se jedná o Lávkou Dagmar Šimkové, která se nachází jen několik málo metrů od domu se jménem Villa Marta. Tuto hypotézu mi potvrdila otázka číslo 21 s výsledky grafu číslo 29.

Hypotéza č. 6

Předpokládám, že přes 60 % studentů bude znát ve větší míře vilu, která stojí u řeky (u staré městské vodárny) a která nese jméno Villa Marta.

Hypotéza číslo 6 se potvrdila

Podle otázky s číslem 26 zná 69,3 % všech dotazovaných vilu, která nese jméno Villa Marta, po matce Dagmar Šimkové, Martě.

Závěr

Celá bakalářská práce byla zaměřena především na životní etapu, ve které bývalá politická vězeňkyně Dagmar Šimková prožívala jedno ze svých nejhorších období ve svém životě. První část práce byla spíše v duchu krátkého představení dané doby a co se vlastně dělo a probíhalo. Zaměřila jsem se na dva velmi známé procesy, a to konkrétně na Proces s „protistátním spikleneckým centrem Rudolfa Slánského“ a Proces se skupinou Milady Horákové. Dále jsem se krátce zabývala amnestií, kterou vyhlásil Antonín Novotný a samozřejmě založením klubu K 231.

Zejména jsem se však zaměřila na osud Dagmar Šimkové, politické vězeňkyně, hrdinky, nebojácné ženy, která bez bázně projevovala svůj názor a zároveň byla velmi nadanou a inteligentní dámou, jež se musela vypořádat s velmi těžkými životními událostmi, ať už se jednalo o smrt jejího otce Jaroslava Šimka, i toho, že byla jednou z obětí komunistického režimu a také s tím, že se v roce 1968 přestěhovala do Austrálie a nechala za sebou celý dosavadní život v Československu. Myslím si, že začátky v nové zemi musely být pro ni velmi náročné a zároveň jsem přesvědčena o tom, že nejhorší období, které samotná Dagmar ve svém životě prožila, bylo právě to od roku 1952, kdy si pro ni do jejich vily v Písku přišli příslušníci StB a domů se mohla vrátit až po čtrnácti letech. V práci také cituji některé části z její knihy, ve kterých je popsána velká brutalita, kterou vězni, převážně ti političtí, museli zažívat. Cíleně jsem ponechala doslovnou citaci z knihy a vulgarismy, které se zde objevily, jsem doslovně citovala pro jejich autentičnost a hlubší přiblížení se k tomu, co lidé ve vězení zažívali.

V práci se také zaměřuji na současné prameny či připomínky Dagmar, ať už se jedná o nově postavenou lávku v Písku či besedy a výstavy, které probíhaly v Městské knihovně Písek.

Bakalářskou práci jsem měla rozdělenou na teoretickou a praktickou část. V praktické části mě po vytvoření dotazníku nejvíce zajímalo to, jaké povědomí mají studenti píseckých středních škol a jejich absolventi, kteří studují na vysokých školách o Dagmar Šimkové. Během několik otázek jsem se dozvěděla pro mě pozitivní informaci, že studenti středních škol a jejich absolventi z větší části vědí, kdo Dagmar Šimková byla, jaká byla její profese a hlavně to, že byla politickou vězeňkyní v padesátých a šedesátých

letech 20. století. I když vždy odpovědi nebyly 100%, což jsem samozřejmě předpokládala, mám z celého dotazníkového šetření a z výsledků, které jsem zvýraznila pomocí grafů opravdu dobrý pocit a jsem velmi ráda, že i mladá generace lidí, se určitým způsobem zajímá o moderní dějiny, že jim není lhostejné, jak probíhá výuka na jejich školách a hlavně, že znají i osudy politických vězňů, které nejsou třeba ve společnosti tolik známé.

Pevně doufám, že se bude o Dagmar Šimkové nejenom na Písecku více mluvit a že se bude připomínat její osud. Zároveň si také myslím, že kdo může, tak by si měl přečíst její knihu Byly jsme tam taky, ve které opravdu velmi autenticky popisuje hrůzy, které nejenom ona zažila, když byla během komunistického režimu uvězněna z politických důvodů. Jsem opravdu hrdá na to, že žijí v Písku, který byl také domovem tak statečné ženy, jakou Dagmar Šimková byla.

Seznam literatury a zdrojů

Seznam literatury:

1. BLAŽEK, Lukáš. *Politický proces s Dagmar Šimkovou a spol.* Praha: 2011. Diplomová práce. Univerzita Karlova.
2. BRODSKÝ, Jaroslav. *Jaroslav Brodský: Řešení gama.* Praha: Lidové noviny, 1990. ISBN 80- 7106- 009- 7.
3. FORMÁNKOVÁ, Pavlína; KOURA, Petr. *Žádáme trest smrti!: Propagandistická kampaň provázející proces s Miladou Horákovou a spol. (historická studie a edice dokumentů).* Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2008. ISBN 978- 80- 87211-03- 8.
4. HOPPE, Jiří. *Opozice '68: Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara.* Praha: PROSTOR, 2009. ISBN 978- 80- 7260-216-2.
5. KAPLAN, Karel; PALEČEK, Pavel. *Komunistický režim a politické procesy v Československu.* Brno: Barrister & Principal, 2008. ISBN 978- 80- 7364- 049- 1.
6. KAPLAN, Karel. *Kronika komunistického Československa: Klement Gottwald a Rudolf Slánský.* Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978- 80- 87029- 53- 4.
7. KUKLÍK, Jan a kol. *Dějiny Československého práva 1945-1989.* Praha: Auditorium, 2011. ISBN 978- 80- 87284- 17- 9.
8. MĚCHUROVÁ, Zlata. *Příběhy starých píseckých domů: a osudy jejich obyvatel.* Písek: J&M, 2016. 978- 80- 86154- 80-0.
9. Ministerstvo spravedlnosti, *Proces s vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským.* Praha: Orbis, 1953.
10. ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Byly jsme tam taky.* Praha: Monika Le Fay, 2018. ISBN 978- 80- 905589- 3- 9.
11. UTITZ, Bedřich. *Neuzavřená kapitola: Politické procesy padesátých let.* Praha: Lidové nakladatelství, 1990. ISBN 80- 7022- 091- 0.
12. prof. Ing. ZICH, František, DrSc.. *Úvod do sociologického výzkumu.* Praha: Eupress, 2004. ISBN 80- 86754- 19- 7.

Seznam zdrojů:

1. BERNATT-RESZCZYŃSKÁ, Markéta. *Poprava Milady Horákové, Jana Buchala, Oldřicha Pecla Záviště Kalandry*. Paměť národa [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/magazin/stalo-se/poprava-milady-horakove-jana-buchala-oldricha-pecla-zavise-kalandry>.
2. FORMÁNKOVÁ, Pavlína. *Autorka svědectví o ženských věznicích, krásná a inteligentní Dagmar Šimková, by se dožila 80 let*. iDnes.cz [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/autorka-svedectvi-o-zenskych-veznicich-krasna-a-inteligentni-dagmar-simkova-by-se-dožila-80-let-ilu-/kavarna.aspx?c=A090522_114346_kavarna_bos.
3. *Hrdinové českého národa: Jaroslav Brodský*. Český rozhlas Vltava [online]. Praha, 2015 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/hrdinove-ceskeho-naroda-jaroslav-brodsky-5026386>.
4. JELENOVÁ, Zdenka. *Informační tabule u lávky Dagmar Šimkové*. Písecký svět. Písek: 2020, (8/2020).
5. *JUDr. Milada Horáková*. Česká televize [online]. Praha [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/milada-horakova/>.
6. KINDLOVÁ, Veronika. *Primátor Zenkl utíkal z komunistického Československa v kufru osobního auta*. Český rozhlas Plus [online]. 2018 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/primator-zenkl-utikal-z-komunistickeho-ceskoslovenska-v-kufru-osobniho-auta-7174697>.
7. *Malá velká žena (A Little Big Woman)*. Český dialog [online]. 2014 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.cesky-dialog.net/clanek/6037-mala-velka-zena-a-little-big-woman/>.
8. *Národněsocialistická „politická šestka“*. Ústav pro studium totalitních režimů [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.ustrcr.cz/uvod/skupina-vyzkumu/narodne-socialisticka-politicka-sestka>.

9. NAVARA, Luděk. *VIDEO: Za Horákovou se přimlouval i Einstein, vzpomíná bojovnice za milost*. iDnes. [online], [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/archiv/video-za-horakovou-se-primlouval-i-einstein-vzpomina-bojovnice-za-milost.A080625_125450_kavarna_bos.
10. *Neznámí hrdinové: Ta krásná holka z vily nad řekou*. Česká televize [online]. Praha, 2009 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10204458965-neznami-hrdinove/209452801390040-neznami-hrdinove-pohnute-osudy>.
11. *Odseděla si 14 let, ale komunistům nikdy neustoupila: osudové ženy: Dagmar Šimková*. Český rozhlas Dvojka [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/odsedela-si-14-let-ale-komunistum-nikdy-neustoupila-osudove-zeny-dagmar-simkova-7776409>.
12. *Tajná akce StB: Akce N*. Česká televize [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10209991308-tajne-akce-stb/409235100221027-akce-n/titulky>.
13. *Šimková Dagmar*. Čtení z Písku [online]. Písek [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: http://www.ctenizpisku.cz/cteni_autori/simkova-dagmar/.
14. ZBORNÍK, Martin. *V břiše velryby – Divadlo Continuo – stará vodárna Písek*. Písecký svět [online]. Písek, 2019 [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <http://www.piseckysvet.cz/kultura/v-brise-velryby-stara-vodarna-pisek-divadlo-continuo>.
15. Informační bannery v rámci výstavy v Městské knihovně Písek.
16. Rozhovor s bývalou starostkou města Písek MVDr. Věnceslavou Skřivánkovo.
17. *Proces s Miladou Horákovou*. 2016 [online], [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9uR7plvpf>.

Přílohy

Příloha č. 1

Obrázek č. 1 - Villa Marta (domov Dagmar Šimkové), zdroj: vlastní

Příloha č. 2

Obrázek č. 2 - Villa Marta se zahradou, zdroj: vlastní

Příloha č. 3

Obrázek č. 3 - Schody k Ville Martě, zdroj: vlastní

Příloha č. 4

Obrázek č. 4 – Lávka Dagmar Šimkové v blízkosti Villa Marta, zdroj: vlastní

Příloha č. 5

Obrázek č. 5 – Lávka Dagmar Šimkové spojující Václavské Předměstí a Hradiště (v dolním pravém rohu je bývalá úpravná vody, kde se konalo představení divadlo Continuo), zdroj: vlastní

Příloha č. 6

Obrázek č. 6 – Lávka Dagmar Šimkové, zdroj: vlastní

Použité zkratky

K 231	Klub bývalých politických vězňů
KSČ	Komunistická strana Československa
StB	Státní bezpečnosti
ÚV KSČ	Ústřední výbor Komunistické strany Československa

Seznam grafů

Graf č. 1 - Rozdělení na muže a ženy	41
Graf č. 2 - Rozdělení podle věku	42
Graf č. 3 - Rozdělení podle škol	43
Graf č. 4 – Rozdělení studentů středních škol	44
Graf č. 5 – Rozdělení absolventů středních škol	45
Graf č. 6 – Rozdělení studentů středních škol podle ročníků	46
Graf č. 7 - Rozdělení vysokoškolských studentů podle druhu studia.....	47
Graf č. 8 – Rozdělení studentů bakalářského studia	48
Graf č. 9 – Rozdělení studentů navazujícího magisterského studia	48
Graf č. 10 - Rozdělení studentů magisterského studia.....	49
Graf č. 11 - Rozdělení studentů doktorského studia	49
Graf č. 12 – Forma studia vysokoškolských studentů	50
Graf č. 13 - Místo studia vysoké školy	51
Graf č. 14 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Praze	52
Graf č. 15 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Hradci Králové	53
Graf č. 16 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Olomouci	54
Graf č. 17 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Brně	55
Graf č. 18 - Rozdělení studentů podle studované vysoké školy v Plzni.....	56
Graf č. 19 – Studovaná škola v Českých Budějovicích.....	57
Graf č. 20 - Rozdělení studentů vysokých škol podle možnosti „jiné“	58
Graf č. 21 - Rozdělení podle místa trvalého bydliště	59
Graf č. 22 - Rozdělení podle znalosti osudu Dagmar Šimkové.....	60
Graf č. 23 - Místo narození Dagmar Šimkové.....	61
Graf č. 24 - Profese Dagmar Šimkové	62
Graf č. 25 - Pracoviště Dagmar Šimkové	63
Graf č. 26 - Spojitost s Dagmar Šimkovou	64
Graf č. 27 - Rozdělení podle znalosti důvodu zatčení Dagmar Šimkové	65
Graf č. 28 - Politická vězeňkyně Dagmar Šimková.....	66
Graf č. 29 - Co Vás napadne, když se řekne Dagmar Šimková?	67
Graf č. 30 - Místo, které je spojené s Dagmar Šimkovou.....	68

Graf č. 31 - Místo v Písku pojmenované po Dagmar Šimkové	69
Graf č. 32 - Rozdělení podle znalosti knihy Byly jsme tam taky	70
Graf č. 33 - Autorka knihy Byly jsme tam taky.....	71
Graf č. 34 – Rozdělení podle znalosti tématu knihy Byly jsme tam taky.....	71
Graf č. 35 - Četli jste někdy knihy Byly jsme tam taky?.....	72
Graf č. 36 – Plánujete si knihu někdy přečíst?	73
Graf č. 37 - Rozdělení podle znalosti Villy Marty	74
Graf č. 38 - Kde se Villa Marta nachází	75
Graf č. 39 – Víte, kdo z veřejně známých lidí ve vile žil?.....	76
Graf č. 40 – Jak se nazývá únor 1948?.	77
Graf č. 41 – Co se v únoru 1948 stalo?.....	78
Graf č. 42 - Co se stalo 21. srpna 1968?	79
Graf č. 43 – Co je to cenzura?	80
Graf č. 44 – Co je to devizový příslib?	81
Graf č. 45 – Co je výjezdní doložka?.....	82
Graf č. 46 – Rozdělení podle znalosti klubu K 231	83
Graf č. 47 – Co je K 231?	84
Graf č. 48 – Spokojenost s výukou moderních dějin na středních školách	85
Graf č. 49 – Zlepšení výuky moderních dějin na středních školách.....	86
Graf č. 50 – Zaměření středních škol na výuku moderních dějin.....	87
Graf č. 51 – Je důležité mluvit o událostech, které se staly mezi lety 1948–1989?	88
Graf č. 52 – Rozdělení podle zájmu o moderní dějiny	89
Graf č. 53 – Rozdělení podle způsobu zájmu o moderní dějiny	90

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Villa Marta (domov Dagmar Šimkové)	99
Obrázek č. 2 - Villa Marta se zahradou	99
Obrázek č. 3 - Schody k Ville Martě	100
Obrázek č. 4 – Lávka Dagmar Šimkové v blízkosti Villa Marta.....	101
Obrázek č. 5 – Lávka Dagmar Šimkové spojující Václavské Předměstí a Hradiště	101
Obrázek č. 6 – Lávka Dagmar Šimkové	102